

Ο Η Λ Ι Ο Σ

Εβδομαδιαία

Εγκυκλοπαιδική

Επιδείκνουν

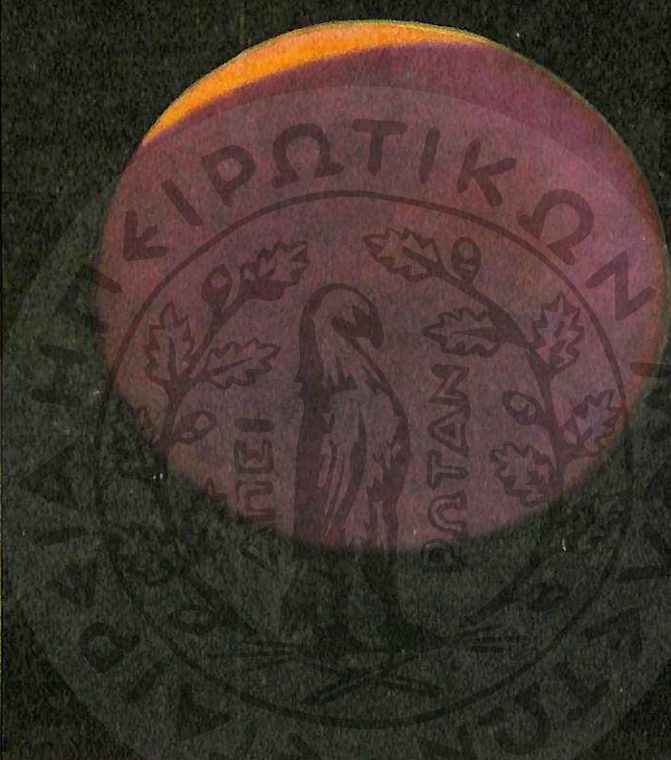
1

2

3

4

ΠΟΙΚΙΛΟΙ ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΟΛΙΚΑΣ
ΕΚΛΙΨΕΙΣ ΑΥΤΗΣ

1 και 2. Έκλειψις τῆς 10 Μαρτίου 1895 κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς.
3. Έκλειψις τῆς 17 Δεκεμβρίου 1899. 4. Έκλειψις τῆς 11 Ἀπριλίου 1903.

ΕΤΟΣ Δ'
ΑΡΙΘ 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
ΔΡΑΧΜΑΙ 5

ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΜΠΡΗΣΤΙΚΩΝ ΒΟΜΒΩΝ

Τὸ ζήτημα τῆς καταστρεπτικῆς ἐπιδράσεως τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας παθητικῆς ἀεραμύνης δεδομένου ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν θλημάτων δημιουργεῖ κίνδυνον μεγαλύτερον τοῦ τῶν ἐκρηκτικῶν βομβῶν. Συγκεκριμένως μία ἐκρηκτικὴ βόμβα προκαλεῖ βεβαίως μεγάλας ζημίας καὶ ἀνθρώπινα θύματα εἰς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὅποιον πίπτει ἀλλ' ἀμέσως μετὰ ταῦτα καθίσταται ἀκίνδυνος. Τούναντίον μία ἐμπρηστικὴ βόμβα προκαλεῖ πυρκαϊάν ἢ ὁποία ἂν δὲν σβεσθῇ ταχέως καὶ ἂν ὁ ἀνεμος εἴνε εὐνοϊκὸς ἢ ἂν εἰς τὸ σημεῖον τῆς πτώσεως ὑπάρχουν εὐφλεκτοὶ ὕλαι, δύναται νὰ λάβῃ ἐπικίνδυνον ἔκτασιν. Διὰ τοῦς λόγους αὐτοὺς μελετῶνται διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν τοῦ θλητοῦ αὐτοῦ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μεγάλῃ ἐπιτυχίαν ἀπεδείχθη ὅτι ἔχουν εἰδικὰ κιβώτια ἄμμου χρησιμοποιοῦντα ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ ἄμμος συγκεκριμένως εἶνε τὸ καλύτερον μέσον πρὸς κατάρσεσιν τοῦ πυρὸς ἐμπρηστικῆς βόμβας ἐνῷ ἀντιθέτως τὸ ὕδωρ ὅταν ἰδίως ρίπτεται εἰς μικρὰν ποσότητα δύναται πολλάκις νὰ ἐπεκτείνῃ ἀντὶ νὰ καταστείλῃ τὸ πῦρ. Ἡ διὰ τὰς ἐμπρηστικὰς βόμβας ἄμμος εὐρίσκεται ἐντός ἐιδικῶν μεταλλικῶν κιβωτίων χωρὶς κάλυμμα, τὰ ὁποῖα εἶνε τοποθετημένα εἰς διάφορα σημεῖα τῶν κτιρίων τῆς ἀπειλουμένης περιοχῆς, μόλις δὲ πέσῃ ἡ βόμβα οἱ ἄνδρες τῆς ἀντιαεροπορικῆς ἀμύνης θὰ ἀναστρέφουν τὸ κιβώτιον ἐπὶ τῆς βόμβας καὶ θὰ προκαλοῦν οὕτω τὴν σβέσιν τοῦ πυρὸς.

Ἀντιασφυξιογόνος
προσωπὶς δι'...ἡφαίστειον

Τὸ ἡφαίστειον Μασάγια τῆς Νικαράγουας, ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἀμερικῇ, εἶνε ἐν τῶν συχνότερων ἐκρηγιμένων. Αἱ γύρω τοῦ ἡφαιστείου κοιλιάδες ὑφίστανται καταστροφάς, τὰ ἐξερχόμενα ἀέρια δηλητηριάζουν τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ ἐπιφέρουν ζημίας εἰς τὰς ἐσοδείας εἰς μεγάλας ἀποστάσεις. Ἐως τώρα οὐδὲν μέτρον ἦτο δυνατόν νὰ ληφθῇ διὰ νὰ ἐλαττωθῶν αἱ ζημίαι. Ἡδὴ ὁμως τὸ ἡφαίστειον πρόκειται νὰ φορέσῃ προσωπίδα, ὅχι θεοσάως διὰ νὰ προστατευθῇ αὐτό, ἀλλὰ διὰ νὰ προστατευθῶν οἱ καλλιεργηταί. Εἰς τὴν προσωπίδα αὐτὴν θὰ συλλέγωνται τὰ ἀέρια, τὰ ὁποῖα διὰ σωλήνων θὰ μεταφέρονται εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, β-ποὺ οὐδεμίαν ζημίαν θὰ ἐπιφέρουν. Ἡ σχετικὴ μελέτη, τὴν ὁποίαν ἐξεπὼνήσε κάποιος χημικός, ἐνέκρινε δὲ ἐπιτροπὴ ὁρισθεῖσα ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν τῆς Νικαράγουας, προβλέπει μάλιστα τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ὕλων τὰς ὁποίας περιέχουν τὰ ἀέρια, ὡς λιπαντικῶν.

ΑΙ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑΝ

Ἐδημοσιεύθησαν τελευταίως στατιστικαὶ παρατηρήσεις περὶ τῶν γεννήσεων ἐν Ἑλβετίᾳ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμφαίνεται μεγάλη μείωσις αὐτῶν. Οὕτω ἐκ χιλίων μητέρων, εἰς ἡλικίαν μέχρι 40 ἐτῶν, ἐγεννήθησαν τῷ 1936 μόνον 131 τέκνα, ἐναντὶ 266 κατὰ τὸ 1900. Αἱ ἐν ὅλῳ γεννήσεις ἦσαν κατὰ 20.000 ὀλιγώτεραι. Ὑπολογίζεται ὅτι ἐάν ἡ μείωσις αὕτη ἐξακολουθήσῃ, οἱ θάνατοι θὰ εἴνε περισσότεροι τῶν γεννήσεων καὶ ὁ Ἑλβετικὸς λαὸς θὰ συγκαταλεχθῇ μετὰ τῶν τεινόντων νὰ ἐξαλειφθῶν.

Αἱ στιγμιαῖαι φωτογραφίαι
εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας

Ἡ φωτογραφία καὶ ἡ κινηματογραφία ἐσημείωσαν τὰ τελευταῖα ἔτη καταπληκτικὰς ἀληθῶς προόδους. Οὕτω σήμερον κατηργήθη σχεδὸν ἡ φωτογραφίσις πόδας κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ φωτογραφούμενον ἄτομον ἢ ἀντικείμενον ἔπρεπε νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα ἀκίνητον πρὸ τοῦ φακοῦ διὰ νὰ ἀποτυπωθῶν καλῶς ἐπὶ τῆς πλακὸς ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι τῆς μορφῆς του. Αἱ στιγμιαῖαι φωτογραφίαι ἀποδίδουν σήμερον ἄριστα καὶ τὰς μικροτέρας λεπτομερείας τῆς εἰκόνος, συγχρόνως δὲ διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῆς φωτογραφικῆς πλακὸς, ὥστε νὰ εἴνε περισσότερον εὐαίσθητος κατέστη δυνατὴ ἡ λήψις καθαρῶν φωτογραφιῶν ἐντὸς κλειστοῦ χώρου καὶ μὲ μέτριον φωτισμόν. Ἡ μεγαλύτερα ὅμως πρόοδος τῆς φωτογραφίας συνίσταται εἰς τὴν καταπληκτικὴν αὐξήσιν τῆς ταχύτητος τῶν στιγμιαίων λήψεων (ἐνστατανέ). Οὕτω σήμερον δύναται νὰ ληφθῇ καθαρωτάτη εἰκὼν μὲ ταχύτητα 1:1500 τοῦ δευτερολέπτου. Κατὰ συνέπειαν ἂν ἔχωμεν πρὸς φωτογράφοισιν ἀντικείμενον κινούμενον μὲ ταχύτητα 500 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, τὴν ταχύτητα δὲ αὐτὴν δὲν δύναται νὰ πραγματοποιήσουν σήμερον παρὰ μόνον τὰ ταχύτατα ἀεροπλάνα εἰς διάστημα 1:1500 τοῦ δευτερολέπτου θὰ ἔχῃ τοῦτο μετακινηθῇ μόνον κατὰ 10 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου, καὶ συνεπῶς ἡ φωτογραφίσις του θὰ εἴνε τόσον τελεία, ὥστε τὸ ἀντικείμενον θὰ φαίνεται ὡσάν νὰ εὐρίσκετο ἐν στάσει. Χάρις εἰς τὴν τοιαύτην πρόδόν τῆς ἡ φωτογραφία εἰσῆχθη εἰς τὴν φυσιογνωσίαν διὰ τὴν φωτογράφοισιν τῶν κινήσεων τῶν διαφόρων ζώων, διὰ τοῦ τρόπου δὲ αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται σημαντικωτάτη πρόοδος εἰς τὴν μελέτην τῶν διαφόρων ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς, διὰ τῆς λήψεως εἰκόνων τὰς ὁποίας ὁ ἀνθρώπινος ὀφθαλμὸς λόγῳ τῆς ἀτελείας του δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ
ΝΗΣΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μεταξὺ τῶν γεωγράφων ὑπάρχει καὶ σήμερον ἀκόμη διαφωνία περὶ τοῦ ποῖα εἶνε ἡ μεγαλύτερα νῆσος τοῦ κόσμου. Οὕτω οἱ φρονούντες ὅτι ἡ Αὐστραλία δὲν εἶνε ἡπειρος ἀλλὰ νησιωτικὴ χώρα, δίδουν τὰ νησιωτικὰ πρωτεῖα εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν θρῆτανικὴν κτῆσιν τῆς ὁποίας τὸ ἐμβαδὸν ὑπερβαίνει κατὰ τὰ τρία τέταρτα τῆς ἐκτάσεως τῆς Εὐρώπης, ἀνερχόμενον εἰς 7.800.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ἀντιθέτως οἱ θεωροῦντες τὴν Αὐστραλίαν ὡς ἡπειρον διαφωνοῦν μετὰ τὸν ὅσον ἄλλων νήσων τῆς πολιτικῆς Γροιλανδίας καὶ τῆς παρὰ τὸν ἰσημερινὸν Νέας Γουινέας. Ἐξ αὐτῶν ἡ πρώτη καταλαμβάνει ἐμβαδὸν 2.174.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων (σχεδὸν ὅσον τὸ τέταρτον τῆς Εὐρώπης) καὶ ἡ δευτέρα 786.000 μόνον. Ὅπως φαίνεται σαφῶς ἀπὸ τοῦς ἀριθμοῦς ἡ Γροιλανδία ἔχει ἀπόλυτον ἑδαφικὴν ὑπεροχὴν ἐναντὶ τῆς Νέας Γουινέας, ὁπερὶ δὲ ὅμως καλύπτεται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ αἰωνίων πάγων (μόνον 90.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα τοῦ ἐμβαδοῦ τῆς ἐλευθεροῦνται κατὰ τὸ θέρος) τῆς ἀμφισβητοῦνται τὰ πρωτεῖα ὁπότε ἀναμφιβόλως ὁ ρόλος τῆς πρώτης κατ' ἔκτασιν νήσου τῆς Γῆς ἀνήκει εἰς τὴν Νέαν Γουινέα. Ἡ Γροιλανδία λογίζεται ὡς τμήμα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἀνέκει δὲ εἰς τὴν Δανίαν καὶ ἔχει ἐλαχιστον πληθυσμὸν 16.000 Ἑσκιμῶν. Ἡ Νέα Γουινέα ὑπάγεται γεωγραφικῶς εἰς τὴν Ὠκεανίαν, ἀποτελοῦσα μετὰ τῆς Αὐστραλίας τὴν περιοχὴν τῆς Αὐστραλασίας, ἀνέκει δὲ ἐξ ἡμισείας εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν.

Πότε εἰσῆχθη
τὸ γραμματόσημον

Εἰς τὴν Εὐρώπην οἱ πρῶτοι χρησιμοποιοῦντες τὰ γραμματόσημα εἶνε οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν εἰς κυκλοφορίαν τὴν νέαν ἐπινόησιν ἀπὸ τῆς 6 Μαΐου 1840. Μεταξὺ τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν πρώτην ἐκρηκτικὴν εἰσῆχθη τὸ γραμματόσημον ἡ Βραζιλία τὸ 1843, ἐντὸς δὲ τῆς πρώτης δεκαετίας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς τῆς ἡ νέας αὐτῆς μεθόδους ἐσημείωσε παγκόσμιον διάδοσιν.

Παστέρ καὶ Λαίβενχαικ

Πιστεύεται σχεδὸν γενικῶς ὅτι ὁ Παστέρ ἀνεκάλυψε τοὺς ταχύτατα πολλαπλασιαζομένους μικροοργανισμούς. Ἡ ἀλήθεια εἶνε διαφορετικὴ. Ἡ ἀνάκαλυψις ὀφείλεται εἰς τὸν Ὀλλανδὸν Λαίβενχαικ, ὅστις ἦτο κατασκευαστὴς φακῶν, κατεσκεύασε δὲ καὶ μικροσκοπίον, διὰ τοῦ ὁποῦ διέκρινε πρῶτος τὰ μικροβία τῷ 1683. Ὁ Παστέρ, μολοντὶ δὲ ἀνεκάλυψε τοὺς μικροοργανισμούς, θεωρεῖται μέγας εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος διότι, ἀνακαλύψας τὰ εἰδικὰ μικροβία πολλῶν ἀσθενειῶν, παρέσχεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὰ μέσα καταπολεμήσεως αὐτῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	
Ἑσωτερικὸν	
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΑΜΗΝΟΣ	ΔΡΑΧ. 225
	125
Ἐξωτερικὸν	
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΑΜΗΝΟΣ	£ 1
	Σ.Ε.Λ. 10
ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ: Σταδίου 23	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Γούναρη 11	
Τηλέφωνον: 31-909	

Περιεχόμενα

- Εἰς τὸ τεῦχος αὐτὸ γράφουν οἱ κ.κ. ΜΟΡΙΣΟΝ ΜΠΡΟΥΞ, συνταγματάρχης τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ: Εἶνε φονικώτεροι οἱ σύγχρονοι πόλεμοι; (Σελὶς 315). ΖΑΝ ΠΕΛΛΕΤΙΕ: Ἡ σύγχρονος χειρουργικὴ δανείζεται μεθόδους ἀπὸ τοῦς θεραπευτὰς τοῦ Μεσαίω-νος. (Σελὶς 317). ΔΗΜ. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗΣ, καθηγητῆς τῆς Παθητικῆς Ἀεραμύνης εἰς τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον, συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ ἐ.ἀ.: Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ στρατιώτου διὰ τῆς μηχανῆς. (Σελ. 318). ΜΑΡΓ. ΣΗ ΤΖΙΑΜΠΕΡΤ: Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου... πρὶν γεννηθῇ. (Σελ. 319). ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑ: Ἀπὸ τὰ δράματα τῆς ἀπαλευθέρσεως. (Σελ. 340). ΓΚΑΣΤΟΝ ΠΥ-Υ, μηχανικός: Νέος τύπος ἀμαξιτῆς οδοῦ (Σελ. 316). Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ: Αἱ νῆσοι Ἀσ-λαντ. (Σελ. 324). Μ. ΜΩ-ΥΣΕΙΔΗΣ, ἱατρός: Ἡ ὕγι-εινὴ τῆς ὥριμου γυναικός. (Σελ. 323). Δ. ΚΟΚΚΙΝΟΣ, Διευθυντῆς τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης: Λεονάρδος ντὰ Βίντσι. (Σελ. 329). Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ: Ἰωάννης Ραβίνας. (Σελ. 330). ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ, καθηγητῆς: Πῶς ἔμεινεν ὁ λαὸς τὴν Πούλια. (Σελ. 325). Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, διδάκτωρ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν: Ἡ τριανταφυλλιά (Σελ. 339). ΖΑΝ ΝΤΟΥΥΓΓ: Πῶς ἐφευρέθη τὸ αὐτοκίνητον καὶ εἰς τί ὁα χρησιμεύσῃ. (Σελ. 344). ΕἰΔΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

Ἐπίσης δημοσιεύονται εἰς τὸ παρὸν τεῦχος ἄρθρα: Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας. (Σελ. 332). Ἡ πόλις τοῦ μέλλοντος (Σελ. 344). Ἡ κίνησις τῶν κεφαλαίων (Σελ. 343). Ὁ Καναδὰς. (Σελ. 330). Εἰς τὴν σελίδα 331 δημοσιεύεται ἐγ-χρῶμος χάρτης τοῦ Καναδά. Ὡς πρὸς περιεχόμενα εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο ἄρθρα καὶ μελέται ἐπὶ θεμάτων Ἀρχαιολογίας, Μυθολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας, Ἰατρικῆς, Ἀνθρωπολογίας, Βιολογίας, Διαιτο-λογίας, Ἀστρονομίας κ.λπ.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ
ΕΙΝΕ ΦΟΝΙΚΩΤΕΡΟΙ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΛΑΙΟΥΣ;

ΤΟΥ Κ. ΜΟΡΙΣΟΝ ΜΠΡΟΥΞ
συνταγματάρχου τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ

Οὐδεὶς ἄλλος πόλεμος τῆς ἱστορίας ἀναφέρει ἀναμφισβητήτως τόσας τεραστίας ἐκατόμβας νεκρῶν ὅσας ὁ παγκόσμιος, αἱ κατὰ τὸν ὅποιον ἀπώλειαι καὶ τῶν δύο ἀντιπάλων παρατάξεων ὑπολογίζονται ἀνελθούσαι εἰς 12 ἑκατομμύρια ἀνδρῶν.

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸν κολοσσικὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, τῶν ἀπωλειῶν πρέπει νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐφ' ὅσον προχωροῦν οἱ αἰῶνες καὶ τὰ ὅπλα τελειοποιούμενα γίνονται περισσότερον ὅποτελεσματικά, οἱ πόλεμοι καθίστανται ὁλοὲν φονικώτεροι, κατὰ συνέπειαν δὲ θὰ ἔλθῃ ἴσως ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ τὸ πέρας μιᾶς μεγάλης μάχης μόνος καὶ ἀποκλειστικὸς κυρίαρχος τοῦ πεδίου θὰ ἀπομείνῃ ὁ θάνατος. Καὶ εἶναι μὲν ἀναμφισβήτητον ὅτι τὰ σημερινὰ ὅπλα συγκρινόμενα πρὸς τὰ παλαιὰ εἶναι χιλιπλασίως φονικώτερα, ἀλλὰ καὶ αἱ σήμερον ἐν χρήσει μέθοδοι καὶ τὰ μέσα προστασίας εἶναι ἐκ παραλλήλου τόσον ἀποτελεσματικά ὥστε κατ' οὐσίαν οἱ σημερινοὶ πόλεμοι νὰ εἶναι ὀλιγώτερον φονικοὶ τῶν παλαιότερων. Διὰ νὰ μὴ ἐκληφθῇ ἡ τοιαύτη διαπίστωσις ὡς παραδόξολογία ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν ὡς παράδειγμα ἓνα πόλεμον κατὰ τὸν παλαιότερον, τὴν ἐμφύλιον σύγκρουσιν ἡ ὁποία ἐξεράγη εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πρὸ 78 ἐτῶν καὶ νὰ συγκρίνωμεν αὐτὸν πρὸς τὸν Παγκόσμιον. Οἱ δύο αὐτοὶ πόλεμοι παρουσιάζουν τοῦτο τὸ αξιοσημείωτον: ὅτι διήρκεσαν ἴσον περὶπου χρόνικὸν διάστημα, δηλαδὴ τέσσαρα ἔτη καὶ ὀλίγους μῆνας. Ἀς ἴδωμεν τώρα πόσαι δυνάμεις ἐνεπλάκησαν εἰς ἑκάτερον ἐξ αὐτῶν, πόσον πληθυσμὸν ἐξεπροσώπων καὶ ποῖα ἦσαν αἱ ἀπώλειαι τῶν. Εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐνεπλάκησαν ἐν συνόλῳ 3 ἑκατομμύρια ἀνδρῶν ἐκπροσωποῦντα τὰ 40 ἑκατομμύρια τῶν τότε κατοίκων τῆς βορειοαμερικανικῆς συμπολιτείας, αἱ ἀπώλειαι δὲ ἀνῆλθον εἰς 700.000 ἀνδρας. Εἰς τὸν παγκόσμιον συνεπλάκησαν 70 ἑκατομμύρια καὶ ὑπῆρξεν ἐνεργῶς ἐμπόλεμον τοὐλάχιστον τὸ ἡμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γῆς, δηλαδὴ περὶ τὸ ἐν δι-

σεκατομμύριον ἀνθρώπων, αἱ ἀπώλειαι δὲ ἀνῆλθον, ὡς ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, εἰς 12 ἑκατομμύρια. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν καταφαίνεται σαφῶς ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν ἀπωλειῶν εἶνε αἰσθητῶς μεγαλύτερα κατὰ τὸν ἐμφύλιον ἀμερικανικὸν πόλεμον.

Ἐν ὀλίγοις δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ πόλεμος ὑπῆρξε πάντοτε θανατηφόρος ἀκόμη καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ὁπότε δὲν ὑπῆρχεν ἡ πυρτις. Ἡ διαφορὰ μετὰ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἄλλοτε μία ἀποφαστικὴ μάχη ἐκρίνε συνήθως ὁλόκληρον τὸν πόλεμον, ἐνῷ σήμερον ἀπαιτεῖται σειρά μεγάλων μαχῶν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς στρατὸς εἰς τὴν τελικὴν του ἐπιδιώξιν, δηλαδὴ εἰς τὸ νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἀντίπαλον νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς νικητὴν καὶ νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα. Ἡ μεταβολὴ τῆς τακτικῆς τοῦ πολέμου κατέστησε δυσχερὴ καὶ τὸν παραλληλισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς φονικότητος. Ὅπως ὅμως εἶναι ἀπαραίτητον ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρξαν σιγχαί ἀνθρώπων ποσότητες συγκρινόμεναι εὐκόλως πρὸς τὴν φοβερὰν εἰς ἀπώλειαν μάχην τοῦ Βερντέν κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν ὡς παράδειγμα τὴν περίφημον μάχην τῶν Καννῶν, τὸ 216 π.Χ. κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ περίφημος Καρχηδόνιος στρατηλάτης Ἀννίβας κατέκοψε τὸν στρατὸν τῶν Ρωμαίων ὑπὸ τῶν Οὐάδερνον καὶ Αἰμιλίου Παύλου. Ἡ μάχη αὕτη, ἀποτελοῦσα πρότυπον τῶν μεγάλων στρατηγικῶν συγκρούσεων τῆς ἱστορίας, εἶνε συγχρόνως ἐκ τῶν φονικωτέρων τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Ἀννίβας παρέτασε πεζικὸν 40000 ἀνδρῶν καὶ 10.000 ἵππους ἐναντὶ 80.000 Ρωμαίων ὁπλιτῶν καὶ 6000 ἱππέων.

Ὅπως ἀναφέρει ὁ Πολύβιος, δταν ἡ νύξ ἐκάλυψε τὸ πεδὶον τῆς μάχης κατέκειντο ἐπ' αὐτοῦ τὰ πτώματα 70.000 Ρωμαίων. Ἡ σύγκρουσις διήρκεσε 10 περὶπου ὥρας, ἐκρηκτικῶς ἐκτελέσθη δὲ κατ' αὐτὴν βέλη, δόρυ, δόρυ καὶ ξίφη. Εἶνε πάντως ἀπίθανον ἂν ἡ

Ὁ περιορισμὸς τῶν σελίδων μας

Λόγῳ τῆς ἐλλείψεως χάρτου, ὁ «ΗΛΙΟΣ», ὅπως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα περιοδικὰ ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν ἐβδομάδα μὲ ὀλιγώτερας σελίδας. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ὅμως φύλλου θὰ ἐπαναληφθῇ ἡ κανονικὴ ἐκδοσίς μας μὲ 52 σελίδας ἐβδομαδιαίως.

στορία παρουσίασεν έκτοτε σύγκρουσιν με τόνον μεγάλην κατά ποσοστὸν ἀνθρωποθυσίαν. Ἡ περίφημος μάχη τῆς Δειψίας, ἡ ἀποκλιθεῖσα καὶ μάχη τῶν Ἑθνῶν, συναφθεῖσα τὸ 1813, μεταξὺ τοῦ στρατοῦ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καὶ τῶν συνησπισμένων ἐναντίον του Ρώσων καὶ Πρώσων, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν αἰματηροτέρων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Διήρκεσε τρεῖς ἡμέρας, ἐφονεύθησαν δὲ καὶ ἐτραυματίσθησαν κατ' αὐτὴν 40 χιλιάδες Γάλλοι καὶ 60 χιλιάδες Ρώσοι καὶ Γερμανοί.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς μάχης, τὸ γαλλικὸν πυροβολικὸν ἐβάλλε 95.000 βλημάτων, ποσὸν καταπληκτικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Φονικώτατον ὑπῆρξε καὶ τὸ Βατερλώ μετὰ διετίαν. Παρὰ τοῦτα ὁμως μόνον ἀπὸ τοῦ 1870 ἡ πυκνότης τοῦ πυρὸς ἤρχισε νὰ εἶνε τοιαύτη, ὥστε νὰ προκαλῇ τρομερὰν ἀληθῶς καταστροφὴν. Πιστεύομεν μάλιστα ὅτι ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ μικρὸν μήκος τοῦ μετώπου, οὐδεμία τῶν συγκρούσεων τῶν μετὰ τὸ 1870 πολέμων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παγκοσμίου, ὑπῆρξε τὸσον φονικὴ, ὅσον ἡ μάχη τοῦ Σαίν - Πριβὰ τὴν 18ην Αὐγούστου 1870. Κατ' αὐτὴν ἔπεσαν 21.000 Πρώσοι καὶ 13.200 Γάλλοι. Πρὸ τοῦ χωρίου Σαίν - Πριβὰ ἡ 6η γαλλικὴ στρατιὰ διοικουμένη ὑπὸ τοῦ Γάλλου στρατάρχου Κανρομπέρ ἀντεμετώπισε τὴν βασιλικὴν φρουρὰν τῶν Πρώσων, εἰς διάστημα δὲ μισῆς μόνον ὥρας δύο ταξιαρχίαι τῆς φρουρᾶς συνολικῆς δυνάμεως 10000 ἀνδρῶν ἐπιτιθέμεναι κατὰ μήκος τῆς ὁδοῦ ἥτις ἄγει πρὸς τὸ χωρίον, ἀδελύσθησαν κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὰ πυρὰ τῶν χρησιμοποιουμένων τότε ὑπὸ τῶν Γάλλων τυφεκίων ασαπέω. Εἰς τὸ ἐλάχιστον τοῦτο χρονικὸν διάστημα 240 ἀξιωματικοὶ καὶ 6700 ἄνδρες εἶχον τεθῆ ἐκτὸς μάχης. Καὶ ὅμως τὸ πεδὶον τῆς μάχης δὲν ἦτο εὐρύτερον τῶν δύο χιλιομέτρων, τὸ δὲ γαλλικὸν πυροβολικόν, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἐλάχιστα μόνον πυροβόλα, παρέμεινε σχεδὸν ὁλόκληρον.

Κατὰ συνέπειαν, τὸ καταπληκτικὸς φονικότητος ἀποτέλεσμα ἐπετεύχθη μόνον ἀπὸ τὰ συγκεντρωμένα πυρὰ τοῦ

γαλλικοῦ πεζικοῦ, δεδομένου ὅτι πολυβόλα δὲν ὑπῆρχον τότε. Ἡ πυκνότης τοῦ πυρὸς ἦτο τοιαύτη, ὥστε πομπὸν προβάτων διελθόν διὰ μέσου τοῦ χωρίου τούτου ἀντιπάλους πεδίου ἐφονεύθη ἐν τῷ συνόλῳ του ἀπὸ λόχον γαλλικοῦ πεζικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν κατόρθωσε νὰ διακρίνῃ ἂν ἐπρόκειτο περὶ ζώων ἢ περὶ ἀντιπάλων στρατιωτῶν.

Ἡ φονικώτερά συγκρούσις τοῦ παγκοσμίου πολέμου συνήφθη ἀσφαλῶς εἰς Μόρτ - Ὀμ, ἐπὶ τοῦ ὑψώματος 304 τῆς περιοχῆς τοῦ Ντουωμόν, διαρκούσης τῆς μάχης τοῦ Βερντέν, κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1916. Κατὰ τὴν συγκρούσιν αὐτὴν τὰ πεζικά τῶν δύο ἀντιπάλων ὑπέστησαν τοιαύτην φθοράν, ὥστε τὰ συντάγματα τὰ ὁποῖα ἐρρίπτοντο εἰς τὴν μάχην, ἀποσυνρόμενα μετὰ τινὰς μόλις ὥρας, εἶχον ἀπολέσει τὰ τρία τέταρτα τῆς δυνάμεώς των. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ συγκρούσιν ἐχρησιμοποιήθησαν ἐκατέρωθεν πολλὰ ἑκατοντάδες πυροβόλων καὶ αὐτομάτων ὅπλων (πολυβόλων).

Ἐν κατακλείδι δύναται νὰ τονισθῇ, ὅτι ναὶ μὲν αἱ ἀπώλειαι τοῦ Δυτικοῦ μετώπου ὑπῆρξαν ἀληθῶς τεράστιαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλὰ ἑκατομμύρια ἀνδρῶν χρησιμοποιούντα τεραστίαν ποσότητα ὅπλων διαφόρων διαμετρημάτων, ἀμάχοντο καθημερινῶς ἐπὶ μετώπων μήκους 700 χιλιομέτρων ἐπὶ ὁλόκληρον τετραετίαν. Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ναὶ μὲν ἡ φρικὴ τοῦ πολέμου εἶνε μεγαλύντερα σήμερον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν καὶ τὰ θύματά του πολυαριθμότερα, ἀλλὰ ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀναλογίαι δὲν φαίνεται ὅτι αἱ σημεριναὶ ἀπώλειαι εἶνε μεγαλύτεραι ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθόν, τοῦτο δὲ ἀποδεικνύουν τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω ἱστορικὰ παραδείγματα, ὅμοια τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν καὶ πολλὰ ἄλλα.

Morison Brooks

Τὰ προηγούμενα τεύχη μας

“Ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας θέλουν νὰ προμηθευθοῦν προηγούμενα τεύχη τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ζύνανται νὰ ζητήσουν ταῦτα ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας δι' ἐπιστολῆς τῶν ἐμβάλλοντες τὴν ἀξίαν τῶν τευχῶν (Δραχ. 5 τὸ τεύχος) εἰς γραμματόσημα. Τὰ τεύχη τοῦ «ΗΛΙΟΥ» ἀπὸ τὸ 1—13 ἀποτελοῦν τὸν Α' τόμον τοῦ «ΗΛΙΟΥ», δύνανται δὲ νὰ ἀποσταλοῦν εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἀντὶ 65 Δραχ. ἐλευθέρα ταχυδρομικῶν τελῶν. Ἀπὸ τοῦ 14ου τεύχους ἄρχεται ὁ Β' τόμος τοῦ «ΗΛΙΟΥ». Ὅσοι θέλουν νὰ δέσουν τὰ τεύχη εἰς τόμους δέον νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ 13ου τεύχους ὑπάρχει πλήρης κατάλογος περιεχομένων καὶ τῶν 13 τευχῶν. Τὸ αὐτὸ θὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸ 26ον τεύχος τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τὸ τελευταῖον τεύχος τοῦ Β' τόμου τοῦ «ΗΛΙΟΥ».

ΤΟ ΔΕΣΙΜΟ ΤΩΝ ΤΟΜΩΝ

Οἱ ἀναγνώσται μας ποὺ θέλουν νὰ δέσουν τὰ τεύχη των εἰς τόμους

δύνανται νὰ προσκομίσουν ταῦτα εἰς τὰ γραφεῖα μας διὰ νὰ τὰ δέσωμεν ἡμεῖς ἀντὶ δρχ. 35 μὲ πανὶ καὶ χρυσὰ γράμματα καὶ ἀντὶ δρχ. 65 μὲ δέρμα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἃς δέσουν τὰ τεύχη των εἰς τὰ κατὰ τόπους βιβλιοπωλεῖα, διότι εἶναι δύσκολον νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰ τεύχη των, φυσικὰ, καὶ νὰ τοὺς ἀποστείλωμεν τόμους λόγῳ τῶν μεγάλων ταχυδρομικῶν ἐξόδων, ποὺ χρειάζονται (ἦτοι δρχ. 25 κατὰ τόμον).

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

“Ὅσοι θέλουν νὰ προμηθευθοῦν τὸν Α' τόμον δύνανται νὰ μᾶς ἀποστείλουν 65 δρχ.μ. καὶ θὰ τοὺς ἀποστείλωμεν τὸν Α' τόμον ἄδετον ἢ δρχ.μ. 125 διὰ νὰ λάβουν τὸν τόμον πανδόμετον καὶ ἐλευθέρον ταχυδρομικῶν τελῶν.

ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΜΑΞΙΤΗΣ ΟΔΟΥ

ΤΟΥ ΜΑΧΑΝΙΚΟΥ ΓΚΑΣΤΩΝ ΠΥΪ

Τὸ ζήτημα τῶν συγκοινωνιῶν ὑπῆρξεν ἐν τῶν μεγαλυτέρων τὰ ὁποῖα ἀντιμετώπισεν ἡ ἀνθρωπότης ἀφ' ὅτου ἐξῆλθε τῆς βαρβαρότητος. Ἰδίως δυσχερὴς ὑπῆρξεν ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου καθ' ὅτι ἀφεώρα τὰς κατὰ ἑρᾶν συγκοινωνίας. Αἱ διὰ θαλάσσης ὑπῆρξαν σχετικῶς εὐκολώτεραι, αἱ μεταφοραὶ δὲ ἐμπορευμάτων ἐγίνοντο κυρίωτατα διὰ τῆς ὑγρᾶς ὁδοῦ. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῶν κατὰ ἑρᾶν συγκοινωνιῶν ἀπέκτησε κεφαλαιώδη σημασίαν ἀφ' ὅτου ἱδρύθησαν κράτη μεγάλα. Ἡ Αἴγυπτος, ἡ Ἀσσυρία καὶ θραδύτερον ἡ Περσία, ὑποχρεωμένοι νὰ μετακινῶν μεγάλους στρατοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς σημείου εἰς τὸ ἄλλο, ὑπεχρεώθησαν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ νὰ λύσουν τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τῆς κατασκευῆς μεγάλων ὁδῶν συνδεουσῶν τὰ διάφορα τμήματα τοῦ κράτους. Ἰδίᾳ κατέστη γνωστὴ ἡ μεγάλη ὁδὸς ἀπὸ Σάρδεων εἰς Σοῦσα, τὴν ὁποίαν διέτρεχον οἱ ἄγγαροι, μεταφέροντες εἰδήσεις ἀπὸ Λυδίας καὶ Ἰωνίας ἄς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ Περσικοῦ κράτους καὶ διήνυσαν τὰ στρατεύματα τοῦ Ξέρξου ἐπερχόμενα κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Βραδύτερον οἱ Ρωμαῖοι κατεσκεύασαν τοὺς γνωστοτάτους μεγάλους στρατιωτικούς καὶ ἐμπορικούς δρόμους των.

Ἐκτοτε, αἱ συγκοινωνίαι ἀνεπτύχθησαν μεγάλως, ἠνοιχθήσαν δρόμοι καὶ ἐφευρέθησαν μέσα συγκοινωνίας διατρέχοντα ἑκατοντάδας χιλιομέτρων καθ' ὥραν. Ἀλλὰ τὰ κράτη ἀντιμετωπίζουν ἄλλο πρόβλημα, τὸ πρόβλημα τῶν μεγάλων δαπανῶν. Κάθε χιλιόμετρον ἀσφαλτοστρωμένου δρόμου στοιχίζει πολλὰς χιλιάδας φράγκων καὶ ἔπρεπε νὰ εὐρεθῇ τρόπος διὰ νὰ περιορισθοῦν αἱ δαπάναι. Εἰς Γάλλος μηχανικός, ὁ Ἐδουάρδος Λεφράν, εὐρῆκε τὸν τρόπον τοῦ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν τούτων. Ἐσκέφθη ὅτι, ναὶ μὲν ἡ πρόδος τοῦ αὐτοκινήτου ἀπαίτει ὅπως ἡ ὁδὸς εἶνε καλῶς ἐστρωμένη δι' ἀσφαλτικὸν ἢ ἄλλου ὁδοστρώματος, ὥστε νὰ μὴν φθείρεται, ἀλλ' ὅτι καὶ δὲν εἶνε ἀπαραίτητον νὰ στρώνται ἡ ὁδὸς καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς. Ἡ ἐπινοήσις τοῦ συνίσταται εἰς τὴν στρώσιν μόνον δύο στενῶν καὶ παραλλήλων λωρίδων τῆς ὁδοῦ εἰς τὸ σημείον ἀκριβῶς ὅπου ἐγγίζουν τὸ ἔδαφος οἱ τροχοὶ τῶν αὐτοκινήτων, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπον κατὰστρωμα παραμένει ἀστρωτον. Συγκεκριμένως ὁ δρόμος εἶχει τὴν ὅψιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, μὲ τὴν διαφοράν ὅτι τὸ κατεχόμενον ἀπὸ τὰς σιδηροτροχίας τμήμα εἶνε εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν ἐστρωμένον δι' ἀσφαλτικὸν συνήθως ὁδοστρώματος. Τὸν νέον τύπον ὁδοῦ, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει τεραστίαν ὁικονομίαν καὶ πολλὰς ἀρετάς ἀνυπάρχουσας εἰς τὰς συνήθεις ὁδοὺς, ἐφήρμοσαν ἡδη οἱ Ἴταλοι εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Συγκεκριμένως ὁ νέος τύπος ὁδοῦ ἔχει τὸ πλεονέκτημα τῆς εὐχεροῦς συντηρήσεως, ἀποκλείει τὰς συγκρούσεις διότι τὰ αὐτοκίνητα τρέχουν τὸ ἐν ὅπῳ σθεν τοῦ ἄλλου, συγχρόνως δὲ ἐπιτρέπει τὴν χρησιμοποίησιν σειρᾶς ὅλης ρυμουλκουμένων ὀχημάτων, ὅπως οἱ σιδηροδρομικοὶ συρμοί.

GASTON PUY

Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΔΑΝΕΙΖΕΤΑΙ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

ΜΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΑΤΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΜΠΙΕΡ

Εἰς τὰς πρωτογόνους κοινωνίας ὁ θεραπευτὴς ἐθεωρεῖτο ὡς γνωστὸν ἱερὸν πρόσωπον. Εἶναι δὲ περιέργον ἂν λεχθῇ ὅτι εἰς τοῦ ὁποῖου ἀποστολὴ ἦτο νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώ-

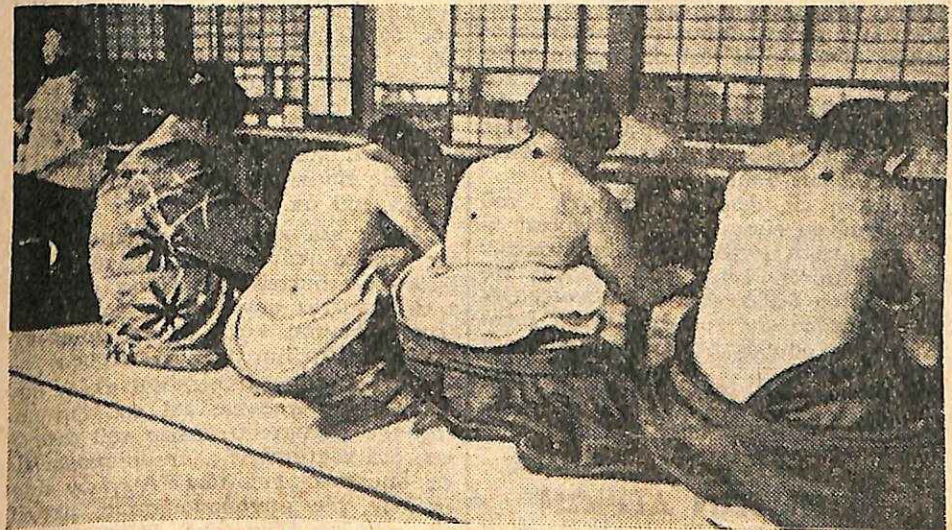
αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐφαρμόζον θεραπείας, ποὺ ἦσαν γνωσταὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Εἶναι δὲ περιέργον ἂν λεχθῇ ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἡ σοφία τῶν αἰσίων ἱερέων ἐχρησίμευσε εἰς τὴν τελεί-

αὐτὴν θεραπευτικὴν μέθοδον, τὴν ὁποίαν ἐξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζουν —εἰς πολλὰς περιπτώσεις μὲ θανατοῦργα τῶν ὀντι ἀποτελέσματα— οἱ Ἰάπωνες ἱερεῖς. Οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ, εἰς ἐν σημείον τοῦ σώματος (ποὺ ἐκλέγουν μετὰ πολὺν ἐξέτασιν τοῦ πάσχοντος), πραγματοποιοῦν μίαν εὐρείαν τομὴν, ἐντὸς τῆς ὁποίας τοποθετεῖται ἐπὶ ἀκριβῆς λεπτὰ ἐν ἱερῶν ἀναμμένων φελλῶ. Καθὼς δεικνύουν αἱ δημοσιεύμεναι φωτογραφίαι, αἱ ἐπευδάσεις τοῦ εἶδους αὐτοῦ εἶναι ὁμαδικαί, οὕτως ὥστε ὁ ἱερεὺς —θεραπευτὴς, τοῦ ὁποῖου φαίνεται αἱ ὥραι εἶναι πολὺτιμοι, νὰ ἐξοικονομῇ χρόνον.

Τὸ μέγα μειονέκτημα τῶν περιεργῶν αὐτῶν, καυτηριάσεων, ἦτο ὅτι ἐξημιούργει μίαν θαθεῖαν οὐλήν, εἰς τὸ σῶμα. Ἦ νόσος παρήρηχο, δίχως νὰ ἀφήσῃ ἔχνη, ἡ θεραπευτικὴ ὁμως μέθοδος παρεμύρφωνε τὸ σῶμα. Ἡδὴ, τὸ μειονέκτημα αὐτὸ, ἐξουδετερώθη, ἀπὸ τὴν συγχρόνον χειρουργικὴν. Διὰ νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ οὐλαί, ἡ καυτηρίασις γίνεται εἰς τὸ βάθος τῆς τομῆς τῇ βοηθείᾳ ἐνὸς θερμοκαυτήρος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δίχως νὰ θίγεται πᾶς ὡς ἡ ἐπιδερμὶς, τὸ ἔγκλημα γίνεται ἐσωτερικῶς καὶ ἡ τομὴ κλείνει μὲ τὴν ἀνεπαίσθητον καὶ σχεδὸν ἀόρατον γραμμὴν μιᾶς ραφῆς.

Ἀμέσως μετὰ τὴν καυτηρίασιν προκαλεῖται μία γενικὴ φλόγῳσις εἰς τὸ σῶμα. Ὁ πυρετὸς τοῦ ἀσθενοῦς ἀνέρχεται, καταλαμβάνεται συχνὰ ἀπὸ ρίγη, καὶ ὑπὸκειται εἰς ἰατρικὰς ἐπιδρώσεις.

Εἰς τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ ἀκριβῶς ἐγ-

Αἱ καυτηριάσεις γίνονται ὁμαδικῶς εἰς τὴν Ἰαπωνίαν. Εἰς τὴν φωτογραφίαν διακρίνονται ἀσθενεῖς ἑτοίμοι νὰ υποβληθοῦν εἰς τὴν ὀδυνηρὰν θεραπείαν. Ἐπὶ τῆς ράχews των διακρίνονται τὰ στίγματα, διὰ τῶν ὁποίων ὀρίζεται τὸ μέρος ὅπου πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ τομὴ.

πων. Σήμερον ἀκόμη, εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μετὰ τῶν μᾶλλον προηγμένων λαῶν, οἱ ἱερεῖς ἀσκοῦν ταυτοχρόνως καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ. Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν π.χ. μυριάδες εἶναι οἱ ἀσθενεῖς ποὺ προσφεύ-

ποῖσιν τῶν συγχρόνων θεραπευτικῶν μέσων, καὶ παρέσχε πολὺτιμον βοήθειαν εἰς τὴν διαφώτισιν πλείστων ὁσων ἱατρικῶν προβλημάτων.

Ὁ ἱερεὺς θεραπευτὴς ὑποδεικνύει τὸ σημείον ὅπου πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ τομὴ.

γουν εἰς τοὺς ἱερεῖς διὰ νὰ θεραπευθοῦν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἡ ἀγνοοῦν ποντελῶς τὴν ὑπαρξίν ἐπιστημονικῶς κατηρητισμένων ἱατρῶν, ἢ τοὺς θεωροῦν ἀπλῶς ὡς τσαρλατάνους.

Ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη ἐνδιέφευθη ἰδιαίτερως, κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἐπὶ, μὲ τὰς ἐμπειρικὰς μεθόδους τῶν ἱατρῶν

Μεταξὺ τῶν φυσικῶν δυνάμεων ποὺ ἐλατρεύθησαν ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀνθρώπους, ἡ φωτιά, κατέχει ὡς γνωστὸν, τὴν πρωτίστην θέσιν. Τὸ πῦρ ὅμως δὲν ἐχρησίμευσε μόνον ὡς θεοῦ, ἀλλὰ ἴσως λόγῳ τῆς ἱερᾶς του αὐτῆς ιδιότητος, ὑπῆρξε ἕνα ἀπὸ τὰ πρώτα «φάρμακα» ποὺ ἐχρησιμοποίησαν οἱ ἄνθρωποι. Ἡ ἐφαρμογὴ πυρακτωμένου σιδήρου ἦτο ὥσον διαδεδομένη κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ὥστε οἱ ἀσθενεῖς προσέφευγον εἰς αὐτὴν ἀκόμη καὶ διὰ τὰς παθήσεις τοῦ στομάχου. Ἀκόμη καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις παραφροσύνης ὁ πυρακτωμένος σίδηρος ἐθεωρεῖτο ἀλάνθαστον φάρμακον, διότι ἐπιστεβετο ὅτι οἱ ἰσχυροὶ πόνοι ποὺ προκαλεῖ θὰ ἐπανέφερον τὸν τρελλὸν εἰς τὴν πραγματικότητα.

«Ὅτι δὲν θεραπεύουν τὰ φάρμακα —ἐλέγαν οἱ παλαιοὶ θεραπευταί— τὸ σίδερο τὰ θεραπεύει. Ὅτι δὲν θεραπεύει τὸ σίδερο, τὸ θεραπεύει ἡ φωτιά. Ὅτι δὲν θεραπεύει ἡ φωτιά, εἶναι ἀθεράπευτος».

Τὸ περιεργὸν αὐτὸ ἄξιωμα, ἀπεδεικνύει πόση σπουδαίτης ἀπεδίδετο ἀπὸ τοὺς παλαιούς ἐμπειρικούς θεραπευτὰς εἰς τὰς διὰ σιδήρου «καυτηριάσεις» αἱ ὁποῖαι ἐθεωροῦντο ὡς ἡ δατάτη προσφυγὴ τοῦ «ἱατροῦ» διὰ νὰ σώσῃ τὸν πάσχοντα.

Σήμερον, ἡ σχολὴ τῆς συγχρόνου χειρουργικῆς, τὴν ὁποίαν ἐμπροσθεῖ κυρίως ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς Μπίερ, ἐπανέρχεται εἰς τὴν παναρχαίαν

Τὸ τεμάχιον τοῦ φελλοῦ ἀνημμένον ἐτοποθετήθη εἰς τὴν τομὴν τοῦ πάσχοντος.

καί τῃ ἐπιζητούμενῃ εὐεργετικῇ ἀντιδράσει. Ὁ πυρετὸς, τὰ ρίγη, ὁ ἰδρὼς παύουν, καὶ ὁ ἀσθενὴς θεραπεύεται. Συχνὰ εἰς τὴν καυτηρίασιν μέρους, σχηματίζεται ἀπόστημα, μὲ ἀφθονον πύον. Ἀλλὰ τὸ ἀπόστημα αὐτὸ, δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνον. Τούναντίον ἡ δημιουργία του ἐπιζητεῖται διότι, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται τοῦτο παρά-

(Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 340)

Ποίαν μορφήν προσλαμβάνει Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Β'. ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Του κ. ΔΗΜ. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ, καθηγητού του μαθήματος Παθητικής 'Αεραμύνης
εις τὸ Πανεπιστήμιον 'Αθηνῶν, συνταγματάρχου τοῦ Πυροβολικοῦ ἐ. ἀ.,

Ἡ τεραστία ἀποτελεσματικότης τῶν σημερινῶν πολεμικῶν μηχανημάτων καὶ ὁ μικρὸς σχετικὸς ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν ποὺ ἀπαιτεῖται διὰ τὸν χειρισμὸν αὐτῶν, ἀγεί πολλὰ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ὕλικόν δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ κατὰ μέγα μέρος τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου ἀτόμων.

Ὁ Γάλλος συνταγματάρχης Γκαγιάρ ὑπολογίζει π.χ. ὅτι κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν σημερινῶν νεωτέρων ὀπλῶν διὰ τὴν αὐτὴν ἰσχύϊν τοῦ πυρὸς ἐπέρχεται οἰκονομία 50 — 80 % εἰς προσωπικόν, φρονεῖ δὲ ὅτι ἔχει μεγίστην σημασίαν τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς οἰκονομίας τοῦ προσωπικοῦ διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν τεθωρακισμένων μονάδων.

Ὁ πρῶν ἀρχηγὸς τοῦ γαλλικοῦ ἐπιτελείου στρατηγὸς Ντεμπενέ ἀντιτάσσει ἀντιθέτως πρὸς τοῦτο γνώμας:

Τὸ ὕλικόν κερδίζει τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὸ ὕλικόν πολεμικὸν δυναμικὸν προστίθεται καὶ ἀνθρώπινον πολεμικὸν δυναμικόν. Ἀμφότερα εἶνε ἀλληλένδετα. Εἶνε τῶν ἀλλήλων ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη πολλὰκις θεωρεῖ ταῦτα ἀντίθετα. Πολλοὶ θεωροῦν ὅτι ἡ τεραστία ἐξέλιξις τοῦ ὕλικου ἀποτελεῖ μέσον ἐξοικονομήσεως ἀνθρωπίνης δυνάμεως. Ἐν ἄρμᾳ μάχης ὑπηρετεῖται, ὡς λέγουσιν, ὑπὸ δύο μόνον στρατιωτῶν.

Ἐν ἀεροπλάνων μάχῃς ἔχει πλήρωμα ἐκ δύο μόνον ἀνδρῶν. Ἐάν ἀντικαταστήσωμεν ἐν τάγμα ἐξ 700 ἀνδρῶν διὰ 20 ἀρμάτων μάχης καὶ 20 ἀεροπλάνων μάχης, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦν μόνον 100 στρατιώτας, ἀποκτῶμεν μεγαλύτεραν ἰσχύϊν μάχης, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔχει τὸ τάγμα. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὡς φαίνεται ἐκ πρώτης ὕψεως, ἐξοικονομοῦνται 80 % τοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ ἀποψὶς ὅμως αὕτη δὲν εἶνε ὀρθή, διότι οἱ ἐκ τοῦ μετώπου ἐξοικονομηθέντες στρατιῶται ἀπαιτοῦνται εἰς τὸ μετόπισθεν. Γιά τὸν ἀνεφοδιασμὸν εἰς πυρομαχικά καὶ διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀντικατάστασιν τῶν μηχανῶν. Τὸ ἄρμα μάχης τὸ ὅποιον ὑπηρετεῖται ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ δύο στρατιωτῶν, χρειάζεται ἐτέρεους 40 στρατιώτας ὅπως τοῦ μετώπου. Τὸ ἀεροπλάνον χρειάζεται ἐτέρεους 60 διὰ τὰς ἐπιγείους ὁργανώσεις αὐτοῦ. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δεικνύουσιν ὅτι τὸ ὕλικόν καλλυπαλασιάζει τὴν πρὸς τὰ ὅπλα ἐκτεταμένην αὐτοῦ προσωπικὴν, χωρὶς νὰ ἀντικαθιστᾷ αὐτό.

Εἶνε συνεπὲς πλάνη νὰ νομίζωμεν ὅτι ὁ ὕλικός πόλεμος ἐλαττώνει τὴν εἰς προσωπικὸν συνολικὴν δύναμιν τῶν στρατῶν.

Ὅλοι γνωρίζομεν καλῶς ὅτι αἱ σημεριναὶ θελιτώσεις τοῦ ὕλικου, ἀπαιτοῦν στρατοὺς μεγάλων δυνάμεων. Τὰ

αὐτόματα ταχυβόλα ὀπλα καλύπτουν τὴν ζώνην τοῦ ἐδάφους ἐντὸς τῆς ὁποίας θάλλουν με πυκνοτάτην δέσμη πυρὸς. Μεγαλύτερος ἀριθμὸς μηχανῶν δίδει εὐρυτέραν, θαυτέραν καὶ πυκνότεραν, συνεπὲς δὲ καὶ φονικότεραν δέσμη πυρὸς. Εἰς τοῦτο προστίθεται καὶ τὸ θεληνέες, τὸ ὅποιον ἐπιτρέπει τὴν συγκέντρωσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐδαφικῆς ζώνης τῶν πυρῶν λίαν μεμακρυσμένων ἀπ' ἀλλήλων ὀπλῶν.

Ἐάν ἡ εἰς ἀριθμὸν ὑπεροχὴ τοῦ ἐπιτιθεμένου εἶνε μεγάλη, δύναται αἱ παρακείμεναι μονάδες νὰ συνενώσων τὸ πῦρ αὐτῶν ἐντὸς τοῦ τομέως, εἰς τὸν ὅποιον διεξάγεται ἡ ἐπιθεσις. Οὕτω ἡ κατάστασις τοῦ ἀριθμητικῶς πολὺ κατωτέρου ἀμυνομένου καθίσταται δυσχερής.

Ἀπὸ τακτικῆς ἀπόψεως ἰσχυρὰ ὑπε-

ΤΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΜΕΝΑ ΒΕΛΗ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ

Ὁ Γάλλος περιηγητὴς δόκτωρ Ραὺμὸν ἐπανελθὼν ἀπὸ μίαν ἐξερεύνησιν ἀνὰ τὰς Ἀφρικανικὰς χώρας, ὅπου κατοικοῦν ἀκόμη ἀγριοί, δηλοῖ ὅτι τὰ δηλητηριασμένα βέλη ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε ἐν χρήσει εἰς ὠρισμένας περιοχάς. Ὁ δὲ κτωρ Ραὺμὸν εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διενεργήσῃ αὐτοψίαν ἐπὶ τῶν πτωμάτων 39 ἀτόμων φονευθέντων διὰ βέλους, διέπιστωσε δὲ ὅτι οἱ ἐπὶ τὰς ἀπὸ τῶν ἀπὸ τὴν πύρρῃν ἐπιδρασιν τοῦ δηλητηρίου εἰς τὸ ὅποιον εἶχεν ἐμβαπτισθῇ τὸ βέλος. Τὰ χρησιμοποιούμενα βέλη ἔχουν μήκος 12 — 20 ἑκατοστῶν, ἡ αἰχμή των δὲ εἶνε περιβεβλημένη διὰ φυτικῆς οὐσίας, συνήθως ρητίνης, ἐμβαπτισμένης εἰς τὴν δηλητηριώδη οὐσίαν.

Τὸ δηλητήριον λαμβάνεται συνήθως ἀπὸ τὸ φυτὸν κακοκάνθηρα καὶ εἶνε γνωστὸν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν οὐαδαίνη. Εἶνε ἐκπληκτικὴ ἡ ἰκανότης τῶν ἀγρίων νὰ ξεχωρίσων μέσα εἰς τὰς δεκάδας χιλιάδας φυτῶν τῆς χώρας, εἰς τὴν ὅποιαν κατοικοῦν δύο ἢ τρία μόνον ἔχοντα θανατηφόρους ιδιότητες. Ἡ χρησιμοποίησις μὲν δόσις δηλητηρίου εἶνε ὑπερβολικὴ, δεδομένου ὅτι καθε βέλος περιλαμβάνει ποσότητα ἱκανὴν νὰ φονεύσῃ μέχρι 250 ἀτόμων. Παρατηρήθη γενικῶς ὅτι τὸ ὅπλον ὁσονδήποτε ἐλαφρὸς καὶ ἂν τραυματισθῇ ἀποθνήσκει εἰς διάστημα 20 λεπτῶν μέχρι 2 ὥρῶν ἀφ' ἧς τραυματισθῇ.

Ἡ ἱατρικὴ αὐτοψία τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐπιστημόνων δὲν ἀποκαλύπτει χαρακτηριστικὴν τινα διαταραχὴν προκλουμένην ἀπὸ τὸ δηλητήριον, διὰ νὰ διαπιστωθῇ ἀπὸ τὸν πρῶτον ὁ θάνατος, ἀπαιτεῖται χημικὴ ἀνάλυσις. Τούναντιον οἱ Ἀφρικανοὶ ἀρχαῖοι γνωρίζουν τὸ εἶδος τοῦ δηλητηρίου με μόνην τὴν παρατήρησιν τοῦ σώματος τοῦ θύματος. Ὁ δόκτωρ Ραὺμὸν παρὰ τὰς πληροφορίες τὰς ὁποίας κατέβαλε διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὴν διαγνωστικὴν μέθοδον τῶν ἀγρίων, οὐδὲν ἐπέτυχεν.

ροχὴ νέου ὀπλισμοῦ ἀποτελεῖ μεγάλο πλεονέκτημα.

Ἡ ὑποτίμησις τῆς ἀξίας τοῦ ἀριθμοῦ διὰ τὴν ὅποιαν πολλὴ συχνά γίνεται λόγος ἐν εἰρήνῃ, οὐδέποτε ὅμως ἐν πολέμῳ, προέρχεται ἀπὸ τὰς διηγήσεις ἐκ τῶν ἀποικιακῶν πολέμων, κατὰ τοὺς ὁποίους ἀσθενεῖς στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἐθριάμβευσαν ἐναντίον μαζῶν τῶν ἀντιπάλων των. Παραβλέπουσιν ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὴν διαφορὰν τοῦ ὀπλισμοῦ.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν πόλεμον, ὅταν τις νικᾷται «ὕποκύπτει εἰς τὸν ἀριθμὸν» ὡς διατείνεται. Πᾶσα στρατιωτικὴ ἐπιτυχία συνοδεύεται καὶ ὑπὸ ἀνακωινωθέντος, κατὰ τὸ ὅποιον «ὁ ἐχθρὸς ἦτο ἀριθμητικῶς ἀνώτερος.»

Ἐτι λεπτομερετέρας καὶ πλεον συγκεκριμένως ἀπόψεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς μηχανῆς, ἀνεύρισκομεν εἰς τὰ δημοσιεύματα τῶν Ἀγγλῶν ἀποστόλων τῆς μηχανοποιήσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξέχουσιν θέσιν κατέχει ὁ στρατηγὸς Φούλερ, ὁ ὁποῖος γράφει περὶ στρατοῦ ἐκ 2000 ἀρμάτων μάχης καὶ 60000 μόνον στρατιωτῶν. Συγκρίνει τὸν μικρὸν τοῦτον ἀριθμὸν μετὰ τοὺς τεραστίους στρατοὺς τοῦ 1914 — 1918 καὶ φρονεῖ ὅτι με τοιοῦτον στρατὸν δύναται τις νὰ συντρίψῃ μεγάλαν μάζαν, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ στρατὸς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου κατὰ τὴν μάχην τῆς Ἰσσού καὶ τῶν Ἀρβυλῶν.

Ὁ Φούλερ φρονεῖ ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὐτῆς τῶν στρατῶν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Λέγει λοιπὸν ὅτι αἱ παλαιότεραι ναυτικαὶ δυνάμεις ἀπετελοῦντο ἀπὸ ἑκατοντάδας γαλερῶν, ἐνῶ σήμερον αἱ μεγαλύτεραι ναυτικαὶ δυνάμεις μόλις διαθέτουν ὑπὲρ τὴν δωδεκάδα θαρῶν θωρηκτῶν.

Εἰς συμπατριώτης τοῦ Φούλερ, ὁ Γκαίρμενς διατυπώνει ἀντίθετον γνώμην. Ἀποδεικνύει ἐπὶ τῇ θάσει ὁλοκλήρου σειρὰς ἀριθμῶν ὅτι ἡ μηχανοποιήσις τῶν στόλων ἠῤῥησε τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν, ἡ ὁποία ἐπιφέρει ἐλάττωσιν τοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν προσωπικοῦ, δὲν ἐπέφερεν οἰκονομίαν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἠῤῥησε τὰς ἐργατικὰς χεῖρας, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύει ἡ τεραστία ἀύξεισις τῶν βιομηχανικῶν πόλεων.

Ὁ στρατηγὸς τέλος Σικόρσκι γράφει ὅτι ἀπὸ τοῦ 1918 ἠῤῥησε τὸ ὕλικόν εἰς ποσότητα καὶ ἀποτελεσματικότητα καὶ διαρκῶς αὐξάνει, χωρὶς ὅμως τοῦτο νὰ σημαίνει ὅτι θὰ ἀντικατασταθῇ ὁ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀγὼν διὰ τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ μηχανῶν.

ΤΟ ΑΡΤΙΩΤΕΡΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

Ἡ Ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου ... ΠΡΙΝ ΓΕΝΝΗΘΗ

ΠΛΗΡΗΣ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΡΙΑ ΑΡΘΡΑ
ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΣΗ ΤΖΙΑΜΠΕΡΤ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΖΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΕΝ ΑΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Β'

ΔΕΥΤΕΡΟΣ Μῆν

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΜΟΡΦΗ

Ἀπὸ τὸν θανατοειδῆ γυρίνον εἰς τὸν ἀνθρώπον: αὐτὸς εἶνε ὁ καλῶτερος χαρακτηρισμὸς τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι συμβαίνουν τὸν δευτέρον μῆνα τῆς ἐμβρυϊκῆς μας ζωῆς. Εἰς τὴν

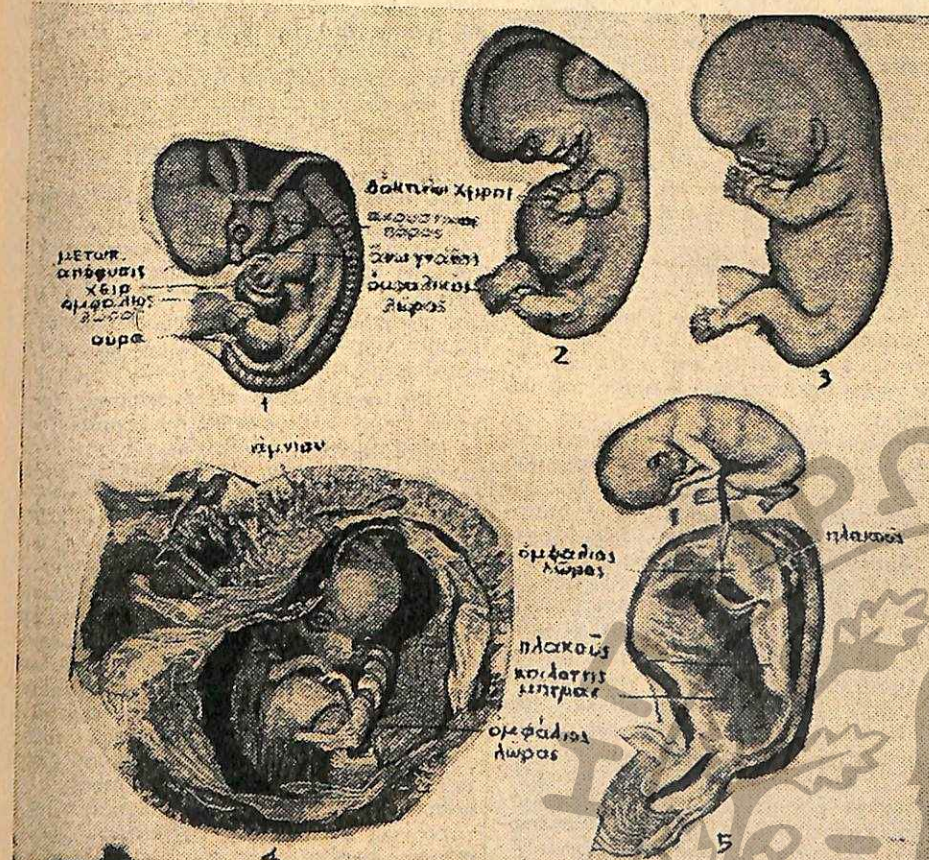
αὐτὴν ἡ οὐρὰ λαμβάνει τὴν μεγαλυτέραν τῆς ἀνάπτυξιν. Τὸν μῆνα αὐτὸν τὸ ἐμβρυον ἐξαπλασιάζεται εἰς μήκος (φθάνει περίπου τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ἴντσαν, δηλαδή τὰ 4 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου) καὶ αὐξάνει τὸ βάρος του 500 περίπου φορές. Τὰ ὁστά καὶ τὸ μυϊκὸν σύστημα ἀναπτύσσονται μεταξὺ τοῦ δέρματος καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων, σχηματίζοντα οὕτω τὸ περί-

ποῖο ἀρχικῶς εὐρίσκοντο, εἰς τὰς πλευράς τῆς κεφαλῆς, μετακινουμένη πρὸς τὸ μέτωπον. Διαρκούσης τῆς τελευταίας ἐβδομάδος τοῦ μηνὸς ἀναπτύσσονται καὶ τὰ θλάφαρα, τὰ ὅποια προηγουμένως ἦσαν κλειστά. Τὸ πρῶτον μέρος τῆς κεφαλῆς προεξέχει καὶ εἶνε ἐξωκωμῶμενον προσδιδόν εἰς τὸ ἐμβρυον λίαν ἐγκεφαλικὴν ὄψιν. Εἰς τὴν πραγματικότητι τὸ ἐμβρυον εἶνε ἐγκεφαλικόν, δεδομένου ὅτι ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀποτελεῖ μέρος τῆς κεφαλῆς. Καὶ ὅμως θὰ περάσων πολλὰ ἀκόμη ἔτη διὰ νὰ καταστή ὁ ἐγκέφαλος τὸ κυρίαρχον ὄργανον τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ μέλη ἐξ ἄλλου διέρχονται ἐπίσης ἐκπληκτικὴν σειράν μεταμορφώσεων. Αἱ ἐκθλαστήσεις τῶν ἄκρων ἐπιμηκύνονται, τὸ ἐλεύθερον δὲ ἄκρον αὐτῶν καθίσταται ἐπίπεδον ἐν εἰδει κόπτης διὰ νὰ διαμορφωθῇ ἀκόλουθως εἰς τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν. Ὀλίγον θαυότερον πέντε παρὰ τὴν ἀλλήλου σειράν, χωρίζομενα δι' ἄβαθον ραβδώσεων ἀποσπῶνται τελικῶς ἀπ' ἀλλήλων καὶ σχηματίζουν τοὺς δακτύλους. Ἐκ παραλλήλου ἀρχίζουν νὰ διαγράφονται αἱ κλειδώσεις τῶν ἄκρων καὶ νὰ ἀποχωρίζονται οἱ θραχίονες ἀπὸ τὰ ἀντιθράχια καὶ οἱ μῆροι ἀπὸ τὰς κνήμας. Ἡ οὐρὰ λαμβάνει τὴν μεγίστην ἀνάπτυξιν τὴν πέμπτην ἐβδομάδα ἀπὸ τῆς γονιμοποιήσεως, σχηματίζονται δὲ εἰς αὐτὴν μυῶνες ὅμοιοι πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας εἰς τὴν οὐρὰν τῶν ἀνατερωτῶν ζώων. Τοῦ λοιποῦ ὅμως ἀρχίζει νὰ ὑποχωρῇ καὶ μόνον εἰς ἀνωμάλους τερατογενεῖς περιπτώσεις ὑπάρχει ἀκόμη εἰς τὰ νεογνήτα θρέφει.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τοὺς μῦς σχηματίζονται καὶ τὰ ὁστά. Εἰς τὰς περισσότερας περιπτώσεις ἐμφανίζονται πρῶτον οἱ χόνδροι ἐκ διαφανοῦς οὐσίας, ἀκολουθεῖ δὲ ἡ δημιουργία τῶν ὁστέων. Ὅπως ἀκριβῶς ὁ γλύπτης παρασκευάζει πρῶτον τὸ πρόπλάσμα τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἐξ εὐπλάστου οὐσίας καὶ ἀκολουθῶς ἐτοιμάζει τὸ ὁριστικὸν ἔργον ἐξ ὀρειχάλκου ἢ ἄλλης τινοῦ σκληρῆς ὕλης, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον σχηματίζεται πρῶτον ὁ χόνδρῶδης σκελετός, ὁ ὁποῖος διαμορφοῦται ἀκόλουθως εἰς ὁστέωδον. Ἡ τοιαύτη διαμορφωσις συνεχίζεται ὀχι μόνον διαρκούσης τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν γέννησιν διαρκούσης τῆς βρεφικῆς καὶ παιδικῆς ἡλικίας μέχρι τῆς ἡθῆς.

Ἀλλὰ τὸ πλεόν ἐνδιαφέρον γεγονός τοῦ δευτέρου μηνὸς τῆς κυήσεως εἶνε ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὄργανου τοῦ φύλου. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ μηνὸς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ τὸ φύλον παρὰ μόνον ἀν' ἐξέτασθον τὰ χρωμασωμάτια. Μετὰ τὸ τέλος ὅμως τοῦ μηνὸς τὸ φύλον διακρίνεται σαφῶς εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα, συνήθως δὲ φαί

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ... ΠΡΙΝ ΓΕΝΝΗΘΗ

1. Ἐμβρυον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ δευτέρου μηνὸς (ἐξαπλάσιον περίπου τοῦ φυσικοῦ). 2. Ἐμβρυον κατὰ τὰ μέσα τοῦ δευτέρου μηνὸς (τριπλάσιον τοῦ φυσικοῦ). 3. Ἐμβρυον κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου μηνὸς (διπλάσιον περίπου τοῦ φυσικοῦ). 4. Ἐμβρυον ἐντὸς τοῦ ἀμνίου καὶ τοῦ χορίου κατὰ τὸ μέσον τοῦ τρίτου μηνὸς. 5. Ἐμβρυον τοῦ τρίτου μηνὸς συνδεόμενον μετὰ τοῦ πλακούντος διὰ τοῦ ὁμφαλίου λώρου (εἰς τὸ τρίτον τοῦ φυσικοῦ)

πραγματικότητι τὸ ἐμβρυον δὲν εἶνε γυρίνος, ἀλλὰ καὶ δὲν ὁμοιάζει με τιποτέ ἄλλο. Μετὰ τὴν οὐρὰν τὴν ὅποιαν φέρει, μετὰ τὴν κυρμένην τοῦ κεφαλῆς, μετὰ τὰς ὁμοίας πρὸς τοῦ ψαριοῦ θράγχια τοῦ καὶ τὰ μόλις ἐξέχοντα τὸ κορμὸν ἰσοκύβητον ἄκρα, ὁμοιάζει ἐλάχιστα μετὰ ἀνθρώπον. Λήγοντος ὅμως τοῦ δευτέρου μηνὸς τὸ ἐμβρυον ἔχει εὐδιάκριτον ἀνθρώπινον χαρακτῆρα, μολοντί κατὰ τὴν περίοδον

γράμμα τοῦ σώματος. Ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις τοῦ προσώπου καὶ τοῦ λαιμοῦ προσδιδόν κυρίως τὴν ἀνθρωπίνην ὄψιν ἀν καὶ πολὺ χονδροειδῆ. Τὸ στόμα διακρίνεται πλεόν εἰς ἄνω καὶ κάτω γνάθον, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου ἀρχίζουν νὰ διαμορφοῦνται αἱ παρειαί.

Τὰ μόλις διακρινόμενα πρότερον ρινικὰ κοιλώματα, σχηματίζουν τώρα πεπλατυσμένην ρίνα. Οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ὁ-

νεται και εξωτερικώς. Τὸ πλεον ἐκπληκτικὸν γεγονός τῆς γενετησιακῆς ἀναπτύξεως ἀποτελεῖ τὸ ὅτι τὰ πρῶτα σχηματιζόμενα ὄργανα εἶνε ὅμοια καὶ εἰς τὰ δύο φύλα. Οὕτω πρὸ τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου μηνὸς ἀναπτύσσονται εἰς ἀμφότερα τὰ φύλα οἱ γαλακτογόνοι ἀδένες. Ἡ φύσις φαίνεται ὅτι ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅλα τὰ γεννητικὰ ὄργανα, ἀκολουθῶν δὲ διὰ τῆς ἀναπτύξεως ὠριζμένων ἐξ αὐτῶν καὶ διὰ τοῦ περιορισμοῦ ἄλλων διέκρινε τὸ ἔμβρυον εἰς ἄρρεν καὶ εἰς θῆλυ.

Καὶ ἐρωτᾶται μήπως κάθε ἀνθρώπινον ὄν εἶναι κατὰ θάθος ἐρμαφρόδιτον; Ἐργαστηριακοὶ πειραματισμοὶ γενόμενοι ἐπὶ ἀνωτέρων ζώων ἐμφανίζονταν ἀντιστροφὴν τοῦ φύλου, πείθον ὅτι ὑπάρχουν διάφοροι βαθμοὶ σεξουαλικῆς ἀναπτύξεως καὶ ὅτι μεταξὺ τοῦ τυπικοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ τυπικοῦ θήλεος, ὑπάρχουν διάφοροι βαθμοὶ ἐρμαφροδιτισμοῦ.

Ἐν συμπεράσματι, ὁ δεύτερος μὴν τῆς ζωῆς ἰσχυρὰ μὲν τὴν ἀνθρώπινον μορφήν σαφῶς διαγαφομένην ἐπὶ τοῦ ἐμβρύου. Κατὰ τοὺς ὑπολοίπους ἐπὶ τῶν μηνῶν τὸ νεαρὸν ἀνθρώπινον ἄτομον θὰ ὑποστῇ λεπτομερειακοῦ χαρακτήρος μεταβολάς.

Τρίτος μὴν

ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἀπὸ τοῦ τρίτου μηνὸς ἡ διάκρισις τῶν δύο φύλων εἶνε πλέον σαφής, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα τῆς περιόδου αὐτῆς. Θὰ ἡδύνατο συγχρόνως ὁ τρίτος μὴν νὰ ἀποκληθῇ περίοδος τῆς ὁδοντοφυΐας, δεδομένου ὅτι ἐμφανίζονται αἱ ρίζαι εἰκοσι ἑκτὸν γαλαξίων ὁδόντων, δηλαδή ἐκ τῶν ὁδόντων τῆς πρώτης ὁδοντοφυΐας, σχηματίζονται δὲ τὰ κοιλώματα ὅπου θὰ φυτρώσουν ἐντὸς τοῦ ὁστού τῆς γνάθου.

Μολονότι παρέρχονται ἐξ ἀκόμῃ μῆνες διὰ νὰ ἀκουσθῇ ἡ πρώτη φωνὴ τοῦ βρέφους, αἱ φωνητικαὶ χορδαί, τῶν ὁποίων αἱ παλμικαὶ κινήσεις προκαλοῦν τὰς τοιαύτας κραυγὰς, ἐμφανίζονται ἀπὸ τοῦδε, ἀλλ' εἶνε ἀτελεῖς ὥστε αἱ σπασμένα χορδαὶ θωλίου Μένον μετα τὴν πάροδον 6 περίπου μηνῶν μετὰ τὴν γέννησιν αἱ φωνητικαὶ χορδαὶ τοῦ βρέφους θὰ προσλάβουν τὴν κανονικὴν μορφήν των. Πρέπει ἄλλως τε νὰ τονισθῇ ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς ἐντὸς τῆς μήτρας δὲν διέρχεται ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ διὰ μέσου τῶν φωνητικῶν χορδῶν καὶ τοῦ λάρυγγος. Τὸ ἔμβρυον ζῇ ἐντὸς ὑδατίνου κόσμου, κολυμβῶν ἐντὸς τοῦ ὕγρου τοῦ ἀμνίου, ὡς ἐκ τούτου δὲ αἱ φωνητικαὶ χορδαὶ παραμένουν παχείαι, μαλακαὶ καὶ χαλαραί.

Τὸ πεπτικὸν σύστημα διαρκούντος τοῦ τρίτου μηνὸς ἀρχίζει νὰ δεκνύῃ σημεῖα δραστηριότητος. Αἱ κυψελίδες τοῦ στομάχου ἔχουν τὸ γλοιώδες ὕγρὸν τὸ ὁποῖον ὁρῶνται τὴν πέψιν των τροφῶν. Ἐπίσης ἐμφανίζονται τὸ ἥπαρ καὶ ἡ χολή. Ἐπίσης λειτουργοῦν οἱ νεφροί, ἀπεκρινόμενη δὲ ὑπ' αὐτοῦ οὐρία ἐκχύνεται εἰς τὸ ὕγρὸν τοῦ ἀμνίου ὅπουθεν εἰσέρχεται διὰ τοῦ πλακούντος εἰς τὸ ὑπερικὸν αἷμα.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα ἀναπτύσσονται τὰ ὁστά καὶ τὸ ζωϊκὸν σύστημα καὶ προδίδουν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐμβρύου σαφεστέραν μορφήν. Εἰς τὸ πρόσωπον τὰ ὁστά τῆς γνάθου καὶ τὰ ζυγωματικά

ἐνίστε δὲ καὶ τὰ ρινικὰ ἀρχίζουν νὰ σχηματίζονται καὶ ἡ ἀνθρωπίνη μορφή γίνεται σαφεστέρη. Πυρῆνες σχηματισμοὶ τῶν ἰσθμῶν διακρίνονται πλέον εἰς τοὺς χόνδρους τῶν ποδῶν καὶ τῶν χειρῶν, αἱ κλειδώσεις ὅμως ἐξακολουθοῦν νὰ ἀποτελοῦνται μόνον ἐκ χονδρώδους οὐσίας.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν γεννᾶται ἀκόμῃ ζήτημα περὶ τοῦ ἂν τὸ ἔμβρυον ἀποτελεῖ τοῦ λοιποῦ μέλους τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὅπως δὴποτε ὅμως πολλὰ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων τοῦ ἔχουν ἀρχίσει νὰ λειτουργοῦν, οἱ μυῶνες δὲ οἱ ὁποῖοι εἶνε πλέον ἐπαρκῶς ἀνεπτυγμένοι, προκαλοῦν αὐτομάτως τινὰς κινήσεις τῶν χειρῶν, τῶν ποδῶν καὶ τῶν ὤμων, ἐνίστε δὲ καὶ τῶν δακτύλων.

Τέταρτος μὴν

Η ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ περίοδος τῆς ταχύτερας ἀναπτύξεως τοῦ ἐμβρύου συμπίπτει μὲ τὸν τρίτον καὶ τέταρτον μῆνα τῆς ζωῆς, ὅποτε τοῦτο ἔχει μῆκος ἐξ ἑως ὀκτὼ ἰντσῶν καὶ τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ θάρους τοῦ ὁποῖον ἀποκτᾷ μέχρι τῆς γεννήσεως. Τοῦ λοιποῦ ὁ ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως μειοῦται. Ὅπως δὴποτε τὸ ἔμβρυον δὲν ἀποτελεῖ ἀκόμῃ μικρογραφίαν ἀνθρώπου, ἀλλὰ τερατώδες ὄν τοῦ ὁποῖου ἡ κεφαλὴ εἶναι πελώρια, ὁ κορμὸς πλατὺς καὶ αἱ χεῖρες ἐλάχιαι.

Κατὰ τὸν δεύτερον μῆνα ἡ κεφαλὴ ἀντιπροσωπεύει κατ' ὄγκον τὸ ἥμισυ τοῦ σώματος. Τὸν τρίτον μῆνα ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἕν τρίτον κατὰ τὴν γέννησιν τὸ ἕν τέταρτον καὶ κατὰ τὴν ἡβὴν τὸ ἕν δέκατον τοῦ θάρους τοῦ σώματος.

Ὅπως δὴποτε κατὰ τὸν τέταρτον μῆνα τὸ ἔμβρυον δὲν εἶναι καὶ ἀσχημὸς ὑπαρξίς. Μὲ τὴν κεφαλὴν του ἥτις εἶνε περίπου ὀρθία καὶ μὲ τὸν ἐπαρκῶς εὐθυτενὴ κορμόν του, ἔχει ἀρκετὴν ὁμοιότητα πρὸς τὸ κανονικὸν βρέφος. Τὸ πρόσωπον εἶνε σχετικῶς μέγα, ἀλλ' ἔχει μεγάλους πλέον ὀφθαλμούς. Αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες εἶνε τέλει, μὲ μόνον τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ δάκτυλοι δὲν εἶνε καλῶς σχηματισμένοι, παραμένουν δὲ κεκαμμένοι. Ἐπὶ τῶν δακτύλων ἀρχίζει νὰ ἀναφαίνεται ὁ σχηματισμὸς τοῦ δερμάτος, συμφωνῶν δὲ πρὸς τὰς γενόμενας παρατηρήσεις τὸ δέρμα αὐτὸ τῶν δακτύλων παρουσιάζει χαρακτηριστικὰς διαφορὰς εἰς τὰ καθ' ἕκαστον ἔμβρυον.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μηνὸς ἡ ζωὴ καθ' ἀνθρωπίνην ὑπάρξεως ἔχει πλέον ἀμετάβλητον σημεῖον τῆς ἀτομικότητός της.

Τὸ δέρμα τοῦ σώματος εἶνε γενικῶς σκοτεινὸν ἐρυθρὸν χρώματος καὶ ρυτιδωμένον. Τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα ὀφείλεται εἰς τὸ αἷμα τοῦ ὁποῖον κυκλοφορεῖ εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἐμβρύου. Τοῦ λοιποῦ ὁ κορμὸς δὲν πρόκειται νὰ ὑποστῇ σημαντικὰς μεταβολὰς μέχρι τοῦ ἔκτου μηνὸς, τὸ δέρμα δὲ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶνε ρυτιδωμένον καὶ σκοτεινόν.

Ἀπὸ τοῦ τετάρτου μηνὸς ἡ σιωπηρὰ περίοδος τοῦ ἐμβρύου πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς γεννήσεως σταματᾷ. Ἡ μέλλουσα ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς μετακινεῖ πλέον τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, καθιστῶσα ἐμφανῆ τὴν ὑπαρξίν της. Ἡ πρώτη κί-

νησις τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ἡ μήτηρ, ὁμοιάζει μὲ ἀσθενὴ δόνησιν.

Πέμπτος μὴν

ΤΡΙΧΕΣ, ΟΝΥΧΕΣ, ΔΕΡΜΑ

Ὁ ἀνθρώπος ἀποτελεῖ αἰνίγμα ἄλλον καὶ πολὺπλοκον ἀκόμῃ. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑκατοντάδας χωριστῶν τμημάτων, τὰ ὁποῖα ἀδιακόπως ἀνανεοῦνται. Παραβάλλεται τὸ ἀνθρώπινον ὄν πρὸς συνεργατικὴν ἐπιχείρησιν τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀλληλοὑποστηρίζονται καὶ προστατεύονται ἀμοιβαίως, παρουσιάζονται κοινὸν μέτωπον ἐναντὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ συμμεριζόμενα ἐξ ἴσου τὰ προνόμια καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ὑπάρξεως. Ἡ κατανομή τῆς ἐργασίας ἡ εἰδίκευσις καὶ ἡ ἀνταλλαγή τῶν προϊόντων εἶνε τόσο χρησίμος εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν κυττάρων τοῦ ἀτόμου, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν.

Τὰ ὄργανα τῆς πέψεως κατεργάζονται τὰ ὑλικά τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ὡς τροφαὶ καὶ τὰ μεταβάλλουν εἰς συστατικά διὰ τὴν θρέψιν τῶν κυττάρων.

Τὰ κυκλοφοροῦντα ὑγρά τοῦ σώματος ἀποτελοῦν σύστημα μεταφορῶν. Τὰ νεῦρα εἶνε τὰ καλῶς ἐπικοινωνίας ἐνῶ ὁ ἐγκέφαλος ἀποτελεῖ τὴν κεντρικὴν διεύθυνσιν.

Οἱ σπουδαιότεροι ἐνδοκρινεῖς ἀδένες προσδιορίζουν τὴν ταχύτητα καὶ τὴν ἱκανότητα διαφόρων δραστηριοτήτων. Τὸ περίβλημα ὀλοκλήρου τοῦ συστήματος τοῦ σώματος ἀποτελεῖ τὸ δέρμα, προστάτης, συντηρητὴς καὶ ἀσυννόμος τῆς κοινωνίας τῶν διαφόρων ὀργάνων.

Ἡδὴ ὅποτε ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα ἔχουν διαμορφωθῇ, τὸ δέρμα καὶ τὰ ἐξωτερικά του λαμβάνουν τὴν τελικὴν τὴν μορφήν. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ δερμάτος καλύπτεται ἀπὸ σκληρὰ, ἑλκὰ καὶ νεκρά κύτταρα τὰ ὁποῖα σχηματίζουν προστατευτικὸν φράγμα μετὰ τοῦ περιβάλλοντος καὶ τῶν ἐσωτερικῶν ἰσθμῶν τοῦ σώματος. Ὅπως καὶ μετὰ τὴν γέννησιν τὰ ἐξωτερικά νεκρά κύτταρα ἀντικαθίστανται διαρκῶς ἀπὸ τὸ διαρκῶς ἀναδημιουργούμενον δέρμα. Ἐπίσης σχηματίζονται οἱ ἱδρωτοποιοὶ ἀδένες καθὼς καὶ αἱ ρίζαι τῶν τριχῶν. Διαρκούντος τοῦ πέμπτου μηνὸς οἱ τοιοῦτοι ἀδένες ἀρχίζουν ἐκκρίνοντας μίαν οὐσίαν, ἡ ὁποία ἀναμειγνυμένη μὲ τὰ νεκρά κύτταρα τῆς ἐπιδερμίδος σχηματίζει μίαν πάσταν ὁμοίαν πρὸς τὸν τυρὸν μὲ τὴν ὁποῖαν ἐπικαλύπτεται τὸ σῶμα. Ἡ οὐσία αὕτη χρησιμεύει διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμβρύου ἀπὸ τῶν ἀμνιακῶν ὑγρῶν, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἐγκλιθεῖ διαφόρους οὐσίας δυναμένας νὰ προκαλέσουν τὴν διάθρυσιν τοῦ τυροῦ εἰσέτι δερμάτος.

Ἐκ παραλλήλου ἀρχίζει νὰ ἐμφανίζεται ὡς πρόδρομος τῶν τριχῶν ἐλαφρὸς χνούς, ἐπίσης δὲ οἱ ὄνυχες δημιουργοῦνται εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων. Ἐπίσης ἀρχίζει νὰ σχηματίζεται ἡ ὁστεώδης οὐσία, ἡ ὁδοντίνη, ἡ ὁποία μετὰ τὴν γέννησιν θὰ σχηματισθῇ τοὺς γαλαξίαις ὁδόντας.

Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον γεγονός τοῦ μηνὸς ἀποτελεῖ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὄζονος τοῦ σώματος. Προηγούμενος κατὰ τὸν δεύτερον μῆνα τὸ ἔμβρυον

(Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 326)

ΠΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

Παραλληλίζων τὸν διδάσκαλον πρὸς τὸν μαθητὴν, δηλαδή τὸν Κηφισόδοτον πρὸς τὸν Πραξιτέλην, ὁ πολὺς τεχνικὸς κριτὴς Ρενάκ, δίδει τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικά, πρὸς πρακτικὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἔργων ἀγαλμάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

«Τοῦ Πραξιτέλους κατέχομεν σήμερον ἔργον πρωτότυπον, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη κατὰ τὸ 1877 ἐν τῷ ναφ τῆς Ἡρας, εἰς Ὀλυμπίαν, εἰς τὸ σημεῖον ἀκριβῶς τὸ ὁποῖον ὑπέδειξεν ὁ Πάυσανίας. Πρόκειται περὶ συμπλέγματος παριστάντος τὸν Ἑρμῆν φέροντα ὡς νεαρὸν παιδίον τὸν Διόνυσον, τὸν ὁποῖον τῷ εἶχεν ἐμπιστευθῇ ὁ Ζεὺς.

Ἡ ἀναλογία τῆς συλλήψεως ὡς πρὸς τὸ συμπλέγμα τοῦ Κηφισοδότου ἔχει παρατηρηθῇ καὶ μελετηθῇ ἀπὸ καιροῦ. Τὸ πρῶτον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα εἶνε ὅτι, ὁ Ἑρμῆς εὐρίσκεται πλέον ἀπομεκρυσμένος καὶ πλέον ἀπληθευθεμένος ἀπὸ τὴν Φειδακὴν παράδοσιν. Εὐρίσκει τις εἰς τὸ ἔργον αὐτό, χάριν ἀπαλῆν, σχεδὸν γυναικεῖαν, ταυτοχρόνως δὲ καὶ μίαν ἐντασιν πνευματικῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν νεωτερικὸν τῆς τέχνης τοῦ 4ου αἰῶνος.

Ἡ ἐπεξεργασία εἶναι τόσο ὡραία, ὥστε οὔτε μηδαμινὴν κἂν ἰδέαν περὶ αὐτῆς δύναται νὰ δώσουν αἱ φωτογραφίαι, τὰ ἀντίγραφα ἢ ἀκόμῃ καὶ τὰ ληφθέντα διὰ γύψου ἀποτυπώματα. Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἀφάνταστον λεπτότητα τῆς ἐργασίας.

Ἐάν τῶρα παρατηρήσωμεν μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς τὴν κεφαλὴν, θὰ διαπιστώσωμεν τὴν ὑπαρξίν δύο βασικῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων, τὰ ὁποῖα ὁπωςδήποτε δὲν ἀνευρίσκονται κατὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα. Πρὸκειται ἐν πρώτοις περὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἐπεξεργασμένα μετὰ γραφικωτάτην ἐλευθερίαν καὶ μὲ καταφανῆ τὴν πρόθεσιν τοῦ καλλιτέχνου ὅπως ἀποτελέσουν αὐταὶ ἀντίθεσιν τῆς τραχέως ἐπιφανείας τῆς κεφαλῆς μὲ τὴν λείαν ἐπιφάνειαν τοῦ προσώπου. Ἐπειτα, τὸ πρόθεον μέτωπον καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ θεωθισμένοι εἰς τὰς κόγχας ἀποτελοῦν τὰ ὑλικά μαρτυρικά τοῦ στοχασμοῦ.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο παράδειγμα, ἡ κεφαλὴ αὐτῆ τοῦ Ἑρμοῦ χαρακτηρίζει τὴν νοσητροπία καὶ τὴν ψυχροσύνησιν τῶν ἀνθρώπων τῆς «μεταπολεμικῆς» ἐποχῆς τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου, ὅπου ὁ στοχασμός, ἡ θαυτέρα σκεψίς καὶ ἡ ἐλαφρὰ μελαγχολία, ὁμοῖ μὲ τὴν ονειροπόλησιν, χαρακτηρίζουν ὅχι μόνον τοὺς θνητοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεοὺς καὶ τὰ ἀγάλματά των. Ὁ Φειδίας καὶ οἱ καλλιτέχναι τῆς ἐποχῆς του, ἐποχῆς θριάμβων καὶ ἀναπτύξεως, ἐποχῆς πού ἤνοιγεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων ἀχανεῖς ὀρίζοντας, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ ἐπινοήσουν. Ἀντιθέτως, ἡ πείρα καὶ αἱ συνέπειαι τῶν δεινῶν τοῦ ἀχαρίστου πολέμου, ὅπου δὲν ὑπῆρχον οὐσιαστικῶς παρὰ ἡττημένον, καὶ μάλιστα Ἑλλήνας ἡττημένον ἀπὸ Ἑλλήνων, ἦσαν οἱ συντελεσταὶ νεωτε-

ρισμῶν, πού ἤγνοιε ὁ προηγούμενος αἰὼν. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ χαρακτηριστικά τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἑρμοῦ, δὲν εἶνε μεμονωμένα, ἀλλὰ ἀνευρίσκονται

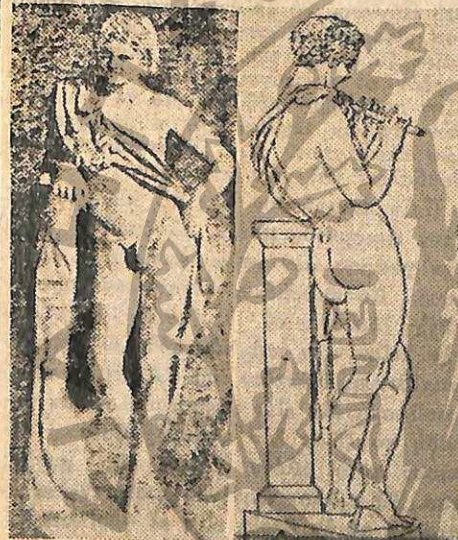

Κεφαλὴ τοῦ Ἑρμοῦ

εἰς ὅλα τὰ ἀξιόλογα ἔργα τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἂς ἐπανεέλθωμεν καὶ πάλιν εἰς τὸν τεχνοκρίτην μας.

«Πολυάριθμα ἀντίτυπα τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, μᾶς διεφύλαξαν, τουλάχιστον

Σάτυρος ἀναπαυόμενος

Σάτυρος αὐλῶν

χιστον εἰς τὰς γενικάς χαρακτηριστικὰς τῶν γραμμῶν, ἀλλὰ ἔργα τοῦ Πραξιτέλους, ἰδίως δὲ τὸν Σελήνον, τοὺς Σατύρους δύο Ἑρῶτας, ἰσως νὰ εἶνε πράγματι ἰδικὰ τοῦ ἡθοιομένη εἰς αὐτὸν Ἀρτεμῖς. Ἐπίσης πολὺτιμα ἀπομεινάρια εἶνε τὰ ἀντίτυπα ἐνὸς Διὸς, δύο Διονύσων καὶ ἐνὸς Ἀ-

πόλλωνος. Τὰ περιφημότερα προφανῶς τῶν ἔργων τοῦ Πραξιτέλους ἦτο μία Ἀφροδίτη εἰς Κνίδον. Ἡ θεὰ εἶχε ὀλόγυμνος καὶ ἐτοιμάζεται νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ ἀγαλμα αὐτὸ ἀπεθαυμάζετο εἰς τὸν ἐκεῖ ναὸν τῆς θεᾶς.

Ἀτυχῶς, δὲν κατέχομεν σήμερον, παρὰ ἀντίτυπα ἐντελῶς μέτρια, ἐάν δὲ λάθῃ τις ὑπ' ὄψιν του ὅτι τὸ κάλλιστον τῶν ἀντιτύπων ἀδυνατεῖ νὰ ἀποδώσῃ τὴν λεπτότητα ἐργασίας τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, δεόν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι οὐδὲ μακρόθεν κἂν τὰ ἀντίτυπα αὐτὰ μᾶς δίδουν ἰδέαν τοῦ ἀνεκτιμήτου πρωτοτύπου.

Ἐν τούτοις, ὁ λόρδος Λέκομφλντ, ἔχει εἰς τὸ Λονδὶνον ὑπὸ τὴν κατοχήν του μίαν κεφαλὴν Ἀφροδίτης, ὅπου ἡ εὐλυγισία τῆς ἐκτελέσεως ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ὑπερόχον γλυκύτητα τοῦ προσώπου δύναται νὰ μᾶς κάμουν νὰ πιστεῦσωμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἐνώπιον ἔργου συγγενικοῦ πρὸς ἐκεῖνο τοῦ μεγάλου Ἀθηναίου τεχνίτου. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ δὲν ὀλοκληρῶναι εἰς τὴν ἀντίληψίν μας τὸν Πραξιτέλην. Παρ' ὅλα αὐτὰ, εἶνε καταφανὴς ἐπὶ τῆς ὥραιας αὐτῆς κεφαλῆς ὁ χαρακτήρ, ἡ μάλλον οἱ χαρακτῆρες τοῦ γυναικείου τύπου, ὡς ἐφάντασθαι τὸν τύπον αὐτὸν ὁ καλλιτέχνης.

Εἶναι γνωστὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ὁ Πραξιτέλης ἔλαβεν ὡς πρότυπον τοῦ τῆς Φρύνης, διὰ τὴν ἀναπαράστασιν τὴν μεγαλιαν θεᾶν τοῦ ἔρωτος. Ἀπὸ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν χάριν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν χάριν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐταίρας, ἡ ὁποία ἐνέπνευσε τὸν καλλιτέχνην.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλας ἀντιθέσεις, μετὰ τὴν ἀριστοτελικήν, τοῦ τετάρτου αἰῶνος καὶ ἐκείνου τοῦ πέμπτου, μᾶς παρουσιάζουν σήμερον οἱ τεχνοκρίται.

«...Ἀπὸ στρουγγυλόν, πού ἦτο κατὰ τὴν παρελθόντα πέμπτου αἰῶνα, τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου εἶχε γίνεαι τώρα ὠρειδές, οἱ ὀφθαλμοὶ, ἀντὶ νὰ εἶνε ὀρθάνοικοι, ὅπως ἔως τότε, εἶνε τώρα ἡμίκλειστοι, μὲ τὴν ἐκφρασίν ἐκείνην τὴν ὁποῖαν οἱ Ἀρχαῖοι ἔχαρακτίζον ὡς «ταπεινήν».

Αἱ ὀφρύες τώρα σημειοῦνται ἐλάχιστα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἐντόνα φρύδια τοῦ προηγούμενου αἰῶνος. Τὸ κάτω μέρος τῶν θλεφάρων σῶνει σιγὰ - σιγὰ καὶ ἀπαλὰ, μὲ τὸ παρεμφερές πλάνο τοῦ ἀγάλματος. Αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὡς ἐκεῖναι τοῦ Ἑρμοῦ, εἶνε ἐπεξεργασμένα μετὰ ἀπόλυτον ἐλευθερίαν. Τέλος τὸ σύνολον μαρτυρεῖ μίαν πρόθεσιν ἀποδόσεως φωτοσκιάσεων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐμμοιωγθοῦν «παιχνίδια» σκιῶν καὶ φωτός, αὐτὸ δὲ ὑπερ πάν ἄλλο ἀποκλείει τὴν σκληρότητα, τὴν τραχύτητα, ἐλὰ καὶ κάθε εἶδος ἐξηρότητα ἐκφράσεως, ἐστὶ καὶ ἐάν ὅλα αὐτὰ ἡδύνατο νὰ προέλθουν ἐκ τοῦ μεγαλείου τῆς θεᾶς μορφῆς, ὡς συνέβαινε μοιραίως, ἐν τινὶ μέτρῳ κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα.

Εἰς ὅλα αὐτὰ συνετέλεσε θεοβαίως καὶ ἡ ἀμεσὸς ἐπίδρασις τῆς ζωγραφικῆς τέχνης.

ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ

Συνεχίζοντας και περατώνοντας το περι «Απόλλωνος κεφάλαιον, δεν είναι δυνατόν να μη ολοκληρώσωμεν τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της μεγίστης αυτής ήλιακής θεότητας.

Μεταξύ των γεγονότων των αναφερομένων εις την φωτεινήν και ήλιακήν φύσιν του θεού, χαρακτηριστικώτατον είναι ο ότι ο «Απόλλων σχετίζεται άμέσως με τας χάριτας. Ο Κόλοσσάιος «Απόλλων της Δήλου, έργον των καλλιτεχνών Τεκταίων και «Αγνελίωνος, έφερον εις την μίαν χείρα τὸ χυσοῦν τόξον του, επί δε της άλλης χειρός τας τρεις Χάριτας. Βεβαιωμένη και άνιστόρητος έλέγχεται σήμερα η σύσχεσις των «Ελληνικών Χαρίτων με τας θεδικάς «χάριτας» — που σημαίνουν... φορβάδες.

Επιστεύθη επί καιρόν ότι ουσιαστικώς πρόκειται περί των φορβάδων, αί οποίοι σύρουν τὸ άρμα του θεού, αὶ ότι ἐξ αὐτῶν ἐγεννήθη εις τούς «Ελληνάς η ιδέα της... χάριτος. Πρέπει να γνωρίζη τις ελλειπστάτα την «Αρχαίαν «Ελλάδα, όπου η ώραϊολατρεία ἐπηρέασεν βαθύτατα όχι μόνον τὰ λαϊκά ήθη και έθιμα, αλλά και αὐτήν την ἐπίσημον τότε θρησκείαν, διά να φαντασθῇ ότι οί ώραϊολάτραι ἐκείνοι εἶχον ανάγκην των θεδικῶν φορβάδων ὅπως ἐπινοήσουν την έννοιαν της χάριτος.

Από αὐτὸν ἀκόμη τὸν «Ομηρον γνωρίζομεν ότι η Χάρις εἶνε σύζυγος τοῦ «Ηφαίστου, εις τὸν ὁποῖον ἀπεδίδοντο πάντοτε αἱ ώραϊότεραι των γυναικῶν, ὡς η ἄλλη σύζυγός του, η «Αφροδίτη. Η Χάρις, ἄλλως τε, δεν ήδυνάτο να μη εἶνε τότε ἀκόμη σύζυγος τοῦ «Ηφαίστου, ἐφόσον αὐτὸς ήτο θεός του πυρός. Όταν η μία καί «μονοκόμματος» Χάρις δεν ήρκει πλέον, διά να ἐκφράσουν οί «Ελληνες την πολυαπλήν και πολύμορφον έννοιαν της χάριτος, τότε αἱ ἀθάνατοι αὐτὰ ἔγιναν τρεῖς, ἐλαττωμένους δις χαρακτηριστικῶτα ὡς θυγατέρες της Αἴγλης και τοῦ «Ηλίου. Κατά τὰ ἄλλα, η έννοια της χάριτος, η ἐνασκαυμένη εις τας τρεις Χάριτας, συμβολίζεται θεαίως εις τας χρυσᾶς ἀκτίνας τοῦ «Ηλίου.

Πλήν της σχέσεώς του αὐτῆς, ὁ θεός ὁ φωτὶς των ὁκόμων ήτο κατ' ἀνάγκην συνδεδεμένος με τὸ «Ελληνικὸν ήμερολόγιον, ὁ Ν ο υ μ ή ν ι ο ς «Απόλλων εἶνε τὸ ἀνανεὸν τὸς μηνᾶς, ὁ κανονίζων την πορείαν αὐτῶν και εις τὸν ὁποῖον συνεπᾶς εἶνε ἀφιερωμένη η ἀρχὴ ἐκάστου μηνός. Σημαντικὸν εἶνε τὸ γεγονός και χαρακτηριστικὸν ὅτι, ἐνὼ οί «Ανατολικοὶ λαοὶ ἀπέδιδον τὸν ρόλον αὐτὸν εις την Σελήνην, οί «Ελληνες προέταξαν αὐτῆς τὸν «Απόλλωνα, δηλαδή τὸν «Ηλιον. «Ητο πολὺ φυσικὸν να προτάξουν οί «Ανατολῖται εις τὰς μυστηριακάς των θρησκείας την Σελήνην με τὰ νυκτερινὰ της μυστήρια, ἐνῷ ἀντιστρόφως η φωταυγὴς ψυχρὸς συνθεσις των «Ελλήνων ἐμάντευσεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸν πρωταρχικὸν ρόλον τοῦ «Ηλίου εις τὰ σεληνικά φαινόμενα.

Ενδιεφέρθησαν θεαίως και οί «Ελληνες διά τὰς φάσεις της Σελήνης, με μόνην την διαφοράν ότι ἀντὶ τὸ ἀποδόσουν τὰς φάσεις αὐτῆς εις μυστήρια, τὰς ἀπέδωκαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εις την ἐπιρροήν τοῦ «Ηλίου. Εἰγνώριζον ὅτι

πίσης καλὰ, ὡς οί Χαλδαῖοι, να μετροῦν τὰ σεληνικά τέταρτα, ἀνὰ ἑπτὰ ήμέρας ἕκαστον. Ἀλλά δεν ἔδωκαν μυστηριακὸν περιεχόμενον εις τὸν περίφημον ἀριθμὸν ἑπτὰ, ὡς οί «Ανατολῖται, εις τὸν ὁποῖον τὰς θρησκείας ὅλας ἀνεξαίρετως — συμπεριλαμβανομένης και της μονοθεϊστικῆς Ἰουδαϊκῆς — ὁ ἀριθμὸς ἐπτά παρέμεινε ἱερός και μυστηριακός. Εἰγνώριζον θεαίως και οί «Ελληνες τὴν σημασίαν τοῦ πρώτου τετάρτου της Σελήνης, συμπληρουμένου κατά την ἑξδόμην ήμέραν ἀπὸ της ἐμφανίσεως της νέας Σελήνης, ἐδόξαζον δὲ τὸ γεγονός τοῦ τὸ ἀνὰ ἕκαστον μήνα, ἀποδίδοντες προφανέστατα αὐτὸν εις τὸν ήλιον η συμβολικῶς εις τὸν «Απόλλωνα και ἀκριβέστερον εις τὸν «Εβδομαῖον, η τὸν «Εβδομογενῆ «Απόλλωνα. Συμβολικῶς δὲ καὶ ὅχι μυστηριακῶς, οί κύκνοι της Παιονίας εἶχον κάμει, κατά την παράδοσιν, ἐπτά φορές τὸν γύρον της Δήλου, ἄδοντες τὸν τοκετὸν της Σελήνης.

Εξ ἄλλου ὁ «Απόλλων, ὡς θεός ήλιακός, ἐξασκεῖ ἐπὶ των καρπῶν της γῆς ἐπιρροήν, η ὁποία δύναται να εἶνε ἐναλλάξ εὐεργετική η ὀλεθρία. Αὐτὰς τὸς σπείρει και τὸς κάμνει να θλαστάνουν, αὐτὸς ἐπίσης τὸς ξηραίνει και τὸς καίει. Ἐκ τούτου προέρχεται η διπλῇ σημασίᾳ των ἑορτῶν αἱ ὁποῖαι ἐκαλοῦντο Θαργῆλια και ἐτελοῦντο κατά τὸν μήνα Θαργικῶς.

ΠΩΣ ΟΙ ΠΥΓΜΑΙΟΙ ΘΗΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΑΓΡΙΑ ΘΗΡΙΑ

Ο «Αφρικανικὸς λαὸς των Πυγμαίων, τοῦ ὁποῖου τὰ μέλη παρουσιάζουν τὸ περιεργὸν χαρακτηριστικὸν ὅτι ἔχουν ἐλάχιστον ἀνάστημα, μη ὑπερβαίνον τὰ 1,30 μέτρα, κατοικεῖ εις τὴν περιοχήν τοῦ Κόγγου. Τὸ ἐπίπεδον τοῦ πολιτισμοῦ του εἶνε ἀκόμη πολὺ χαμηλόν. Οί Πυγμαῖοι ζοῦν ἀπὸ τῆς θήρας, ὅπως ὅλοι σχεδὸν οί πρωτόγονοι λαοί, ἔχουν δὲ μίαν παράδοξον μέθοδον διά τὸ κυνήγιον των ἀγρίων θηρίων και συγκεκριμένως των ἐλεφάντων, των ἱπποποτάμων, των βουβάλων και των γορλλῶν.

Πρὶν ἐκκινήσων διά τὸ κυνήγιον πίνον ὠρίσμενον ποτὸν, τὸ ὁποῖον κατά την γνώμην των τοῦς καθιστᾷ ἀοράτους. Εἰσπιδασμένοι με την ἀνύπαρκτον αὐτὴν ιδιότητα οί Πυγμαῖοι ἐνεδρεύουν την λείαν των και την εὐθετον στιγμὴν ἐπιτίθενται ἐναντίον της. Ἀν ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα δεν εἶνε κεραννοβόλον, ἀν δηλαδή τὸ ζῶον δεν φονευθῇ ἀμέσως πίνουσι αὐτοὶ πλέον θύματα της μανίας του. Τὰ μᾶλλον ἐπικίνδυνα εις την περίπτωσιν αὐτὴν θηρία εἶνε οί γορλλῆαι, οί ὁποῖοι γίγαντες πρὸ των ἱπποποτάμων Πυγμαίων, τοὺς στραγγαλίζουν ὡσάν κοτόπουλα. Ὅσοωδύητε ὅμως η δοξασία καθ' ήν τὸ ποτὸν ἔχει την ιδιότητα να καθιστᾷ ἀθάτον τὸν πίνοντα αὐτό, ἔχει ἱδιαίτερον ψυχολογικὴν σημασίαν, διότι ἐφοδιάζει τὸν ἐλάχιστον Πυγμαῖον με τὸ ἀπαράλτητον διά την ἀντιμετώπισιν των μεγαθηρίων της ζούγκλας θύρατος.

λιῶνα — ἀντιστοιχοῦσης της ἀρχῆς του περὶ τὰ μέσα τοῦ ἰδικοῦ μας Ρωμαϊκοῦ μηνός Μαῖου.

Εἶνε ὁ χρόνος κατά τὸν ὁποῖον εις την «Ελλάδα προχωρεῖ ραγδαίως η ὠρίμανσις των καρπῶν, ἀλλὰ εἶναι ἐπίσης και η κρίσιμος ἐποχὴ κατά την ὁποῖαν δύναται να καοῦν η να ξηρανθοῦν οί καρποί. Ἀπέβλεπον δὲ αἱ ἑορταὶ ἐκεῖναι εις τὸ να παρακληθῇ ὁ θεός ὅπως μη καύσῃ διά των φλογερῶν ἀκτίνων του τὰ γεννήματα, ἀλλὰ προστατεύσῃ αὐτὰ διά της εὐεργετικῆς θερμότητος και τοῦ φωτός του.

Αἱ ἀγέσεις τοῦ ήλιακοῦ θεοῦ πρὸς την ἀνάπτυξιν και τὸν μαρασμὸν των θλαστῶν ἐκφραζονται πλήρως εις τὸν κάτωθι δωρικὸν μῦθον.

Ο υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἀμύλκα, ὁ Ὑάκινθος, εἶνε νεανίας ἐξαισιῶν κάλλους και φίλος ἀγαπητὸς τοῦ «Απόλλωνος. Ὅμως ήμέραν τινὰ ὁ «Απόλλων παίζων μετὰ τοῦ φίλου του και συναγωνιζόμενος μετ' αὐτοῦ εις τὸν δίσκον, τὸν φονεύει ἀκουσίως. Εἶνε χαρακτηριστικὸν τὸ ἐπικίνδυνον παίγνιδι τοῦ «Απόλλωνος πρὸς τὰ σπαρτά.

Ἀκόμη χαρακτηριστικώτερα εἶνε η παράδοσις κατά την ὁποῖαν ὁ ἴδιος ἐκεῖνος Ὑάκινθος ήγαπάτο ταυτοχρόνως ὑπὸ των ἀνέμων Βορέου και Ζεφύρου, οἵτινες κινούμενοι ἐξ αἰσθήματος ζηλοτυπίας, ἔρριψαν τὸν δίσκον τοῦ «Απόλλωνος κατά της κεφαλῆς τοῦ νέου και τὸν ἐφόνευσαν.

Ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ὑακίνθου ἐξεγήθη τὸ ἄνθος τὸ ὁποῖον φέρει τὸ δῶμα του και ἐπὶ των πετάλων τοῦ ὁποῖου οί ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι ἀνεγίνασκον την θρηνηδὴν ἐπιφώνησιν «Αἰ!... Αἰ!...» ἀκόμη δὲ καὶ τὸ ἀρχικὸν γράμμα τοῦ ὀνόματος τοῦ νέου «Υ». Η ἀρχικὴ έννοια τοῦ μύθου εἶνε εὐδαίμωντος. Ὁ δίσκος τοῦ «Απόλλωνος εἶνε ὁ δίσκος τοῦ ήλίου. Τὸ ἄνθος πάλιν τοῦ Ὑακίνθου ὀφείλει την ἐξάνθησιν του εις τὰς πρώτας ἐαρινὰς θροῦχάς, ὡς ἐπίσης και εις τὴν θωπείαν των ήλιακῶν ἀκτίνων. Ὁ «Απόλλων, φονεύων τὸν φίλον του, εἶνε τὸ καυστικὸν ἄστρον της ήμέρας, κατά την περίοδον τοῦ θερού, τὸ ὁποῖον καταστρέφει την ἐαρινὴν θλάσθησιν, κατά την περίοδον της ὁποίας τὰ ξηραθέντα ἄνθη κλίνουν την κεφαλὴν των και ἀποθνήσκουν.

Ἀλλως τε, η πρώτη ήμέρα της μεγάλης ἑορτῆς της φύσεως, ήτο ἀφιερωμένη εις ἐνδείξεις πένθους. Οἱ τότε πιστοὶ ἐθήρουν τὸν ἐξαφανισθέντα ἔφησον και τὸ μαρτυρῶν ἄνθος του. Ἀπέθετον δὲ πένθιμους προσφορὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ὑακίνθου εὐρισκομένου εις τὸς πόδας πάντοτε τοῦ ἀγάλματος τοῦ θεοῦ. Ἀπὸ της δευτέρας ὁμῶς ήμέρας ἀντήχουν αἱ συμφωνίαι κιθάρας και αὐλοῦ, ὅμοιοι δὲ νέων ἐτέλων εις εὐθὺμον χορῶδιον την ἀποθέωσιν τοῦ Ὑακίνθου. Εἰσπλάναν την ὕθανασίαν τοῦ νεαροῦ ήρωος, ἐκφράζοντες ἀναμφιβόλως διά τοῦ τρόπου αὐτοῦ την πεπαιθῆσιν των ἀνθρώπων εις την περιοδικὴν ἀνανέωσιν της θλαστήσεως της καταστραφείσης πρὸς στιγμήν ὑπὸ τὸν λαμπρὸν θεοῦ της θερμότητος και τοῦ θερούς.

Εἰς τὸ προσέχες: Ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτος Ἀφροδίτη.

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ζ'. Ὑγιεινὴ της ὠρίμου και της ὑπερήλικος γυναικός

Υπό τοῦ κ. Μ. Μ. ΜΩΥΣΕΙΔΟΥ, ἱατροῦ, διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «ΥΓΕΙΑ»

Υπὸ των γενικῶν τίτλων «ὠριμος γυνή» περιλαμβάνομεν την ήλικίαν ἐκείνην της γυναικός, ήτις ἐπεκτείνεται ὑπὸ τοῦ 45ου μέχρι τοῦ 60ου ἔτους.

Ο σπουδαιότερος σταθμὸς της ήλικίας αὐτῆς εἶνε η ἐμμηνοπαύσεως (ἄλλως ήλικία κριτικὴ η κλιμακτηρικὴ), καθ' ήν παύουν αἱ λειτουργίαι της ἐμμήνου ροῆς και της ὡογονίας.

Η μέση ήλικία της ἐμμηνοπαύσεως διά τὰς «Ελληνίδας συμπίπτει, μετὰ 45 και 47 ἔτους. Ἀναφέρονται παραδείγματα γυναικῶν ποὺ ἔχασαν ὀριστικῶς την περίοδον των εις ήλικίαν 30 — 35 ἐτῶν, ἄλλα τοῦναντίον διετήρησαν αὐτήν μετὰ τοῦ 60ου η και 65ου ἔτους. Ὁ τρόπος καθ' ὃν διέρχεται κάθε γυναῖκα την κλιμακτηρικὴν ήλικίαν εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον η ἥττον ζήτημα ἰδιοσυγκρασίας και ἐξαρτάται ἐκ της ἰδιοσυστάσεως της. Ἐξωτερικὸι παράγοντες ἐλάχιστα τροποποιοῦν αὐτόν.

Ο ὁργανισμὸς της γυναικός, λέγει ὁ καθηγῆτης Σελγάμ, θὰ ήτο δυνατόν να παραβληθῇ πρὸς εἰρὸν σιδηροδρομικόν, τοῦ ὁποῖου η ἀτμομηχανὴ δεν δίδει, κατὰ τὸ γῆρας, παρὰ τὸ ήμισυ της ἐνεργείας του, διά να μπορῇ να διαρκέσῃ ὡς τὸν δυνατόν περισσότερον χρόνον. Τὸ τρέινο αὐτό, κατὰ την κλιμακτηρικὴν περίοδον, ἀπαλλάσσεται ἐτι, διά τὸν ἴδιον λόγον, τοῦ βαρύτερου του, ὡς ἐπίσης και τοῦ ὀλιγότερου ἀπαρατήτου θαγονίου (λειτουργία ὠοθηρικῆ) διά να δύναται να ταξιδεύσῃ με φορτίον ήλαττωμένον ὡς τὸν δυνατόν μακρότερον.

Ὅλαι αἱ γυναῖκες πληρῶνουν τὸν φόρον των εις την κριτικὴν ήλικίαν, ἄλλες ἐλαφρόν, ἄλλες βαρύν, ἐνίοτε βαρύντατον. Κατὰ μίαν νεωτάτην στατιστικὴν, αἱ ήμίσεις σχεδὸν των γυναικῶν διέρχονται την κριτικὴν ήλικίαν με μικρὰς μόνον ἐνοχλήσεις. Αἱ ἄλλαι ήμίσεις παρουσιάζουν ἐνοχλήσεις και διαταραχὰς ποικίλης φύσεως και ἐντάσεως. Η μορφή, ὁ βαθμὸς, η ένταση των διαταραχῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ την ἰδιοσυγκρασίαν, την μεγάλην η μικρὰν σωματικὴν και ψυχικὴν ἀντοχήν, την αὐτοκυριαρχίαν και την κοινωνικὴν θέσιν. Εἰς γυναῖκας με καλὴν ὑγείαν και με νευρικὸν σύστημα τελείως ἱσορροπημένον, η ἐμμηνοπαύσεως ἐπέρχεται σχεδὸν ἀθόρυβος.

Γενικῶς η κρίσις η συνιστώσα την ἐμμηνοπαύσιν εἶνε ἱκανὴ να ἔχῃ ἀντίκτυπον ἱσχυρὸν ἐπὶ τοῦ ψυχισμοῦ. Εἰς τινὰς γυναικὰς — ἀρκετὰς — η ἥθικὴ και διανοητικὴ κατάσταση μεταβάλλεται ἐπαισθητῶς, αἱ ἐντυπώσεις χρωματίζονται, τὰ πάθη ἀμείλυνονται, ὁ χαρακτὴρ καθίσταται εὐερέθιστος, ἀλλόκοτος, δύστροπος και συχνὰ ἀνυπόφορος. Η ζηλοτυπία (ἐναντι τοῦ υἱοῦ η θυγατρὸς) δεν εἶνε σπανία και δύναται να ὑποδυθῇ μορφὰς λίαν διαφόρους. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ Μπέλ, εις τὰς μεταβολὰς αὐτῆς τοῦ χαρακτῆρος και τοῦ ψυχισμοῦ ὀφείλεται και η κακὴ ἡγίμη ποὺ ἔχουν αἱ πεθεραὶ εις ὅλον τὸν κόσμον.

Η ὑγιεινὴ ὀφείλει να κατέχῃ μίαν θέσιν ἐξαιρετικὴν εις την κριτικὴν ήλικίαν της γυναικός. Χωρὶς να πέσωμεν εις φροντίδας και προφυλάξεις ὑπερβολικὰς πρὸς συνίσταν διαφορὰς παλαιότερου συγγραφῆς, μη λησμονώμεν ὅτι η περίοδος της ἐμμηνοπαύσεως πρέπει να ἐπιτηρεῖται ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς και θεραπευτι-

κῆς. Ἐὰν δεν ἔχομεν πάντοτε να θεραπεύσωμεν μίαν νοσηρὰν κατάστασιν, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι να δώσωμεν μίαν συμβουλὴν.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

1. Ὁ καρκίνος της μήτρας εἶνε ὁ συχνότερος των ἐσωτερικῶν καρκίνων ποὺ προσβάλλουν την γυναῖκα, ἀλλ' εἶνε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θὰ ήτο δυνατόν πολὺ συχνὰ να ἀποφευχθοῦν και, θεραπευόμενοι, σχεδὸν πάντοτε να γυαρευθοῦν.

2. Εἰς την μεγάλην πλειονοψηφίαν των περιπτώσεων, ὁ καρκίνος της μήτρας προσβάλλει γυναῖκας ποὺ ἔσχον ἕνα η πολλὰ παιδιὰ η και ποὺ χωρὶς να τεκνοποιήσουν ἔπαθαν φλόγωσιν χρονίαν της μήτρας, της ὁποίας ἕνα σημεῖον σπουδαῖον εἶνε η χρονία εὐσμία, δλενωδὴς η δλενοπυώδης.

Πρὸς ἀποφυγὴν της ἀναπτύξεως τοῦ καρκίνου, πρέπει ἄρα να γυαρεύεται κάθε φλόγωσις της μήτρας, κάθε χρονία μητρίτις: αὐτὸ ἀνήκει εις την δικαιοδοσίαν τοῦ γυναικολόγου ἱατροῦ. Ἀλλὰ κάθε χρονία μητρίτις και μη τελείως ἐτι θεραπευθεῖσα δεν καταλήγει εις καρκίνον. Πρέπει ἐπομένως, να δίδεται η πῶς σοβαρὰ προσοχὴ εις τὰ πρώτα σημεῖα τοῦ καρκίνου, διά να ἀνακαλυφθῇ εἴς τος ἐφ' ὅσον εἶνε ἀκόμη πολὺ μικρός.

Πρέπει πρὸ παντὸς αἱ γυναῖκες να μάθουν ὅτι, κατὰ τοὺς πρώτους μηνᾶς της ἀναπτύξεώς του, ὁ καρκίνος της μήτρας δεν προκαλεῖ κανένα πόνον.

3. Τὸ μόνον ἐξωτερικῶς ἐμφανὲς σημεῖον ἐνός καρκίνου της μήτρας ἐν ἀρχῇ εἶνε η εὐσμία λίγων αἱμάτων ἐξω ἀπὸ την περίοδον των ἐμμήνων, ἐπὶ τη εὐκαιρίᾳ ἐνός ολιουδήποτε τραυματισμοῦ τοῦ πλέον ἐλαφροῦ και τοῦ πλέον φυσιολογικοῦ. Τὸ σημεῖον αὐτὸ πρέπει να ἀνησυχήσῃ κάθε γυναῖκα και να την κἀνῃ να ὑποβληθῇ εις ἐξέτασιν. Αὐτὸ βέβαια δεν σημαίνει ὅτι κάθε παράκαιρος αἱμορραγία της μήτρας εἶνε πάντοτε σημεῖον καρκίνου.

4. Τὸ μόνον πρακτικὸν μέσον διά να ἀνακαλυφθῇ ἐγκαίρως ἕνας καρκίνος της μήτρας, εἶνε η προσορρή εις την περιοδικὴν ἐξέτασιν ἀπὸ ἱατροῦ ἐιδικόν. Πρέπει κάθε γυναῖκα ποὺ ἔγινε μητέρα η ἐπαθε φλόγωσιν, ἐστὼ και καλοήγη, της μήτρας, να πάσῃ την συνήθειαν να ὑποβάλλεται εις ἐξέτασιν δύο φορές τὸν χρόνον. Καὶ ἀπὸ ποῖον; Ἀπὸ τὸν μαιευτῆρα η τὴν μαιά, η ὁποία παρευρῆθη στὸν τοκετὸν της η και ἀπὸ ἕνα εἰδικόν. Η μαιά, ἐὰν ἀντιληφθῇ κατὰ τὸ ἀνώμαλον, θὰ στειλῇ την πύσχουσιν εις εἰδικόν.

Ο καθηγῆτης Ε. Φόργκ, αὐθεντία διά τὸ ζήτημα τοῦ καρκίνου, εις ὁμιλίαν του πρόσφατον ἀπὸ ραδιοφώνου, ἔδωκε τὰς ἑξῆς καθυστασιαστικὰς συμβουλὰς εις τὰς γυναῖκας:

«Ἐπὶ τη βάσει στατιστικῶν των κυριωτέρων κέντρων Εὐρώπης και Ἀμερικῆς, ἔχομεν δικαίωμα να διακηρύξωμεν ὅτι ὁ πρώτος βαθμὸς τοῦ καρκίνου της μήτρας γυαρεύεται εις ἀναλογία 80 — 90% ἰσχυρὰ ἀπὸ τὸ πέμπτον ἔτος. Μποροῦμεν ἄρα σήμερα να περιορίσωμεν κατὰ τὰ τρία τέταρτα την γυναικείαν θνησιμότητα ἀπὸ καρκίνον της μήτρας. Ὁ καρκίνος σκοτώνει ἑτησίως 100.000 γυναῖκας περίπου εις τὰς τέσσαρας ἀνο-

λούθους χώρας συννηωμένας: Ἀγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ἡνωμένα Πολιτεῖαι. Ἐὰν λοιπὸν κτυπούσαμεν τὸ κακὸν εις τὸ στάδιον αὐτό, θὰ μπορούσαμεν, διά τὰ τέσσαρα αὐτὰ ἔθνη, να σώσωμεν 80.000 περίπου γυναῖκας. Ἐκεῖνο ποὺ δίδει ἀξίαν μεγαλυτέραν εις τὸ γεγονός δεν εἶνε μόνον η ποσότης των σωζομένων, ἀλλὰ και η κοινωνικὴ ποιότης. Δεν ὑπάρχει πρόδοσις μεγαλυτέρα ἀπὸ την διατήρησιν ἐν τη ζωῇ γυναικῶν προσβαλλομένων περὶ τὸ 40ὸν ἔτος, εις ήλικίαν καθ' ήν ὁ οἰκογενειακὸς των ρόλος εἶνε ἀναγκαῖος, ἐνῷ ὁ χαμός των ἐρημώνει και ξεχαρβαλώνει τὸ σπίτι. Ἀπὸ μίαν ἀδικίαν της τύχης η πάθησις φρονεῖ συγχρότατα πολυτόκως.

Μποροῦμεν να δεβαιώσωμεν τὰς γυναῖκας ὅτι η θεραπεία τοῦ καρκίνου πρώτου βαθμοῦ γίνεται χωρὶς κανένα κίνδυνον με την ραδιοθεραπεῖαν η ἀκτινοθεραπεῖαν.

Κάθε γυναῖκα μετὰ 40οῦ και 50οῦ ἔτους ἔχει καθήκον να ὑποβάλλεται εις ἐλεγχον περιοδικὸν ἀσφαλείας. Ὅσο ἐνωρίτερα προσέρχεται η γυναῖκα εις την θεραπεῖαν τόσῳ μεγαλυτέρως πιθανότηας ἰάσεως ἔχει. Ὁ βαθμὸς της ἱασιμότητος τοῦ καρκίνου της μήτρας εἶνε 90% κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, 40% κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον, 10% κατὰ τὸ τρίτον στάδιον και 0% κατὰ τὸ τελευταῖον στάδιον.

Ἀπὸ τοῦ 60οῦ ἔτους ἀρχίζει διά την γυναῖκα η περίοδος τοῦ γήρατος. Ἀναλόγως των φροντίδων ποὺ ἔχει λάβει η γυνὴ διά τὸ σῶμα της κατὰ τὰς προηγουμένας περιόδους της ζωῆς της, ἀναλόγως της ρωμαλεότητος, της κράσεως, και των κληρονομικῶν τάσεων, τοῦ ἀριθμοῦ των τοκετῶν της θα ἐπιβραδύνῃ κατὰ τὸ μᾶλλον η ἥττον την κατάρρεσιν και παρακμὴν τοῦ ὁργανισμοῦ της. Τὸ γῆρας ήθε. Μετὰ τὰς θλίψεις και τοὺς πόλους της μητρίτιος, μετὰ την τελευταίαν και ἐνίοτε φοβεράν κρίσιν της ἐμμηνοπαύσεως η ὥρα της ήσυχίας φαίνεται τέλος ἀνατελλασα. Οὐχ ήττον ὁ ρόλος της γυναικός δεν ἔχει ἀκόμη τελειώσει. Ὅσονότω νέα μητρίτις θὰ ἐπιβληθῇ εις αὐτήν.

Πλουσία εις πείραν, ἐπεικὴς διότι ἔχει μάθει πολλά, αἱ συμβουλῆς της θὰ συντελέσουν εις την ἀριμονίαν ἐν μέσω της οἰκογενείας ἀποτελουμένης ἀπὸ τὰ παιδιὰ της και τὰ ἐγγόνια της. Ὡς γιναῖκα, με την καλοσύνην της, την γλυκύτητα της, την γαληνιαίαν διάθεσιν της θὰ περιβάλλῃ με φροντίδας συνεχεῖς και τρυφεράς, την κόυνια ὅπου ἀναπτύσσεται τὸ ἐγγόνι, ὁ ὁποῖον διακονεῖται την γενεάν της.

Ἐς καμμίαν μίαν παρήγορον διαπίστωσιν διά τὸ ὠραῖον φύλον. Γενικῶς αἱ γυναῖκες ζοῦν περισσότερον ἀπὸ τὸς ἄνδρας. Αὐτὸ τοῦλάχιστον ἀποδεικνύουν ὅλαι αἱ σχετικαὶ στατιστικαὶ ποὺ ἔχουν δημοσιευθῇ περὶ τοῦ ζήτηματος. Η νεωτέρα βιολογία, η ὁποία πρὸ οὐδενὸς ὑποχωρεῖ, ἐπιδικώνει να ἀποθήσῃ τὸν θάνατον πρὸς τὰ ὀπίσω μέχρι των ἐσχάτων αὐτοῦ ὁρίων και να μᾶς ἐπιτρέψῃ να ζήσωμεν νέοι. Ἐν ἀναμονῇ της ἐκπληρώσεως τοῦ δυνέρον αὐτοῦ, η γυνὴ ὀφείλει να μάθῃ να μη γηράσκει ἀσχοῦσα τὸ σῶμα της, ἀλλ' ἰδίως καλλιμεργῶσα την ψυ-

ΑΙ ΝΗΣΟΙ ΑΛΑΝΤ

Είναι εκτός πάσης αμφιβολίας ότι η θέσις των νήσων "Αλαντ" — κατά την οουηδικήν προφοράν — "Ωλαντ" — δίδει εις αυτάς σημασίαν πολιτικήν και στρατιωτικήν έντελώς ξεχωριστήν, διότι δεσπόζουν του Βοθνικού κόλπου ως και των θαλασσίων οδών Φιλανδίας και Σουηδίας.

Αί νήσοι σχηματίζουν μικρόν αρχιπέλαγος της Βαλτικής Ν. Δ. της Φιλανδίας και εις 40 μιλίων απόστασιν από των ακτών της Σουηδίας. Το αρχιπέλαγος άποτελείται από 293 νήσους, τας περισσότερας έρήμους, με συνολικήν έκτασιν 1456 τετραγ. χιλιοσμ. και 27.900 κατοίκους.

Η μεγαλύτερα των νήσων αυτών — καλουμένη "Ωλαντ" — έχει έκτασιν 480 τετρ. χιλ. και 13.000 κατοίκων με πρωτεύουσάν την πολήν Μαριαχάν που έχει περί τους 1600 κατοίκους.

Πρό του Παγκοσμίου Πολέμου, αί νήσοι άνήκον εις την Ρωσίαν, η όποία τότε πρό του 1850, άντιληφθείσα την μεγάλην στρατηγικήν σημασίαν αυτών, είχεν άνεγειρεί οχυρώσεις και τεράστιον φρούριον διά την έποχην έκείνην με τά όποια καθίστα αδύνατον τον διάπλουν προς τον Βοθνικόν κόλπον έχθρικων πλοίων.

Επί των νήσων επίσης εγκαταστάθη και ισχυρόν στρατιωτικόν απόσπασμα, διότι τό μέγα Ρωσσικόν Έπιτελείον έφρόνει ότι προς Ικανοποίησιν των ρωσσικών θλέψεων επί της Σουηδίας θα ήτο δυνατόν να χρησιμοποιήση τας νήσους "Αλαντ ως θάσεις εξορμήσεως δι' έπιχειρήσεις έναντίον του Σουηδικού Κράτους.

Εξερράγη όμως ο Κριμαϊκός πόλεμος τώ 1854 μεταξύ Άγγλιας, Γαλλίας και Τουρκίας άφ' ενός και — εις τον σύνδεσμον προσεχώρησεν είτα και τό Πεδεμόντιον — και Ρωσίας άφ' έτέρου ο όποιος άνέτρεψε τελικώς τας ρωσσικάς θλέψεις και τά επιτελικά σχέδια των Ρώσων.

Ο πόλεμος αυτός, του όποιου έν των τελευταίων έπεισοδίων ήτο και ή καταστροφή όλων των οχυρώσεων και του φρουρίου της νήσου "Αλαντ, υπό του Άγγλο-γαλλικού στόλου, έληξε με νίκη των συμμάχων και διά της

χρήν της, διότι έν αυτή εύρηται, ή άλλη θινή πηγή της νεότητος.

Διά των φροντίδων μας θα καταστήσωμεν τό γήρας πλέον γαλήνιον, θα επιμυκνόμεν τον τελευταίον σταθμόν και θα καταστήσωμεν τό προσεγγίζον τέλος σχεδόν άναίσθητον. Κάποιο αξίωμα της Σχολής του Σαλέρνου πρός μακροβιότητα λέγει: Haec tria: mens hibaris, requies, moderata dieta. Η καλή διάθεσις, ή γαλήνη, ή έγκρατεία θα εξασφαλίσουν εις την υπερήλικα να ίδη έν γλυκεία και συνετή γαλήνη μεγαλύνουσιν και εύτιχοῦσαν την γενεάν, ήτις έξήλθε των σπλάγγων της. Η ζωή δεν σταματά ούδεύειαν σιτηγμήν. Τί την μέλει τό άτομον, την φύσιν; Τί σημασίαν μπορεί να έχη ή συνέχεια τίς άταμιεύς συνειδήσεως; Αησιμονόημεν τους παλαιούς πόνοους και τά θάνατα, εξυπνοῦμεν υπό τούσας μορφάς, με νέας έλπίδας, εις νέους άγώνας. Αιώνια πάντα άνοιξτε, νέα πάντοτε ζωή, νέα χαρά και νέα άπολαύσεις.

ΤΕΛΟΣ

υπογραφής της Συνθήκης των Παρισίων τώ 1856, έν τη όποια περιελήφθη και σχετική διάταξις, δι' ής άπηγορεύετο εις την Ρωσίαν, όπως μέλλοντι διατηρή στρατιωτικόν τμήμα ή κατασκευάση οχυρώσεις ή άλλα φρούρια επί οίαδήποτε των νήσων.

Έν τούτοις τώ 1915 τη συνενάσει των Συμμάχων των "Άγγλων και Γάλλων, οι Ρώσοι άχώρωσαν και πάλιν τας νήσους, φοβούμενοι έπιθεσιν των Γερμανών, μετά την ρωσσικήν όμως κατάρρευσιν του 1917 και μάλιστα, κατά τας αρχάς του 1918, ή Γερμανία κατέλαβε τινάς έκ των νήσων και την μεγαλύτεραν έξ αυτών "Ωλαντ άς έκράτησε μέχρι του 1919 ότε, άνακηρυχθείσης έν τώ μεταξύ της Φινλανδίας άνεξαρτήτου, ή τελευταία τας κατέλαβε μόνον δι' άστυνομικών δυνάμεων.

Κατά τας προηγηθείσας της ύπογραφής των Συνθηκών Ειρήνης, διασκέψεως, τας νήσους διεεδίκησαν και οι Σουηδοί, εκτός των κατεχόντων αυ-

ΜΙΑ ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΠΟΥ ΣΤΑΜΑΤΑ ΤΑΣ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑΣ ΑΜΕΣΩΣ

Τέσσαρες καθηγηται του Πανεπιστημίου της Ιόδα, παρεσεύσαν, κατόπιν μακρών πειραμάτων ένα φάρμακον, τό άποϊον άπεκάλεσαν «θρομβίνη», πού έχει την θανατοουργόν πράγματι ιδιότητα να σταματά τας αιμορραγίας έντός 2 — 10 δευτερολέπτων. Η διάλυσις αυτή, της ύποίας ή σύνθεσις βασίζεται εις τό αίμα του βοός, δύναται να εφαρμοσθή επί του αιμορραγούντος μέρους τη βοηθεία ενός κοινού «ψεαστήρος» όμοίου με εκείνου πού χρησιμοποιούν οι κουρείς διά την απολύμανσιν του προσώπου.

Η θρομβίνη είναι τό πλάσμα του αίματος πού προκαλεί την πήξιν. Αί σχετικαί έρευναι των τεσσάρων έπιστημόνων άπεκαλύψαν ότι ή ούσία αυτή ύπάρχει φυσικώς εις τό αίμα και ή όποία σχηματίζεται όταν τουτο άλλιωθή, ή έλθη εις επαφήν με ιστούς ήλλοιωμένους.

Ός γνωστόν, οι χειρούργοι δυσχεραίνουνται σημαντικώς εις τό έργον των έκ της παρουσίας αίματος κατά τας έγχειρήσεις, ιδιαιτέρως όταν ένεργούν έγκεφαλικά ή ήπατικά έπεμβάσεις.

Μολονότι ή θρομβίνη, ύπάρχει εις τό αίμα δεν εύρεσκαται πάντοτε εις ποσότητας επαρκείς, τουτο δε προκαλεί αιμορραγίας κατά τας έγχειρήσεις. Οι Ιατροί προσφεύγουν τότε εις την μετάγγσιν αίματος. Ηδη διδ της νέας ανακαλύψεως παρέχεται πολύτιμος ύπηρεσία εις την χειρουργικήν, ή δε εφαρμογή της διαλύσεως της θρομβίνης διευκολύνει μεγάλως τους χειρούργους όσάκις πρόκειται να ένεργήσουν έπικινδύνους έπεμβάσεις.

Ας σημειωθή ότι τό νέον φάρμακον πρόκειται να άποβή πολύτιμον διά την καταπολέμησιν της αιμοφιλίας, ή όποία, ως γνωστόν, συνίσταται εις την έλλειψιν πηκτικής Ικανότητος του αίματος του όγιου αυτού ιστού του ανθρώπινου σώματος.

τας Φινλανδών, οι μέν πρώτοι λόγω φυλετικών λόγων, έπειδή ή μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων είναι Σουηδοί, οι δε Φινλανδοί, ισχυριζόμενοι ότι λόγοι ασφαλείας του νεαρού Κράτους των έπέβαλλαν την παρ' αυτών κατοχήν των νήσων.

Μετά μακράς συζητήσεως και παρά τας δραστηριάς ένεργείας του τότε πρωθυπουργού της Σουηδίας Μπράντιγκ και τό διενεργηθέν δημοψήφισμα όπερ έδωκεν 80 % υπέρ της Σουηδίας, τώ 1921 τό Συμβούλιον της Κοινωνίας των Έθνών άπέδέχθη τας άπόψεις της Φινλανδίας και έπέκυρωσε την όριστικήν προσάρτησιν των νήσων υπ' αυτής, όρίσασα μόνον εις άκροτελευταία διάταξιν ότι «αί νήσοι θ' άποτελουν εις τό μέλλον ίδιον Νομόν, θ' άπολαύουν πλήρους άυτονομίας και θα παραμείνουν άνοχύρωτοι και άφοπλισμένοι.»

Ούτως είχαν τά πράγματα ότε, κατά τό τέλος Φεβρουαρίου του τρέντος έτους, ή Φινλανδία έζήτησε τούσόν παρά της Κοινωνίας των Έθνών ύσόν και παρά της Σουηδίας, ήτις είναι έγγυητρια της ούδετερότητος των νήσων να της έπιτραπή ή όχύρωσις αυτών. Η Κ.Τ.Ε. συνελθούσα άμέσως, εξέδωκεν άπόφασιν δι' ής ούδεμίαν άντίρρησην είχεν διά την όχύρωσιν. Επίσης και ή Σουηδία άπέδέχθη διά της θουλής πρότασιν όμοίου περιεχομένου.

Όλας αιφνιδίως όμως ή Σοβιετική Κυβέρνησις, ή όποία πιθανώς να ύπωπευθή τον κίνδυνον διά την ασφάλειαν των λιμένων και του στόλου της της Βαλτικής, διεαρτυρήθη άμέσως προς την Κ.Τ.Ε. και τας δυνάμεις Άγγλίας και Γαλλίας — μετά των οποίων άκριβώς την έποχήν εκείνην είχαν άρχισει συνομιλίας διά την συμμετοχήν της εις τό μέτωπον Ειρήνης — και την Σουηδίαν, ζητήσασα όπως, άναθεωρούσαι την στάσιν των, μη έγκρίνουν την όχύρωσιν των νήσων υπό της Φινλανδίας.

Φαίνεται ότι μέχρι της άνάρξεως των έγθροπραξιών μεταξύ των Δυνάμεων και της Γερμανίας άπασαι αι άνωτέρω μνημονευθείσαι γώραι είχον πεισθή να ένεργήσουν ύμφωνά με τό πνεύμα της διαμαρτυρίας της Μόσχας.

Ηδη, κατά τας Σοβιετο-Φινλανδικάς διαπραγματεύσεις, ή μέν Σοβιετική Ένωσις έζήτησεν από την Φινλανδίαν όπως τη δοθή τό δικαίωμα και μετάσχη και αυτή των έργασιών οχυρώσεως και έλέγχου ή τουλάχιστον τό δικαίωμα έλέγχου των οχυρματικών έργων και γενικώτερον των Νήσων, ενώ ή Φινλανδική Κυβέρνησις έπιμένει εις την άποψίν της όπως οχυρώση τινάς έκ των νήσων μόνη και άνευ του Σοβιετικού έλέγχου.

Υπάρχει έλπίς ότι θα έπιτευχθή τελικώς διακανονισμός γενικώτερον των Σοβιετο-Φινλανδικών έκκρεμών ζητημάτων διά των έν Μόσχά διαπραγματεύσεων μεταξύ των όποίων είναι και τό ζήτημα της οχυρώσεως των νήσων ίνα μη παρουσιασθή και έκ της πλευράς αυτής έκπληξις της.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΣ

Λαϊκή άστρολογία ΟΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΥΛΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ Κ. ΚΩΣΤΑ ΜΑΡΙΝΗ

Καθώς ξέρουμε όλοι τ' αστέρια γυρίζουν γύρω από τον ήλιο. Τό γύρισμά τους όμως δεν είναι κανονισμένο από τις δικές μας συνθήκες. Είναι άρμονισμένο σταθερά στις συνθήκες των ουρανίων σωμάτων. Έτσι άλλο τελειώνει τό γύρο του σε λίγο και άλλο σε πολύν καιρό, ανάλογα με την τροχιά του τό καθένα. Γι' αυτόν τό λόγο τά θλέπουμε άλλοτε σε μία θέσι κι' άλλοτε σε άλλην σχετικά με τά ύπόλοιπα ουράνια σώματα. Μ' άλλα λόγια ή διαφορετική κίνησις των κόσμων του σύμπαντος δε σιγοντάρει ένα κανόνα, έτσι απλόν, πού μας άρέσει για να μην έχουμε και πολλές σκοτούρες.

Εμείς πάλι θεωρούμε τον έαυτόν μας κέντρο του σύμπαντος και πιά τά θλέπουμε όλα κανονισμένα με άλλο γλα πάνου σ' αυτή τη θεμελιακή θάσι! Γι' αυτό δά και έχουμε πλάσει πολλούς έξ η γ η τ ι κ ο υς μύθους, πού δείχνουν ότι τά ουράνια σώματα όλο σε μας έχουν τό νού τους και για χατήρι μας κανονίζουνε και την παρμικρή κίνησι τους..

Τέτοιος είναι και ο μύθος για τό θασίλεμα της Πούλιας. Σύμφωνα με αυτόν ή Πούλια χάνεται για όρισμένο χειμωνιάτικο διάστημα, θασίλευει και αυτή μία φορά τό χρόνο, καθώς θασίλευει και ο ήλιος μία φορά την ήμέρα.

Αυτό τό θασίλεμα της Πούλιας γίνεται στις 17 προς τις 18 του Νοέμβρη, καθώς αναφέρουν οι σχετικές λαϊκές παραδόσεις. «Πρίν ζημιέρωση ακόμα ή 18 του μήνα ή Πούλια πέφτει μέσα στη θάλασσα» δηλώνουν οι γέροι, πού τά ξέρουν όλα τ' άρχαία.

Η δήλωσι τους αυτή δεν στηρίζεται στο άκουσμα των παλμών μονάχα. Πολλοί άπ' αυτούς ύποστηρίζουν ότι παραφύλαξαν και είδαν τά μάτια τους τό θασίλεμα της Παύλιας. Χαμηλώνει, χαμηλώνει σιγά-σιγά ως πού φτάνει στη θάλασσα και «μπλούμ!» πέφτει μέσα!

Έτσι τό παρασταίνουνε στους άλλους πού τους άκούουν. Μερικοί μάλιστα λένε ότι άκούγεται δυνατός θρόντος, σάν κανονιά, τη στιγμή πού πέφτει μέσα στη θάλασσα ή Πούλια με τά έφτά της αστέρια.

Τό σωστό είναι πως ή Πούλια δεν είναι όρατή στο τόπο μας τη χειμωνιάτικη περίοδο. Ξαναφαίνεται σάν περνάει ο χειμώνας, τότε πού θα καλοκαιρέψη. Έτσι πιά καταντάει να θεωρηθή σάν προπύργιο άνάμεσα στο καλοκαίρι και στο χειμώνα. Και μόλις φεύγη από τό μέσο ή Πούλια, μπαίνει με τά όλλα του ο χειμώνας.

Και τί δεν κουβαλάει μαζί του!... Με τη φούρια του νεοφερμένου δείχνει όλα του τά προσόντα: νεροποντίλες, χιόνια, πάγους και ξεροθόρια!... Άσπρίζουν κάμποι και θουνά και κρυώνουν οι θρυσούλες!... πού λέει το τραγούδι. Άνάγκη λοιπόν πάσα ο άνθρωπος, τό πούλι, τό ζωο, να έχουν καταφύγιο και έτοιμασίες για να

ξεχειμάσουν. Έτσι μόνο θα μπορέσουν να άποφύγουν τις κακές συνέπειες του χειμώνα.

Και ο άνθρωπος από τό καλοκαίρι ακόμα έχει κάμει έτοιμασίες για τον έαυτόν του και για τά σπιτικά ζωα του. Για τά πούλια θέβαια δεν φροντίζει άλλος από τον πατέρα του Εύαγγελίου! Μά είναι και τόσο λιγοφάγωνα τά καμήνα! Φτερουγίζουνε γύρω από τά ζωντανά πού τρώνε και είκονομοῦνε και αυτά κανένα τυχερό: ποτέ άλλο σπειρί και άλλοτε σωστή λαμπρή — τότε πού βρίσκουνε πολλά σπειριά χυμένα...

Όλα δηλαδή τά έμψυχα όντα — ζωα και άνθρωποι, κατά τη λαϊκή ρήση, άποτραβιούνται σε κάποιο καταφύγιο και! έιασθούν όπως διάταξε ή Πούλια. Γιατί σύμφωνα με τις παραδόσεις δε θασίλει μονάχα, μά δίνει κι' όρισμένες έντολές για τον καιρό πού θα λείψη. Οι κανονισμοί πού άφήνει δεν έπιτρέπουν ούτε την παραμικρή άμφιβολία. Νά πόσο είναι πεντακάθαροι!

«Στις δεκαφτά, στις δεκοχτώ, ή Πούλια θασίλειει
Και πίσω παραγγέλνει:
—Μάειδε τσιοπάνης στα θουνά,
Μάειδε γουργός στον κάμπο!
Νά πιάση τό πούλι μονιά
Και τό ζευγό κατωί!...»

Σύμφωνα λοιπόν μ' αυτές τ' έντολές της Πούλιας κανονίζεται ή κατοπινή ζωή στις άγροτικές περιφέρειες. Μαζώνονται στα χειμωδιά τά πράγματα και περιορίζονται οι γεωργικές εργασίες. Τό θασίλεμα της Πούλιας άποτελεί δηλαδή όριο αλλαγής και για τους δυο αυτούς σπουδαίους κλάδους κάθε γεωργοποικιλικό τόπου.

Και πραγματικά όλα πίναννε κάποιο προφυλαγμένο καταφύγιο, θρίσκον ένα σίγουρο για τ' άκτι για να περάσουνε τό χειμώνα. Έτσι έρημώνει ο τόπος. Κάπου και πού θα

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟΝ

Την 1ην Ιουνίου του τρέχοντος έτους, δηλαδή τρεις μήνας πρό της καταλήψεως του Ντάνιτς από τους Γερμανούς, ή Γερουσία της έλευθέρας τότε πόλεως έδημοσίευσε διάταγμα, δυνάμει του ό-όποιου κατ' έτος όλοι οι άνδρες ηλικίας 45 έτών και άνω και όλοι αι γυναίκες άι άνω των 30 έτών υπεχρεούνται να υποβάλλωνται δωρεάν εις Ιατρικήν εξέταση προς διαπίστωσιν του αν έχουν άρχισει να προσβάλλωνται από την καρκίνον. Τό μέτρον έπεκροτήθη ζωηρώς από τους διεθνείς έπιστημονικούς κύκλους, δεδομένου ότι ως διεπιστώθη έκ της μετρή τοῦδε πείρας ο καρκίνος θεραπεύεται μόνον αν καταπολεμηθή εις την άρχήν της έπιδηλώσεώς του.

Ιδιή κανείς ζευγά μέσα στα χωράφια. Συμπληρώνει στα πεταχτά καμιά ζευγαία σάν πετύχη καλή, λιακαδερή μέρα.

Μά τις περισσότερες φορές τέτοιον καιρό είναι συμπληρωμένο τό σπαρτό τους. Σκάψιμο με τό χέρι γίνεται μόνο στ' άκροχώραφα ή σε άγρονες πλαγιές ανοίγουνε καινούρια χωράφια. Άπ' αυτά θέβαια δεν περιμένουνε μεγάλη συγκομιδή τον έρχόμενο Άλώναρη. Μά με τον καιρό θα γίνη κι' αυτό καρπερό χωράφι. Με τά φουσκιές — τά χωριάτικα λιπάσματα — και με την κοπιαστική εργασία θα καταφέρουνε να άνοιξη τά μυστικά της κελλάρια ή γή και σε κείνο τό μέρος. Έτσι θάν τους φορτώση από τ' άγαθά, πού έχει στους κόρφους της κρυμμένα!

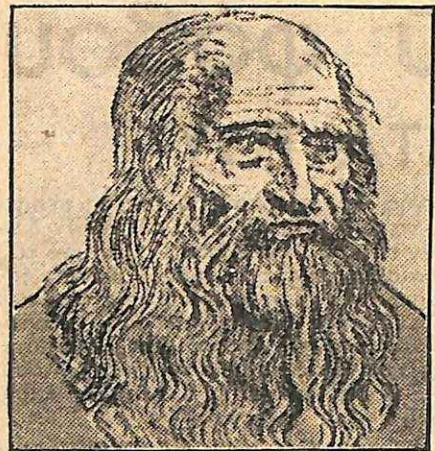
Είναι φυσικό θέβαια ο άνθρωπος πού θεωρεί τον έαυτό του μοναδικό κέντρο και όλα τά άλλα έξυπνητικά της δικής του ζωής, να προσπαθήση ένα τέτοιο σπουδαίο περιστάτικό, καθώς είναι τό θασίλεμα της Πούλιας, νάν τό συνδυάση με πιστατικά της ζωής του. Όλον τον καλοκαιρινό καιρό ή Πούλια τον συντροφεύει με τό φως της στις νυχτερινές του έργασίες.

Τώρα όμως, πού φεύγει και δε φώταει πιά τους δρόμους του με τη φεγγοβολία της, αφήνει τουλάχιστο τις παραγγελίες της — ίδιες σάν καθοδηγητικές άχτίνες. Σύμφωνα με τούτες πορεύεται ο άνθρωπος κατ' έγναι περα όλον τον χειμώνα. Και καρτερεί με χαρούμενη λαχτάρα τον καιρό πού θα άνοιξουν τά τριαντάφυλλα και θα σκορπίσουνε τη μουσκοβολία τους. Τότε θα άνατείλη πάλι και θα σκορπίση τό άσημένο φως της ή Πούλια, να χρησιμεύη ξανά για οδηγός στις νυχτερινές πορείες και στις δουλειές τους!...

Άπ' αυτά και από άλλα πολλά τέτοια θγάνουμε τό συμπέρασμα ότι τά λαϊκά γνωμικά, πού είναι παραδομένα σε μας από τά παλιότερα χρόνια, άπάρχουνε κανόνες για καιρικές μεταβολές και για εργασιακές προθεσμίες.

Μόνον, πού τώρα, με τό νέο ήμερολόγιο, οι προθεσμίες αυτές μας φαίνονται πρόωρες. Και είναι φυσικό οι χρονικές προθεσμίες, πού ύπάρχουνε σε παλιές λαϊκές παραδόσεις, άφού έγιναν με βάση τό παλιό ήμερολόγιο με τό γιορτολόγιο τό τότεσινό, να είναι πρόωρες στον καιρό μας, πού εφαρμόζεται τό νέο ήμερολόγιο. Και πρέπει νάν τό έχουμε υπ' όψει μας για την προσαρμογή των παλιών παραδομένων στις ταρινές χρονικές προθεσμίες, αλλιώς τ' αστέρια — έστα και στη λαϊκή άστρολογία — θα φαίνεται πως πέφτουνε έξω. Κι' αυτό δέ γίνεται ποτέ — ούτε και στη λαϊκή άστρολογία!...

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ

ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ

Τό γενικώτερον πνεῦμα τῆς ἀναγεννήσεως

ΤΟΥ Κ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΥ

να προκαλοῦν τὸν ἀποτροπιασμὸν καὶ τὴν φρίκην καὶ συνεκέντρωσε ἐρπετὰ καὶ έντομα ἀπὸ τὰ πλέον δυσάρεστα εἰς τὴν θέαν καὶ τὰ συνεδύαζε μετὰ τὴν κεντρικὴν μορφήν τοῦ ἀποκρουστικοῦ ἐκείνου συμβόλου. Ἐδῶσε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ τῆς τέχνης, τὸ αἶσθημα τῆς φρίκης ποῦ προκαλοῦν ὄντα φυσικά. Ὁ πατέρας του τόσον ἐθαύμασε τὸ ἔργον, ὥστε τὸ ἐθεώρησεν ἱκανὸν νὰ πωληθῇ καὶ τὸ προσέφερεν εἰς Φλωρεντινοὺς ἐμπόρους ἀντὶ ἐκατὸ δουκάτων, μολοντί ὁ καλλιτέχνης ἦτο ἀκόμη ἓνα ἄγνωστο παιδί. Ἐκείνοι τὸ μετεπώλησαν ἀμέσως ἀντὶ τριακοσίων δουκάτων.

Ἡ πρόδοσις τοῦ Λεονάρδου ὑπῆρξε τὸ σον ραγδαία, ὥστε ἐδοθητοῦσε πλέον τὸν διδάσκαλόν του εἰς τὴν ἐκτέλεισιν τῶν ἔργων. Εἰς τὸν πίνακα τοῦ Βερόντιου ἡ «Βάπτισις τοῦ Χριστοῦ», ὁ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ξανθὸς ἄγγελος ἀποδίδεται εἰς τὸν ντὰ Βίντσι. Ἐξηκολούθει δὲ ζωγραφίζῃ, χειραφετημένος πλέον ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν του, δίδων εἰς τὰς συνθέσεις του τὴν σφραγίδα τοῦ ἀνωτέρου πνεύματος διὰ τῆς ἀρμονίας καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἐκφράσεων, ἀντὶ τὸν πάντοτε τὰ ἀντικείμενα τὸν ἀπὸ τὴν φύσιν, ἀλλ' ἵκανὸς νὰ τὰ ἀνυψῶν εἰς τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ψυχικῆς του δυνάμεως. Τὰ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἔργα του, παρὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν τοῦ καλλιτέχνη, ὁ «Εὐαγγελισμός», ἡ «Ἀνάστασις», ἡ «Παναγία μετὰ τὴν γαρυφάλλαν», τὸ «Προσκύνημα τῶν Μάγων» καὶ ἄλλα ἔχουν ἐν τούτοις τὴν ἀξίαν ἔργων ὁρμητικῆς.

Ἀλλὰ δὲν τὸν ἱκανοποιούσε μόνον ἡ ζωγραφικὴ. Ἐπεδίδοτο εἰς μελέτας τῆς μηχανικῆς, τῆς γεωλογίας, τῆς ἰδρυλικῆς, τῆς ὀπτικῆς καὶ τόσαι ἦσαν αἱ πρόοδοί του, ὥστε δικαίως ἐθεωρήθη ἀργότερα ἓνας μεγάλος πρόδρομος τοῦ Βάκωνος, τοῦ Λαπλάς, τοῦ Κιζιέρου. Κανεῖς κλάδος ἀνθρωπίνης γνώσεως δὲν τοῦ ἔμεινε ξένος. Προικισμένος ἀπὸ τὴν φύσιν μετὰ σπάνια δῶρα, παρουσίαζε κατὰ τὴν ἀνδρικὴν του ἡλικίαν ἓνα ἐκπληκτικὸν φαινόμενον ἀνθρώπου ὑπερόχου. Ποιητῆς, μουσικὸς, ἱκανὸς νὰ μαγεύῃ ὅταν ὁμιλοῦσε, μετὰ ἐπιστημονικὰς ἐργασίας πρωτοτύπου, μετὰ τὸ πνεῦμα του εἰσδίδον παντοῦ, ὡραίος, μετὰ ἀρτιμέλειαν ἰθιγτοῦ, κατέστη ὁ ἀνθρώπος - θαῦμα. Σίχῃ πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἱκανότητων του καὶ ὅταν ἔγραψε εἰς τὸν Λουδοβίκον Μῶρον τοῦ Μιλάνου, ζητῶν νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Αὐλῆς, τοῦ ἠρίθμησε ἓνα πλήθος πράγματα ποῦ ἦτο ἱκανὸς νὰ κάμῃ. Ἀνέφερε ὅτι ἠμποροῦσε νὰ κατασκευάσῃ ἄρματα πολέμου, κατάλληλα νὰ προχωροῦν πρὸς τὰς ἐχθρικὰς τάξεις καὶ νὰ φέρον ἐντὸς τῶν πυροβόλων, ὥστε νὰ

ἀνοίγεται ἀσφαλῆς ἡ ὁδὸς διὰ τὴν προέλασιν τοῦ πεζικοῦ. ἠμποροῦσε νὰ χρησιμοποιοῖ τὰ ὕδατα τῶν ποταμῶν διὰ νὰ κινήσῃ μηχανήματα, νὰ κατασκευάσῃ γεφύρας, νὰ χρησιμοποιῇ διὰ τὴν κίνησιν νέα μέσα. Καὶ πράγματι, εἶχεν ἤδη ἐπιχειρήσει νὰ χρησιμοποιῇ τὰ νερά τοῦ Ἀρνού εἰς τὴν Φλωρεντίαν διὰ τὴν ἀρδευσιν τῶν γαιῶν καὶ διὰ τὴν κίνησιν τῶν μύλων, καὶ ἔπειτα εἰς τὸ Μιλάνον ἰσχολήθη μετὰ τὴν ὑδραυλικὴν καὶ κατασκευαστικὴν διώρυγαν. Ἡ χρησιμότης του ἦτο τόσον καταφανὴς, ὥστε ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν, οἱ συμπατριῶται του ἔλαβαν κτήριον τὸ πρᾶγμα ὡς προδοσίαν. Εἰς τὴν Ρώμην ὅπου ἐπῆγεν ἔπειτα ὑπῆρξεν εὐνοούμενος τοῦ Πάπα, μολοντί ἐκεῖ ὑπῆρχαν τότε ὁ Ραφαήλ καὶ ὁ Μιχαήλ Ἀγγελος. Ἐσυνέχισε καὶ ἐκεῖ τὰς ἀναπλάσεις τοῦ ἀσχολίας εἰς τὴν μηχανικὴν καὶ τὴν φυσικολογίαν. Ἐφεύρε τὴν πτητικὴν μηχανήν, ὥστε ἠμπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι ὑπῆρξε ὁ πατὴρ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀεροπλάνου, ἐπενόησε τὸ ἀλεξίπτωτον, ἔκαμε βαθυτάτας ἀνατομικὰς μελέτας ἐργαζόμενος ἐπὶ πτωμάτων, πράγμα ποῦ ἐπροκάλεσε ἐξέγερσιν ἐναντίον του ἐκ μερῶν τῶν ἐχθρῶν του καὶ τῶν καθυστερημένων κληρικῶν, ἔκαμε ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις σοβαρώτατας, ἐπεχείρησε νὰ κινήσῃ λέμβους καὶ πυροβόλα διὰ τοῦ ἀέρος.

Πνεῦμα τόσον πολυχιδές, μετὰ πολυμερῆ ἐκδηλώσιν καὶ ἀποσχόλησιν, εἶχε τὴν ζωγραφικὴν ὡς διασκέδασιν. Ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἔργα τῆς τέχνης τοῦ μεγάλου σοφοῦ, ὑπῆρξαν ἔργα μεγάλου διδασκάλου. Καὶ μετὰ τῶν περιφημοτέρων ἐξ αὐτῶν ἠμπορεῖ νὰ ἀναφέρῃ κανεῖς τὸν «Μυστικὸν Δεῖπνον», τὸ πορτραῖτον τῆς «Θεοῦ Φερρανιέρως» καὶ τὴν θρυλικὴν «Τζοκόνδα», τὴν «Λήδαν», τὸν «Ἰωάννην τὸν Βαπτιστῆν», τὴν «Γέννησιν τοῦ Κυρίου».

Ἐργαζόμενος ἀδικοῦσας διὰ νὰ προφθαίνῃ εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐργασίας ἐπὶ διαφόρων κλάδων, ἐξοικονομοῦσε ἐν τούτοις καιρὸν διὰ νὰ γράφῃ μελέτας σχετικὰς μετὰ τὰς ἀπασχολήσεις του. Συνέγραψε «Ἐγχειρίδιον ζωγραφικῆς», «Μελέτην ἐπὶ τοῦ φωτὸς καὶ τῶν σκιῶν», «Μελέτην ἐπὶ τῆς κινήσεως», «Περὶ θεωρίας καὶ ἐφαρμογῆς», «Μελέτην ἐπὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἀνθρώπου», «Μελέτην ἐπὶ τῆς ἀνατομίας τοῦ ἵππου» καὶ ἄφησε ταῦτοχρόνως πλεῖστα σχέδια σχετικὰ μετὰ τὰς συγγραφὰς καὶ τὰς ἐρεῖνας του τόσον εἰς τὴν τέχνην, ὥστε καὶ τὴν μηχανικὴν.

Ἐπειτα ἀπὸ μίαν ζωὴν τόσο μεστήν ἀπὸ ἐργασίαν, ἀπέθανε τὸ 1519 εἰς τὸν πύργον τοῦ Κλοῦ τῆς Γαλλίας, ὅπου τὸν εἶχεν ἐγκαταστήσει ὁ Φραγκίσκος ὁ Α'.

ΔΙΟΝ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΚΙΝΑΣ

ὁ τραγικὸς, ποῦ ἐορτάζεται ἡ 300ετηρίς του

ΥΠΟ Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ

Ἐδῶ καὶ τριακόσια χρόνια, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1639, γεννιόταν ὁ ἓνα ἔτος ἔτιον τοῦ Γαλλίας, τὸ Φερτὲ Μιλόν, ὅχι μακρὰ ἀπὸ τὸ Σατὼ - Τιερρό, ἐκείνος ποῦ οἱ Γάλλοι θεωροῦν δικαίως ὡς τὸν καλύτερον τραγικόν του, ὁ Ἰωάννης Ρασίν, ποῦ καθιερώθη νὰ τὸν ὀνομάζουμε Ρακίνα. Ὁ μέγας αὐτὸς τραγικός, τοῦ ὁποῦ δίνουμε ἐδῶ μίαν σκιαγραφίαν, ἔζησε ἑξήντα χρόνια καὶ ἀπέθανε στὰ 1699.

Ὁ Ρακίνας ἔμεινε ὀρφανὸς καὶ τότε τὸν ἀνέλαβε ἡ γαίαν, ποῦ ἐμόναζε στὸ Πόρ Ρουαγιάλ, τὸ μοναστήρι τῶν Ἰανсениστῶν.

Οἱ ἐξαιρετικὲς αὐτὲς περιπτώσεις τῆς παιδικῆς του ἡλικίας ἔχουν ἰδιαιτέρη σημασίαν γιὰ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ποιητικοῦ του ταλάντου.

Τύπος αἰσθηματικὸς καὶ τρυφερός, ἐνοίωσε θαθεῖα τὴν ἔλλειψιν τῶν μητρικῶν χαδιῶν ποῦ δὲν ἦρθαν ποτὲ νὰ γλυκάνουν τὸν συναισθηματικὸν του κόσμον.

Καὶ αὐτὴ ἡ δίψα τῆς τρυφερότητος τὴν ὁποῖαν στερήθηκε, ἐκδηλώνεται ἀφ' ἐνὸς στὴν διαλεχτὴ τρυφερότητα ποῦ χαρακτηρίζει ὅλο τὸ ἔργο του καὶ ἀφ' ἑτέρου στὴν ἀπίστευτον ἔντασιν τῶν παθῶν, ἔντασις ποῦ φθάνει μέχρι παραφορᾶς — ποῦ χαρακτηρίζει ὅλους τοὺς ἥρωας του καὶ ποῦ ὀφείλεται στὴν ἔλλειψιν τῆς καταπραυντικῆς ἐπιδράσεως τῆς ὁποῖαν ἐξασκεῖ μίαν μητέρα.

Στὴν ἐπίδρασιν ἐπίσης τῶν Ἰανсениστῶν, ἀνάμεσα στοὺς ὁποῖους μεγάλως πρέπει νὰ ἀποδώσῃμε τὸν ἀτεγκτον χαρακτῆρα τῶν ἥρώων του, ποῦ δὲν ἔρχονται ποτὲ σὲ συμβιβασμούς καὶ ὑποχωρήσεις.

Στὴν ὀρφάνειαν ἐπίσης τῶν παιδικῶν του χρόνων πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ πρόωρη παρατηρητικότης του καὶ ἡ ψυχολογικὴ του πείρα — ἰδιότητες ποῦ ἀποκτοῦν συνήθως ὅσοι ἔζησαν ἀπὸ μικρὴν ἀνάμεσα σὲ ξένους καὶ συνήθισαν νὰ ζοῦν πάντα κλεισμένοι στὸν ἑαυτὸν τους.

Στὴ διαβίωσιν του στὸ αὐστηρὸ μοναστήρι ὀφείλεται ὡσαύτως ἡ ἐπίδοσις του στὴ μελέτη καὶ ἡ στενὴ γνωριμία του μετὰ τοὺς Ἑλληνας τραγικούς ποῦ ἐμελέτησε θαθεῖα στὸ πρῶτον τύπου. Πράγματι, ἐνῶ οἱ σύγχρονοί του, μολοντί μιλοῦσαν γιὰ τοὺς ἀρχαίους, δὲν εἶχαν γνωρίσει παρὰ μόλις ἀνάμεσα Λατίνους, ὁ Ρακίνας εἶχε ἀνατρέξει στὰ ἑλληνικὰ κείμενα. Ὁ Εὐριπίδης τοῦ ἦταν ἐξαιρετικὰ οἰκεῖος καὶ ἡ μὴν του κωμῶδια εἶνε μίαν ἐλευθερὰ μίμησιν τῶν Σφικῶν τοῦ Ἀριστοφάνους.

Μιλώντας γιὰ τὴν ἐπίδρασιν τῶν παιδικῶν του χρόνων στὴν διαμόρφωσιν τοῦ ταλάντου του, ἐδώσαμε, σχεδὸν ἀβελὰ μας, τίς τρεῖς βασικὰς γραμμὰς τοῦ ἔργου του: τὸ ἀγαλνισμὸς μὴ παραφορᾶς πάθος, τὴ θαθεῖα ψυχολογικὴ του πείρα καὶ τὴν ἐπιρροὴν ποῦ ἐξήσκησαν πάνω του οἱ τραγικοὶ μας δεικνύοντες ἔτσι πῶς τὸ ἔργο ἐνός

ποιητοῦ δὲν εἶνε κάτι ἄσχετο μετὰ τὴν ζωὴν του, ἀλλὰ ὅτι ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν σχολὴν ποῦ κάθε ποιητὴς ἀκολουθεῖ, ἡ προσωπικὴ του ζωὴ ἔρχεται παντοδύναμη νὰ ρίξῃ τὴ σκιά της στὸ ἔργο του.

Ἀναφέροντας τὴν ἑλληνικὴ ἐπίδρασιν στὸν Ρακίνα, δὲν ἐνοοῦμε τὸ γεγνῶς ὅτι τὰ μισὰ σχεδὸν ἔργα του (ἡ Ἀνδρομάχη τὸ 1674, ἡ Ἰφιγένεια τὸ 1674, τὸ Ἀριστοῦργματὸς τοῦ 1677, καθὼς καὶ ἡ κωμῶδια τοῦ οἱ Διάδοχοι 1668), ἔχουν ὑποθέσεις ἑλληνικὰς καὶ στρέφονται γύρω ἀπὸ θέματα ποῦ εἶχεν ἤδη ἐπεξεργασθῇ ἡ ἀρχαία τραγωδία, πράγμα ποῦ ἦτο γενικὴ τῆς ἐποχῆς μόδα. Ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ αὐτὴ μίμησιν, ἡ ἑλληνικὴ ἐπίδρασις ὑπῆρξε ἐπάνω του πολὺ θαυτέρως. Ποτισμένος ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν ἀρχαίων, ὁ Ρακίνας ζητεῖ στὸ θέατρο τὴν ἀπλότητα καὶ ἀντὶ, ὅπως οἱ σύγχρονοί του νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὴν ὀρμητικὴν δράσιν, νοιώθει τὴν ὁμορφίαν τοῦ «λόγου» καὶ τὴν μεταχειρίζεται γιὰ νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τίς ψυχολογικὰς μεταπτώσεις τῶν ἡρώων του.

Ἰσως ἡ θεληματικὴ αὐτὴ ἑλλειψὶς κινήσεως καὶ ἡ μεγάλῃ ἀπλότης τῆς πλοκῆς νὰ φθάνουν σὲ μερικὰ τοῦ ἔργου (ὅπως στὴν Βερενίκη καὶ τὴν Ἐσθῆρ), σὲ ὑπερβολὴν καὶ νὰ τοὺς ἀφαιροῦν σχεδὸν τὸν δραματικὸν χαρακτῆρα ποῦ προϋποθέτει ἀπαραίτητως τὴν ὀρμήν.

Ἀντιθέτως ὁμως στὰ καλύτερα ἔργα του ἔδωσε, χάρις στὸ σύστημα αὐτό, ψυχολογικοὺς πίνακας ὀρισμένων αἰσθημάτων (ἔρωτος, μητρικοῦ φιλτρου, φιλοδοξίας) καὶ ὀρισμένης ψυχολογικῆς καταστάσεως (ζηλοτυπίας), καταπληκτικῆς ἀληθείας.

Κανένας ἴσως ποιητὴς δὲν ἐμελέτησε μετὰ τὴν γνῶσιν ὅσο αὐτὸς τὸν ἔρωτα σὲ ὅλες τὰς τῆς ἐκφάνσεις, παραγνωρισμένους (Ἀντίοχος) ἢ ἀποκρουόμενους (Πύρρος, Φαίδρα κτλ.), δειλὸν (Μονίμη), ἡ ἐκδικητικὸν (Ρωξάνη), συγκρατημένον (Ἰουλίαν) ἢ παράφορον (Πύρρος).

Αἱγοὶ ὄρθαν εὐστοχώτερες λέξεις νὰ περιγράψουν τὴν μητρικὴ στοργὴ καὶ λίγοι ἐπίσης ἐδείξαν περισσότερον ἀνάγκη τὴν φιλοδοξίαν παρὰ ὁ Ρακίνας στὰ πρόσωπα τοῦ Ἰωάννου, τῆς Ἀθελίας, τῆς Ἀγριππίνης.

Καὶ τὰ αἰσθήματα ποῦ ὁ Γάλλος τραγικός περιγράφει, δὲν εἶνε ποτὲ μέτρια, χλιαρά. Ὅλα φθάνουν σὲ ἀληθινὸν παροξυσμὸν πάθους καὶ ἡ λογικὴ δειλὴ, δὲν ἔχει κἄν τὴν δύναμιν νὰ δείξῃ τὴν ἀλήθειαν.

Γι' αὐτὸ, ἀκριβῶς, ὅπως καὶ προηγούμενος ἀναφέραμε, οἱ ἥρωες του δὲν δέχονται συμβιβασμούς, γι' αὐτὸ μίαν συνηθισμένην περίπτωσιν ποῦ χίλιες φορὲς ἡ καθημερινὴ ζωὴ παρουσιάζει καὶ ποῦ ἄλλοι ποιηταὶ διασκεύαζαν σὲ κωμῶδια, μεταβάλλεται, χάρις στὴν δεινότητα τῶν παθῶν, σὲ τραγωδίαν.

Ἐνε ἄλλως τε ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν τραγωδιῶν τοῦ Ρακίνα τὸ δὲ τὰ θέματα του δὲν ἔχουν τίποτε τὸ ἐξαιρετικὸ καὶ τὸ σπάνιον. Εἶνε κομμάτια ἀληθινῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μετὰ τὴς μικρότητος καὶ τῆς ἀδυναμίας της καὶ μόνῃ ἡ ἔντασις τοῦ ἀλύγιστου πάθους ποῦ πνέει στὴν καρδίαν τῶν ἡρώων, τὰ μεταβάλλει σὲ τραγωδίας. Ἡ «Ἀνδρομάχη» δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ μίαν κατατρεγμένην χήρα, στὴν ὁποῖαν ἓνας μελιστὴν ὑπόκειται νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ παιδί της ὅταν γίνῃ δική της. Στὴν ἴδια τραγωδίαν ἡ ἀντιπλοκή, ποῦ δίδει μάλιστα τὴν λύσιν, ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ἐκδίκησιν μίαν ἐγκαταλελειμένης μνηστῆς, τῆς Ἐρμιόνης, ποῦ θάξει νὰ μαχαιρώσῃ τὸν «ἀπιστο» (!) Ἡ «Βερενίκη» ἔχει γιὰ θέμα τὴν χωρισμὸν δυὸ ἀγαπημένων προσώπων γιὰ λόγους κοινωνικοῦς. Ὁ «Βρετανικός» ἔχει ὡς ὑπόθεσιν τὴν ἀποσκίρτησιν ἐνὸς γιοῦ ἀπὸ τὴν μητρικὴν ἐπιρροήν — ἀποσκίρτησιν ποῦ ἐκδηλώνεται μετὰ τὴν δολοφονίαν κάποιου ἀντιζήλου του.

Στὸν «Βαγιαζήτ» (Μπαζαζέ) μίαν γυναικα σκοτάνει τὸν ἀγαπημένον της γιὰ τὴν ἐκείνου ἀγάπην μίαν ἄλλην. Πρόκειται δηλαδὴ γιὰ θέματα ὅχι πλέον τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀλλὰ τῆς ζωῆς τῶν λαϊκῶν τάξεων — γιὰ τὴν ἀκριβῶς στίς τάξεις αὐτὰς θρίσκομε ἀνόθευτον τὴν ἀρχαίον αἰσθηματικὴν θιασότητα — θέματα ποῦ δεικνύουν φανερά πὸς ὅτι αἱ σκεῖς καὶ ἀνθρώποι τοῦ λαοῦ αἰσθάνονται σὲ ὅλες τὰς ἐποχὰς τὸ ἴδιον.

Καὶ σ' αὐτὸ κυρίως εἶχεν ἀποβλέψει ὁ Ρακίνας, διαλέγοντας θέματα ποῦ συνέβαιναν στὴν ἀρχαιότητα, ὅπως καὶ στὸν καιρὸν του, ὅπως συμβαίνουν καὶ σήμερον.

Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς παρὰ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, τὸ ἔργο του μένει ἀθάνατον καὶ παρὰ ὀρισμένα ἐλαττώματα τοῦ δὲν χάνει ποτὲ τὸ ἐνδιαφέρον του.

Ὁ ἈΝΘΡΩΠΟΣ, νὰ τὸ μεγάλο καὶ ἀνεξάντλητον θέμα του. Ὅχι ὁ ἰδεατὸς καὶ ἀνυπάρχων τύπος τοῦ Ἀνθρώπου, μὰ ὁ πραγματικὸς μετὰ σάρκα καὶ ὅσα ὅσα ἀνθρώπος, μετὰ τὴς ἀδυναμίας του, μετὰ τὰ τραγὰ του, μετὰ τὰ πάθη του ποῦ τὸν παρασύρουν σὲν ἄχρῳ στὴν καταιγίδα.

Τί σημαίνει ἂν οἱ τραγωδίες του δὲν ἔχουν τοπικὸν χρώμα; Ὅτι ὅλοι οἱ ἥρωες του μᾶς σκανδαλίζουν μετὰ τὴν γαλατικὴν ἀδρότητα τῶν τρόπων της; (Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 346)

Ο ΚΑΝΑΔΑΣ

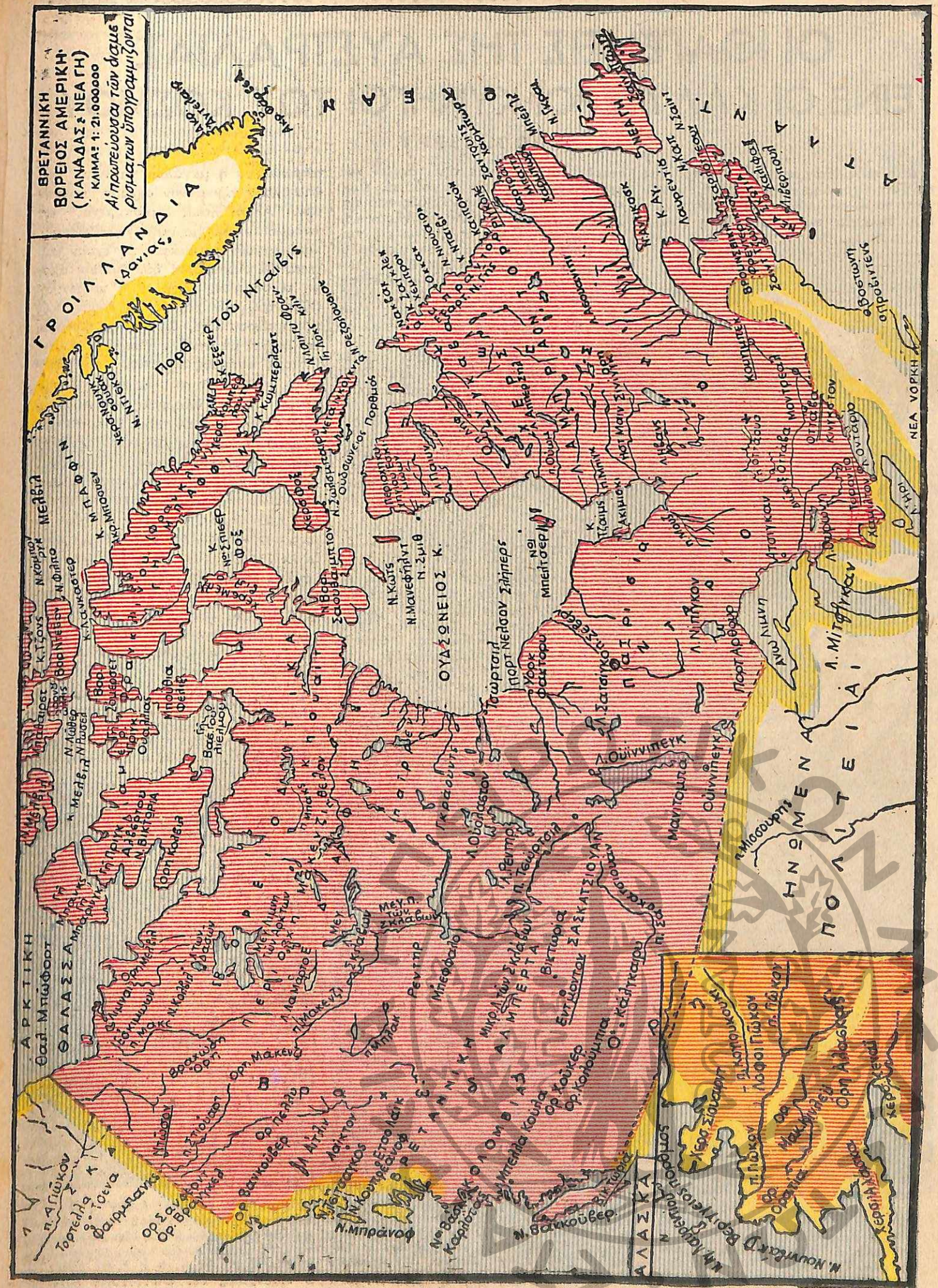
Ο Καναδός είναι η μεγαλύτερη κατ' έκτασιν εκ των Βρετανικών κτήσεων, περιλαμβάνουσα εδάφη έχοντα εμβαδόν 9.569.500 τετραγωνικών χιλιομέτρων, δηλαδή όσον περίπου ολόκληρος η Εύρώπη. Είναι εν τούτοις χώρα άραιότατα κατοικήμενη, μέγα δε μέρος των προς βορράν νησιωτικών εδαφών της είναι έντελώς άκατοίκητον διότι καλύπτεται συνεχώς υπό αινώνων πάγων. Ο συνολικός πληθυσμός του Καναδά άνέρχεται εις 10 εκατομμύρια κατοίκων. Κατά συνέπειαν εις έκαστον κάτοικον άναλογεί έν τετραγωνικόν χιλιόμετρον εδάφους, ενώ εις τας πυκνοκατοικημένας εύρωπαϊκάς χώρας (Βέλγιον, Γερμανίαν κλπ.) η άναλογία υπερβαίνει τούς 200 κατοίκους κατά τετραγωνικόν χιλιόμετρον. Το πυκνότερον κατοικημένον τμήμα του Καναδά είναι το νοτιοανατολικόν και ειδικώτερον το έκατέρωθεν των όχθων του ποταμού Άγίου Λαυρεντίου και το παρά τας μεγάλας λίμνας Όντάριο και Ουρόννη πεδινόν εδάφος όπου έκτεταμένοι καλλιέργειας σιτηρών. Το τμήμα του του Καναδά άνεκαλύφθη πρώτον τας άρχάς του 16ου αιώνος από τον Γάλλον έξερευνητήν Ιάκωβον Καρτιέ και ήτοχισεν άμέσως άποικιζόμενον υπό Γάλλων προσαρτηθέν τώ 1534 εις το γαλλικόν κράτος. Εκ των πρώτων ιδρύθη τότε η πόλις Κουίμπεκ, η οποία και σήμερα άκόμη έξακολουθεί να είναι σπουδαίον οικονομικόν κέντρον. Οι Γάλλοι έξέτειναν θαυμάζον την έπιρροήν των και προς τας άνήκοντα σήμερα εις τας Ην. Πολιτείας εδάφη των περιοχών των μεγάλων λιμνών και του ποταμού Μισσισιππί. Εις τας εδάφη αυτά διεξήχθησαν άπό δύο όλοκληρούς αιώνας σκληροί άγώνες προς τούς Άγγλους. Τελικώς έπεκράτησαν οι τελευταίοι και το 1763 κατόπιν συνθήκης η Γαλλία ήναγκάσθη να παραχωρήση όλα τα έν τη Βορείω Άμερική εδάφη της εις την Άγγλίαν. Σημειωτέον ότι πλην του κυρίως Καναδά άνήκον έπίσης εις την Γαλλίαν η μεγαλόνησος Νέα Γη και η κατέναντι άμερικανική παραλία του Λαμπραντόρ, η οποία μαζί με την Νέαν Γην άποτελεί σήμερα χωριστήν άγγλικήν κτήσιν. Ούτω η Γαλλία δεν διατηρεί πλέον εις την Βόρειον Άμερικήν παρά μόνον δύο μικράς νησίδας την Σαιν Πιερ και την Μικελόν, κειμένας πρό νότον της Νέας Γης και συχναζόμενας υπό άλιέων. Το ήμισυ πάντως του σημερινού πληθυσμού του Καναδά κατάγεται από τούς παλαιούς Γάλλους άποίκους και διμλει παρέμφαρμένη κάπως την γαλλικήν γλώσσαν.

Γεωγραφικώς ο Καναδός, δύναται να διαιρεθί εις τρεις περιοχάς, τας έκτεταμένας πεδιάδας του νοτιοαναλικού τμήματος, την προς τας βορειοδυτικά εύρειαν δασώδη και όρεινήν περιοχήν και τας προς βορράν παγωμένας προς νότον της Νέας Γης και συτοικούν σποραδικώς μικράς όμάδες ύπερβορείων Έσκιμών και κυνηγοί πολιτών ζών με πολύτιμα γουναρικά. Η νοτιοανατολική περιοχή είναι εις τώντριών μεγάλων αιτοθλώνων του

κόσμου, καλλιεργείται διά μηχανικών μέσων και παράγει έτησίως περί τα 15 εκατομμύρια τόννων σίτου, 3 εκατομμύρια τόννων κριθής, 150 εκατομμύρια τόννων σικάλεως, 2 εκατομμύρια τόννων γεωμήλων και ίσον περίπου ποσόν τεύτλων. Ο σίτος κατέχει την πρώτην θέσιν εις τας Καναδικάς έξαγωγάς, αντιπροσωπεύων το τέταρτον περίπου της συνολικής άξιας των, δηλαδή περί τα 150 εκατομμύρια δολλαρίων. Το δεύτερον προϊόν του Καναδά είναι η ξυλεία εις την οποίαν αι καναδικά έξαγωγαι κατέχουν την πρώτην θέσιν έν τώ κόσμω. Τα καναδικά δάση καταλαμβάνουν άπεράντους έκτάσεις, ύπολογίζεται δε ότι άν ένταθί η έκμετάλλευσίς των θα έχον πολλάπλασίαν της σημερινής άπόδοσιν. Τα έξαγόμενα προϊόντα των δασών (σανίδες, πολτός χάρτου, κατεργασμένοι χάρτες κλπ.) αντιπροσωπεύουν έτησίως ποσόν 150 περίπου εκατομμυρίων δολλαρίων δηλαδή όσον περίπου και τα σιτηρά. Το τρίτον καναδικόν προϊόν άποτελούν τα προϊόντα του ύπεδάφους. Το καναδικόν ύπεδάφος έγκλείει πλούσια κοιτάσματα νικελίου, μολύβδου, ψευδαργύρου, άλουμινίου και χαλκού. Επίσης ύπάρχουν μικρότερα και άνεπαρκείς διά τας έπιτοπίους ανάγκας ποσότητες γαιανθράκων και πετρελαίου, καθώς και χρυσωρυχεία και άργυρωρυχεία μετρίας άποδόσεως. Εκ των έξαγομένων μετάλλων και μεταλλευμάτων, το νικέλιον αντιπροσωπεύει άξίαν 30 περίπου εκατομμυρίων δολλαρίων, ο χαλκός 18 εκατομμυρίων, το άλουμίνιον 7 και ο ψευδάργυρος 7,5. Ο Καναδός είναι έπίσης μετά την Ρωσίαν η κυριώτερα χώρα έξαγωγής πολυτελών γουναρικών, των οποίων η έκμετάλλευσίς έπιτελείται υπό ειδικών έπιχειρήσεων. Υπάρχουν έπίσης βοσκαί με άνεπτυγμένην κτηνοτροφίαν. Η άλιεία είναι σχετικώς μικρά δεδομένου ότι αι πλούσιαι άλιευτικά περιφέρειαι των άνατολικών παραλίων της χώρας, αι περί την Νέαν Γην και το Λαμπραντόρ υπόκεινται εις την έκμετάλλευσιν των κατοίκων της Νέας Γης. Όπωςδήποτε έξάγονται έτησίως και εκ Καναδά ίχθεις άξίας 22 εκατομμυρίων δολλαρίων, προερχόμενοι όμως ως έπί το πλείστον από τούς πολυσριθμούς ποταμούς και τας λίμνας της χώρας. Ο πληθυσμός του Καναδά είναι συγκεντρωμένος περί τας όχθας του Άγίου Λαυρεντίου εις το νοτιοανατολικόν τμήμα της χώρας όπου υπάρχουν αι μεγάλα πόλεις Μοντρεάλ (800.000 κάτοικοι), Τορόντο (630.000), Ουίνιπεγκ (220.000), Κουίμπεκ (150.000) και η πρωτεύουσα του κράτους Ότάβα (130.000). Έξ αυτών το Μοντρεάλ ίδιως φημίζεται ως κέντρον έξαγωγής σιτηρών και έχει προς τοιούτο τεράστια σιλό διά την φόρτωσιν των. Πυκνοκατοικημένον κάπως είναι και το νοτιοδυτικόν τμήμα της χώρας και το ίδιως η νήσος Βανκούβερ και η έναντι αυτής παραλία ένθα η όμώνυμος πόλις αριθμούσα 250.000 κατοίκων. Μεταξύ της νήσου Βανκούβερ και της ήπειρωτικής παραλίας του

Καναδά διανοίγεται το στενόν Χουάν ντε Φούκα άνακαλυφθέν τον 16ον αιώνα υπό του Έλληνος εκ Κεφαλληνίας θαλασσοπόρου Ιωάννου Φωκά, ο όποιος ύπηρετών τον Βασιλέα της Ισπανίας είναι γνωστόν με το Ισπανικόν όνομα Χουάν ντε Φούκα. Μεγάλη σιδηροδρομική γραμμή η «κανάντιαν Πασίφικ» συνδέει τας δύο άκρα της χώρας θάινουσα από του Ειρηνικού ώκεανού εις τον Άτλαντικόν. Την μεγάλην οικονομικήν άκμήν του Καναδά μαρτυρεί έκτός των άλλων και το γεγονός ότι ύπάρχουν έν τη χώρα δώδεκα πανεπιστήμια. Όπως έλέχθη και άνωτέρω, ο Καναδός είναι βρετανική κτήσις. Ανήκει δηλαδή όπως και η Αυστραλία, η Νοτιοαφρικανική Ένωσις, η Νέα Ζηλανδία και η Ιρλανδία εις την Βρετανικήν Αυτοκρατορίαν, άλλ' είναι έντελώς άυτοκυβέρνητος έχων ίδιαν βουλήν και γερούσιαν και άπολαμβάνων άπολύτον άνεξαρτησίας εις την έσωτερικήν, οικονομικήν και κοινωνικήν πολιτικήν του. Μόνον εις τας ζητήματα της έξωτερικής πολιτικής και της Έθνικής Άμυνας, ύπάρχει συνεργασία μετά της άγγλικής κυβερνήσεως του Λονδίνου, η όποία και ούσίαν έχει και την κυριαρχούσαν έπί των ζητημάτων αυτών γνώμη. Ο βασιλεύς της Άγγλίας λογίζεται βασιλεύς και του Καναδά, έκπροσωπείται δε εις Όντάριο υπό του Γενικού Κυβερνήτου ο όποιος έκτελεί έξ όνόματός του τας βασιλικάς καθήκοντα. Ο Καναδός είναι διηρημένος όπως και αι Ηνωμένοι Πολιτεία εις Όμοσπονδους Πολιτείας ένένα τον αριθμόν έχούσας ίδιαν τοπικάς κυβερνήσεις μεριμνούσας διά τας τοπικάς ζητήματα. Έπίσης ύπάρχουν δύο διοικητικά διαμερίσματα, ύπαγόμενα άπ' εύθείας υπό την κεντρικήν κυβέρνησιν. Αι Πολιτείαί του Καναδά είναι αι: Όντάριο, Κουίμπεκ, Μανιτόμπα, Άλμπέρτα, Βρετανική Κολομβία, Νέα Βρουνσβίκη, Νέα Σκωτία, Νήσος του πρίγκηπος Έδουάρδου και Σασκατσουάν, τα δε δύο διαμερίσματα τας Γιώκον και Βορειοδυτικόν εδάφος.

Η νήσος Νέα Γη άποτελεί ως έλέχθη χωριστήν από τον Καναδαν άποικίαν, ήτις άπολαμβάνει πλήρους άποτικής άυτοδιοικήσεως, άλλα δεν έξομοιοιούται άκόμη προς τας λοιπάς κτήσεις, μολονότι ύπάγεται υπό τον Άγγλον ύπουργόν των Κτήσεων. Η νήσος κατοικουμένη υπό άλιέων έχει εμβαδόν 110.677 τετρ. χιλιομέτρων (κατά τι μικρότερον της Έλλάδος) και 300.000 κατοίκων. Εις την κτήσιν ύπάγεται και η άκτή του Λαμπραντόρ έχουσα εμβαδόν 306.800 τετρ. χιλιομέτρων και μόνον 4.500 κατοίκους έξω οι 600 Έσκιμωδοι. Εις το δυτικόν άκρον του Καναδά εύρίσκεται η έναντι της Άσιατικής ήπειρου χερσόνησος της Άλάσκας, έχουσα έκτασιν 1.518.000 τετρ. χιλιομέτρων και 53.000 μόνον κατοίκων. Η άπέραντος αυτή παγωμένη χώρα άνήκε μέχρι το 1867 εις την Ρωσίαν, ήγοράσθη δε τότε υπό των Ηνωμένων Πολιτειών, αντί ποσού 7.200.000 δολλαρίων.

ΟΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ ΕΙΝΕ ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΥΠΟ Μ. ΤΕΡΡΥ

Διά τούς Ιθαγενείς της Αυστραλίας τὰ ζῶα ἔχουν μεγαλυτέραν σπουδαιότητα παρά διά κάθε ἄλλον λαόν. Ὁλη ἡ μυθολογία των εἶνε γεμάτη ἀπὸ Ι-

στορίας σχετικῆς μετὰ τὴν ἀφίξιν καὶ τὸν θῖον πνευμάτων καγκουρά, ἐμοῦ καὶ τοῦ φασκολόμους, αἰῶνας πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν λευκῶν εἰς τὴν νῆσον - ἡπειρον. Ὅπως συμβαίνει εἰς πολλοὺς ἄλλους λαούς, οἱ Αὐστράλαιοι ἀποδίδουν τὴν καταγωγὴν των εἰς τὰ ζῶα. Ἀλλ' αἱ παραδόσεις αὗται δὲν κατεγράφησαν, χάνονται δὲ μετὰ τὸν καιρὸν, ὅπως χάνεται — γρήγορα μᾶλλον παρά σιγά — ἡ Αὐστραλιανὴ φυλὴ. Ὅλιγοι λευκοὶ ἠσχολήθησαν μετὰ τὰς παραδόσεις αὐτάς, ἐπιβιώσεις τοῦ Ἰστέμισμοῦ, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο δυνατόν ἴσως νὰ φωτίσουν παραδόσεις λαῶν ἄλλων ἢ νὰ δείξουν τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιστήμη πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ εὕρῃ ὠρισμένας ἐξηγήσεις των ἢ νὰ διορθώσῃ ἐσφαλμένως σχηματισθείσας ἀντιλήψεις.

Ὁ τρόπος ὁμοῦ μετὰ τὸν ὁποῖον διηγούνται οἱ Ιθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας, εἰς ἀπὸ τούτων μᾶλλον ἀπολιτίστους λαοὺς τοῦ κόσμου, τὴν ζωὴν τῶν πνευμάτων τῶν ζῶων, ποὺ ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοί των, φανερώνει θαθεῖαν κατανόησιν, ἔτι περισσότερον θαθεῖαν γνῶσιν κάθε λεπτομερείας τῆς ζωῆς τῶν ζῶων αὐτῶν. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι φυσικόν. Ὅλος ὁ θῖος τῶν Αὐστράλων περνᾷ μετὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἰχνῶν κατὴν θήραν τῆς καγκουρά, τοῦ φασκολόμους, τῆς ἐμοῦ, ἄλλων

τετραπόδων ἢ μεγάλων πτηνῶν, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν μόνην σχεδὸν τροφὴν των. Ἄλλοι λαοί, εὐρισκόμενοι εἰς παρομοίαν πνευματικὴν κατάστασιν, καλλιεργοῦν τὸ ἔδαφος ἢ ἔχουν πόμινια. Οἱ Αὐστράλαιοι δὲν ἔμαθον ἀκόμη τί σημαίνει γεωργία ἢ ποιμενική. Οὔτε τρώγου γόρτα. Τὸ ἐσωτερικόν τῆς ἡπείρου εἶνε, ἄλλως τε, ἀπέραντοι ἔρημοι μετὰ πτωχὴν χλωρίδα. Ἐλαχίστους καρποὺς εὐρίσκουν. Δὲν ἀπομένει λοιπὸν εἰς αὐτοὺς παρά τὸ κυνήγιον. Καὶ οἱ Ιθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας ἔγιναν οἱ καλύτεροι ἰχθυεῖς τοῦ κόσμου. Ζῶντες νομαδικῶς, ἐγκαθίστανται δι' ὀλίγον καιρὸν εἰς ἕνα τόπον καὶ τὸν ἐγκαταλείπουν ἀφοῦ φονεύσουν ὅλα τὰ ἐκεῖ ζῶα. Βεβαίως ἔχουν τὰς προτιμήσεις των. Δὲν ἀφήνουν ὅμως κανὲν ζῶον, σαῦραν, ὄφιν, κροκόδειλον, κάθε εἶδος τετραπόδων, ἀκόμη καὶ ἔντομα δηλητηριώδη, σκορπίους ἢ σκολοπένδρας. Οὔτε φοβοῦνται οὔτε συχαίνονται. Γνωρίζουν ποῦ θὰ εὑρουν ὠρισμένην ὥραν τὸ τάδε ζῶον, μετὰ ἕν ὁπλοὺς ἀποκαλύπτουν ἂν ὁ σκορπίος εὐρίσκειται εἰς τὴν ὁπὴν εἰς τὴν ὁποῖαν κατοικεῖ. Δὲν κάμνουν ποτὲ λάθος. Ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον εἶνε ἱκανοὶ νὰ ἀνακαλύψουν τὰ ἀόρατα δι' Εὐρωπαϊὸν ἰχνη τῆς σκολοπένδρας ἢ ἄλλου ἐντόμου. Καὶ εἰς ὀλίγας στι-

γμάς θὰ τὰ ἔχουν συλλάβει.

Τὸ ζῶον, ἐν τούτοις, τὸ ὁποῖον οἱ Αὐστράλαιοι κυνηγοῦν μετὰ περισσότερον πάθος εἶνε ὁ κροκόδειλος, διότι παρέχει καὶ ἀφθονώτερον κρέας. Ἄλλως τε, θηρεύεται εὐκολώτερον ἀπὸ τὴν καγκουρά, ἢ τὴν ἐμοῦ, ποὺ φεύγουν μετὰ ταχύτητα καταπληκτικὴν. Βεβαίως καὶ ἡ καγκουρά σπανίως σώζεται καὶ ἡ ταχύτης ἐμοῦ καὶ ὁ ἐπίσης ταχύτης τοῦ μαρσιποφόρου λαγῶος. Εἶδα Αὐστράλαιοι νὰ φονεύῃ μετὰ δόρυ καγκουρά ἀπὸ ἀποστάσεως ὀγδόντα μέτρων. Καὶ εἶδα κατὰ τῖνα τρόπον κυνηγοῦν οἱ Αὐστράλαιοι τὸν λαγῶν. Ὅταν ἀντιληφθῶν ἀπὸ μακρὰν τὸ ζῶον, ὁρμῶν τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐξ αὐτῶν, ἀκρολουθοῦντες διαφόρους διευθύνσεις, διὰ

Εἰς τὴν Βόρειον Αὐστράλιαν οἱ ποταμοὶ ἀποτελοῦν μεγάλα τέλματα, ὅπου, λόγω τῆς ἐλαφροτάτης κλίσεως τοῦ ἔδαφους, τὸ ὕδωρ κινεῖται θραδύτατα, σχεδὸν ἀνεπαίσθητως. Ἐκεῖ ζοῦν κροκόδειλοι φθάνοντες μέχρι πέντε μέτρων. Οἱ Αὐστράλαιοι τοὺς κυνηγοῦν μετὰ σχεδίας ἐλαφροτάτας, τὰς ὁποίας ὁ κροκόδειλος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνατρέψῃ μετὰ ἕν κτύπημα τῆς κεφαλῆς του ἢ τῆς οὐρᾶς του. Ποτὲ ὁμοῦ ὁ κροκόδειλος δὲν προφθάνῃ νὰ ἐπιτεθῇ. Μὲ μακρὰ κοντάρια οἱ κυνηγοὶ τὸν κτυποῦν, σκοπεύοντες ἀκριβῶς εἰς τὸ ὕατι ἢ κάτω ἀπὸ τὴν κατωτέραν σιαγόνα, ὅπου τὸ δέρμα εἶναι μαλακὸν καὶ τὸν φονεύουν, πρὶν λάβῃ τὸν καιρὸν νὰ ἐπιτεθῇ

νὰ τὸ κυνηγήσουν. Τὸ ζῶον φεύγει, τρέχει νὰ σωθῇ. Οἱ διώκται του εἶνε ὠκύποδες. Ἐκεῖνο στρέφεται ἀπ' ἐξῆς, στρέφεται ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τέλους σταματᾷ, ἴσως διὰ νὰ σκεφθῇ ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ τρέξῃ. Ἐκεῖνη τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἕνα δόρυ πάλλεται καὶ φεύγει πρὸς τὴν διευθύνσιν του. Ὁ λαγῶς εἶνε χαμένος. Ἀλλὰ, ἐπαλαμβάνω, οἱ Αὐστράλαιοι προτιμοῦν τὸν κροκόδειλον. Οἱ ποταμοὶ τῆς Βορείου Αὐστραλίας ἰδίᾳ εἶνε γεμά-

Οἱ Εὐρωπαῖοι χρησιμοποιοῦν διὰ τὸ κυνήγιον τοῦ κροκοδείλου Ιθαγενεῖς, τοὺς καλυτέρους εἰς τὸν κόσμον κυνηγοὺς τῶν μεγάλων σαυροειδῶν. Τὸ δέρμα τῶν κροκοδείλων πωλεῖται ἀκριβὰ καὶ χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευὴν γυναικείων ὑποδημάτων πολυτελείας, τσαντῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

τοὶ ἀπὸ κροκοδείλους, σχετικῶς μικροὺς ἐν συγκρίσει μετὰ τοὺς Ἀφρικανικοὺς, φθάνουν ὅμως καὶ αὐτοὶ εἰς μῆκος τεσσάρων ἢ καὶ πέντε ποδῶν. Οἱ Αὐστράλαιοι χάνονται ἰδίᾳ διὰ τὸ κρέας τῆς οὐρᾶς των, ἀλλὰ δὲν περιφρονοῦν διόλου καὶ τὰ ἐντόσθια ἀκόμη. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δέρμα, εἰς παρωχημένους χρόνους ἐθεωρεῖτο ἄχρηστον. Ἀπὸ τινων ὁμοῦ δεκάδων ἐτῶν οἱ Αὐστράλαιοι τὸ πωλοῦν εἰς ἐμ-

πόρους τῶν πόλεων, οἱ ὁποῖοι τὸ ἀποστέλλουν εἰς Λονδίνον διὰ τὴν κατασκευὴν ὑποδημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι κυνηγοῦν ἐπίσης τοὺς κροκοδείλους διὰ τὸ δέρμα των. Ἀλλ' οἱ Εὐρωπαῖοι αὐτοὶ εἶνε ἐπιχειρηματίαι. Οἱ κυνηγοὶ εἶνε Αὐστράλαιοι. Πῶς γίνεται τὸ κυνήγιον τῶν κροκοδείλων δεικνύουν αἱ εἰκόνες, παρέλκει δὲ κάθε περιγραφή.

Οἱ Ιθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας γνωρίζουν καλὰ τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα οἱ κροκόδειλοι πηγαίνουν συνήθως διὰ ν' ἀπολαύσουν τὴν θερμότητα τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, εἰς τὰς ὁχθὰς τῶν ποταμῶν. Πλησιάζουν σιγά, χωρὶς νὰ γίνουν ἀντιληπτοὶ καὶ ἐκσφενδονίζουσι τὰ δόρατα, ἐξάνα μετὰ σιδηρᾶν αἰχμήν. Τὸ δέρμα τῆς σάκας καὶ τῶν πλευρῶν εἶναι ἀδιαπέραστον, ἀλλὰ οἱ Ιθαγενεῖς εἶναι ἀριστοὶ σκοπεῖται. Κατορθώνουν νὰ ἐμπήξουν τὸ δόρυ των εἰς τὸ κατώτατον μέρος τῶν πλευρῶν, ὅπου ἀρχίζει ἡ κοιλία, τῆς ὁποίας τὸ δέρμα εἶναι μαλακόν. Δὲν σημαίνει τίποτε εἰάν μόνον δέκα ἢ πέντε μόνον ἐκατοστόμια ἀπὸ τὴν κοιλίαν φαίνονται, καθὼς τὸ ζῶον εἶναι ἐξηλωμένον. Ὁ Αὐστράλος δὲν ἀποτυγχάνει ποτέ.

Τι είναι η ταινία

Το παράσιτον καὶ τὰ συμπτώματα τῆς νόσου

Πολλάκις τὰ συμπτώματα τῆς ταινίας γίνονται ἀντιληπτά ἀπὸ τὸν ἰδιον ἄσθενή ἢ ἀπὸ τοὺς οἰκείους του, πρὶν ἀποφανθῇ ἀκόμη ὁ ἰατρός. Δυνατὸν ὅμως νὰ πάσχη τις ἐκ ταινίας, δίχως νὰ εἶνε ἐκδηλὰ τὰ συνήθη συμπτώματα. Ἰδίως ρωμαλέοι ὁργανισμοὶ δὲν παρουσιάζουν ἐκδηλοῦς ἐνδείξεις. Γνωστότερον, ἀλλὰ συχνότερον συμπτώματα τῆς ταινίας εἶναι ἡ θουλιμώδης ὁρεξίς τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις ὁμως, παρὰ τὴν ποσότητα τῆς τροφῆς, δὲν ἀναλαμβάνει ἐκ τῆς ἰσχύότητός του ἢ ὅποια θάινει προΐοσα.

Τὸ σύμπτωμα αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀκόρεστον θουλιμίαν τὴν ὅποιαν ζητοῦν νὰ κορέσουν διὰ παντοίων μέσων αἱ ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλήνι ὑπάρχουσαι ταινίαι. Ἐν τούτοις, ἡ ἐνδείξις αὐτὴ δὲν εἶνε ἀπαραίτητος, εἰς ὠρισμένας δὲ περιπτώσεις ὁ ἀσθενὴς δὲν παρουσιάζει τὴν θουλιμίαν αὐτήν, πρᾶγμα ἄλλως τε πού δύναται, ἀνδρὶ νὰ παραπλανήσῃ τὴν διάγνωσιν, νὰ μὴ προειδοποιήσῃ τοῦλάχιστον τὸν πάσχοντα ὅπως λάβῃ τὰ μέτρα του.

Ὅπως δὲ ἴσως, ἡ παρουσιάζομένη θουλιμώδης ὁρεξίς δὲν εἶνε τὸ μόνον σύμπτωμα, οὐδὲ ἡ μόνη ἀνωμαλία. Παρουσιάζονται πλείστα ὅσα διαταραχαὶ τοῦ ὁργανισμοῦ, συνοδευόμεναι πλείστακις ἀπὸ ἐπιπλοκάς, ἐάν συμπεῖν νὰ μὴ ληφθῶν ἐγκαίρως μέτρα θεραπείας. Αἱ διαταραχαὶ εἶναι θαρύτεραι, κατ' ἀντίστροφον λόγον τοῦ φυσιολογικοῦ μεγέθους τῆς ταινίας. Οὕτω, αἱ μικρότεραι ταινίαι, καὶ ἰδίως ἡ λεγομένη «νάνος-ταινία», προκαλοῦν τὰς θαρύτερας διαταραχαί.

Μεταξὺ τῶν διαταραχῶν αὐτῶν, κατὰ σειράν σοβαρότητος παρουσιάζονται αἱ ἑξῆς. Συχνὰ ναυτία καὶ ἔμετοι. Ὁξυνοὶ ἐρυγαί («ρεψίματα», καὶ ξυνίλες) κωλικοί, διάρροια, ὡς καὶ πάσης φύσεως ἄλλα διαταραχαὶ τῆς πέψεως. Κατὰ τὸ σύνθημα, αἱ διαταραχαὶ καὶ ἰδίως οἱ κωλικοί, ἐπιτείνονται κυρίως μετὰ τὴν λήψιν ὀρισμένου εἴδους τροφῶν, ὡς λ. χ. ἀλπατάων, κρομμύου, ακορόδου, σαλτσῶν, κτλ. Βαρύτερας μορφῆς καὶ συχνότεραι εἶναι αἱ διαταραχαὶ αὐταὶ εἰς τὰ παῖδια καὶ τὰς γυναῖκας, πρὸ πάντων. Ἐπιδρῶν δὲ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ἐπηρεάζουν τὰ αἰσθητήρια ὄργανα τὰ ὅποια παρουσιάζουν διαφόρους διαστροφάς. Χαρακτηριστικώτεραι εἶναι αἱ διαστροφὰί τῆς γεύσεως, καὶ ἀκόμη θαρύτεραι αἱ διαστροφὰί τῆς ὁράσεως αἱ ὅποια δύναται νὰ φθάσουν μέχρι τυφλώσεως. Συμβαίνει νὰ παρουσιάζουν οἱ ὀφθαλμικοὶ μύες σπασμωδικὰς συσπάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων προκαλεῖται διαστολὴ τῆς κόρης, στραβισμὸς καὶ βλεφαροσπασμοί. Ἀκόμη δὲ ἀποκλείεται νὰ παρατηρηθῶν καὶ μετωπικαὶ κεφαλαλγίαι, ναυραλγίαι, ὀνίγγοι, μηνιγγιτικαὶ διαταραχαί, προκαλοῦσαι μηνιγγιτιμόν.

Ἐπὶ τῶν ταινιοπαθῶν παιδικῶν ἰδίων ὁργανισμῶν δυνατόν νὰ προκλη-

θῶν σπασμοὶ ὑστερικοὶ καὶ ἐπιληπτοειδεῖς παροξυσμοί, ἀκόμη δὲ παραλύσεις μυῶν τινῶν τοῦ προσώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Δὲν ἀποκλείεται ἀκόμη καὶ ἡ παράλυσις τύπου ἡμιπληγίας. Πολὺ συχνὰ παρατηροῦνται σπασμοὶ τοῦ φάρυγγος, παροξυσμοὶ πνιγμονῆς, καὶ παρατεταμένη δύσπνοια, ἡ ὅποια δύναται νὰ προκαλέσῃ κυάνωσιν (μελάνιασμα), ἀσφυλίαν, καὶ τέλος τὸν θάνατον. Παρατηρεῖται ἐπὶ τῆς ἀναιμίας, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐντονος, ἀν καὶ τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν εἶνε πάντοτε καταφανές.

Ὅλα αὐτὰ τὰ συμπτώματα καὶ αἱ διαταραχαὶ καὶ οἱ κίνδυνοι ὀφείλονται εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος ὑπαρξίν καὶ δράσιν τῆς ταινίας. Καὶ αἱ μὲν πεπτικαὶ διαταραχαὶ ὀφείλονται εἰς τὴν ἀμεσον μᾶλλον ἐπιδρασίαν τοῦ παρασίτου εἰς τὰ ἐντερα, ἡ δὲ ἀναιμία εἰς τὴν αἰμολυτικήν δράσιν τοξίνης τινὸς ἐκκρινόμενης ὑπὸ τοῦ παρασίτου.

Ἄς γνωρίσωμεν ὁμως καλύτερα τὸν φορέα αὐτὸν τῆς ἀσθενείας. Ἡ ταινία εἶναι γένος τι σκωλήκων, τῆς οἰκογενείας τῶν ταινιῶν, τῶν ὁποίων τὸ σῶμα εἶναι ἐπιμηκέστατον καὶ ἀρθρωτόν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ κεφαλὴ εἶναι ἐφωδιασμένη με κροσσούς ἐπιτρέποντας εἰς τὸ ζῶον νὰ προσκολληθῇ ἐπὶ διαφόρων ζώων ἢ τοιχωμάτων τῶν σπλάγχων. Ἡ κεφαλὴ τῶν ζώων αὐτῶν εἶναι μικροτάτη, τὸ δὲ σῶμα τῶν ζώων δύναται νὰ φθάσῃ εἰς 10 καὶ 12 μέτρα. Τὸ εἶδος ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερο εἶναι ἡ λεγομένη «μονήρης ταινία», ἡ ὅποια ζῇ εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα τοῦ ἀνθρώπου. Φθάει συνήθως εἰς μήκος 4,5 μέχρι 5,5 μέτρων, τὸ δὲ σῶμα τῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ 850 περίπου ἀρθρώσεις, αἱ ὅποια καλοῦνται «προγλωττίδες», καὶ εἶναι εὐρύτεραι πρὸς τὴν οὐρὰν καὶ στενωτέραι πρὸς τὴν κεφαλὴν. Ὁ πραγματικὸς σκώληξ εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὅλης ταινίας καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἄκρον τῆς λεπτοτέρας τῶν προγλωττίδων. Τὸν σκώληκα ὁτὸν ὀνομάζομεν συνήθως «στόμα» ἢ «κεφαλὴν» τῆς ταινίας. Ὁ σκώληξ προσκολλάται ἐπὶ τῶν βλενωγόνων τῶν

τοιχωμάτων τῶν ἐντέρων, ἐκεῖ δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον δημιουργεῖ τὰς προγλωττίδας. Ὁ σκώληξ αὐτὸς ἔχει σχῆμα ὡσείδες, διωγκώμενον καὶ ἀποτερματοῦται εἰς μίαν μικρὰν προεσχῆν, τὴν «προβοσκίδα», ἡ ὅποια καὶ φέρει τὰ ἀπομυζητικά ὄργανα. Ἡ ταινία προσκολλάται ἐπὶ τῶν σωμάτων τὰ ὅποια τῆς παρέχουν ἀναγκαστικήν ξενίαν. Ἡ προγλωττίς ἔχει σχῆμα τραπέζοειδές, εἰς ὠρισμένα δὲ ἄκρα τῆς φέρει τὸ γεννητικὸν τμήμα. Ἐκάστη προγλωττίς περιέχει ἀνὰ ἓνα ἐρμαφρόδιτον ὄργανον γεννητικόν. Τὸ μονήρες παράσιτον αὐτογονιμοποιεῖται καὶ ἐκβάλλει ἀπὸ τὴν προγλωττίδα τοῦ τὰ γονιμοποιημένα ὠάρια, τὰ ὅποια εἶνε πλέον πραγματικὰ ἐμβρυα. Ἀλλὰ τὸ ἐμβρυον δύναται νὰ παραμείνῃ ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν κατὰστασιν αὐτὴν δίχως νὰ ἀναπτυχθῇ, καὶ δὲν ἐκκολάπτεται παρὰ μόνον ὅταν ἐγκυστωθῇ εἰς ἄλλο ζῶον. Μόνον τότε ἀρχίζει καὶ ἀναπτύσσεται, διὰ νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ μὲ τὴν σειράν του ταινία.

Συνηθέστατα τὰ ἐμβρυα ξενίζονται ἀπὸ τοὺς ὁργανισμοὺς τῶν χοίρων οἱ ὅποιοι, τρώγοντες χόρτα καὶ συνήθως φύλλα κολυκύνθης, καταπίνουν καὶ τὰ ἐμβρυα. Αὐτά, ὅταν εὐρεθῶσιν εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα τοῦ χοίρου, ἐκκολάπτονται ἀμέσως, διασχίζουν ἐπειτα τὰ τοιχώματα τοῦ ἐντέρου καὶ ἀνέρχονται ἐπειτα διὰ νὰ ἐγκυστωθῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἄκρον τῆς γλώσσης τοῦ ζώου. Ἐκεῖ, μετὰ 20 περίπου ἡμέρας, τὸ ἐμβρυον μεταμορφοῦται εἰς κυστίκερον. Ὁ κυστίκερκος αὐτός, διαμορφοῦται πᾶσις ἐντὸς τριῶν περίπου μηνῶν, μέλλει ὁμως νὰ ἀποθάνῃ ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἐάν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν φιλοξενηθῇ ὑπὸ τοῦ πεπτικοῦ σωλήνος ζώου τινός, ὅπου πλέον θὰ ἀναπτυχθῇ εἰς ταινίαν. Τὸν ἀνεπτυγμένον ἀλλὰ ἀδιδόρατον αὐτὸν σκώληκα εἰσάγομεν συνήθως εἰς τὸν ὁργανισμὸν μίας, τρώγοντες χοίρειον κρέας ὅχι ἀρκετὰ ἐψημένον ἢ θρασμένον. ὥστε νὰ ἔχουν φονεῦθῇ ὑπὸ τῆς θερμότητος οἱ μικροοργανισμοί. Πολλάκις ἄλλαντικὰ ὠμά, περιέχουν καὶ μεταδίδουν τὸν σκώληκα. Πρὶν ἀρχίσῃ τὴν θεραπείαν του, ὁ πάσχων πρέπει νὰ υποβληθῇ εἰς 24ωρον τοῦλάχιστον διαίταν, καὶ νὰ μὴ λάβῃ παρὰ μόνον γάλα. Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπομένης δέον νὰ ἐκκενωθῇ ὁ ἐντερικὸς σωλήν δι' ὑποκλύσμου. Τὸ ἀπλούστερον καὶ πλέον πρόχειρον φάρμακον εἶναι μία ζύμη ἐκ σπερμάτων ἐρυθρᾶς κολοκύνθης, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ καλομέλανον. Ἀλλὰ, τὸ πλέον φρόνιμον εἶνε νὰ συμβουλευθῇ τις ἀμέσως τὸν ἰατρὸν του, ὅστις καὶ θὰ παρακολουθήσῃ τὴν δόλην θεραπείαν.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ὁ ἴκτερος.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ὁ ἴκτερος.

Η ΦΥΣΙΣ ΜΑΣ ΕΔΩΚΕ ΜΕΓΑΛΑ ΩΤΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΧΩΡΟΝ

Γνωρίζομεν ἤδη ἐκ τῶν προηγουμένων τὴν θαυτέραν σημασίαν τῆς ἀκοῆς ὡς αἰσθήσεως καὶ τὸν γενικώτερον ρόλον τοῦ αἰσθητηρίου ὁργανοῦ τῆς ἀκοῆς. Ἐξ ἄλλου γνωρίζομεν, ὅτι ἐνῶ ὁ πολὺς κόσμος ἐκλαμβάνει ὡς «αὐτὴ» ἀπλῶς καὶ μόνον ἡ περίπου τὸ πτερύγιον τοῦ ὠτός, τοῦτο οὐσιαστικῶς δὲν εἶνε παρὰ ἓνα ἀπλοῦν ἐσωτερικὸν ἐξάρτημα τοῦ ὁργάνου.

Ἀκριβέστερα, τὸ οὖς διακρίνεται εἰς δύο οὐσιώδη μέρη, τὸ ἔξω οὖς καὶ τὸ ἔσω οὖς τὸ καὶ σπουδαιότερον.

Ἄς συγκρατήσωμεν τὰ τρία κύρια μέρη τοῦ ἔξω ὠτός. Αὐτὰ εἶναι: α) τὸ πτερύγιον, β) ὁ ἔξω ἀκουστικὸς πόρος καὶ γ) ὁ τυμπανικὸς ὕμην.

Τὸν ρόλον τοῦ πτερυγίου ἔχομεν ἤδη ἐξετάσῃ καὶ γνωρίζομεν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀπαραίτητον τμήματος τοῦ ὠτός, ὅτι πλείστα ζῶα (ἰχθύες, πτηνὰ, ἐρπετὰ κτλ.) στεροῦνται πτερυγίου καὶ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον οὖς δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ πτερυγίου του. Δίχως ὁ ἄνθρωπος νὰ χάσῃ τὴν ἀκοήν.

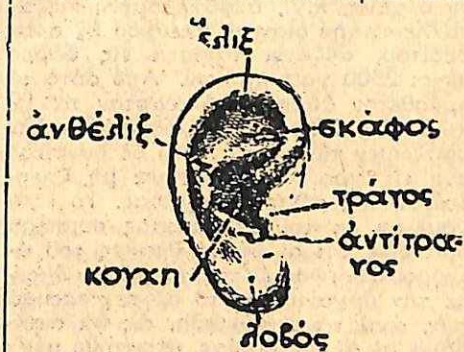
Παρ' ὅλα αὐτὰ, θὰ ἦτο πλάνη νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὸ πτερύγιον εἶνε κάτι το περὶ τὸν ἥτις ἀσήμαντον. Ἐσημειώθη ἤδη ὅποια σημασίαν ἔχει αὐτὸ εἰς πλείστα θηλαστικά — εἰς τὸν λαγῶν, τὸν ποντικόν, τὸν ὄνον κτλ. — ὅπου εἶνε προφανέστερος ὁ ρόλος του ὡς ἀποδέκτου ἤχων ἢ, ἀκριβέστερον, ἡχητικῶν κυμάτων. Ὁ ρόλος τοῦ αὐτοῦ ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν δόλην κατασκευὴν ποῦ ἔχει τὸ πτερύγιον καὶ ἡ ὅποια κατασκευὴ δὲν εἶνε ἀπολύτως ὁμοία εἰς ὅλα τὰ πλάσματα.

Τὸ ἀνθρώπινον πτερύγιον τοῦ ὠτός εἶνε ἓνα πραγματικὸν θαῦμα κατασκευῆς διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ ἀπολύτως εἰς τὸν ρόλον τῆς περισυλλογῆς τῶν διακυμάνσεων τοῦ ἀέρος, ποῦ καλοῦμεν ἤχους.

Τὸ πτερύγιον τοῦ ὠτός μας εἶνε ὡς ὅλοι γνωρίζομεν, μία πυχὴ τοῦ δέρματος μας, ἡ ὅποια περιλαμβάνει ἓνα πέταλον ἐκ χόνδρου (τραγανό). Ἐξαιρετικῶς τὸ κάτω ἄκρον τῆς δερματίνης αὐτῆς πτυχῆς δὲν περιέχει χόνδρινον ἰστόν, ἀλλὰ μόνον λίπος καὶ καλεῖται λοβός. Ἡ χρησιμότης τοῦ λοβοῦ εἶνε προφανής. Φαντάζεται τις πόσον ὀχληρὰ θὰ ἦσαν τὰ ὠτα μας ἐάν κατέληγον εἰς σκληρὸν χόνδρινον ἄκρον, τὸν ὅποιον θὰ «ἐτσαλάκωνε» κάθε τόσο καθε στροφή ἢ κίνησις τῆς κεφαλῆς μας, ἐνδεχομένως δὲ θὰ τὸν ἐσπαζεν, ἐνῶ κάθε σπινθηροειδὲς τοῦ θὰ ἦτο ὀδυνηρὰ. Ἀντιστρόφως, ὁ λοβὸς παίζει τὸν ρόλον τοῦ «ταμπόν», μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν κτυπημάτων καὶ μᾶς κάμνει νὰ λησμονώμεν ὅτι ἔχομεν αὐτὸ τὸ διπλοῦν ἐξάρτημα τῶν πτερυγίων ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ προσώπου μας. Καὶ, ἐνῶ ὁ λοβὸς δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ αἰσθανθῶμεν πόνους ἐκ τυχόν συνθλίψεων, πιέσεων κτλ., ἀντιστρόφως εἶνε... εὐαίσθητότατος, ὡς πρὸς τὴν ἀφήν. Ἡ σκόνη, τὸ ἐντομον ἢ ζωῦφιον ποῦ θὰ ἐπικαθίσῃ ἐπὶ τοῦ λοβοῦ μας μᾶς εἰδοποιεῖ ἀμέ-

σως ὅτι κάποιοι ἐχθροὶ τοῦ ὠτός εὐρίσκονται ἐπὶ θύραις καὶ θὰ ἀποτολήσῃ θλαθεράν εισόδον, ἐάν δὲν τὸν ἐκδιώξωμεν.

Τὸ πτερύγιον, ὡς γνωρίζομεν, ἔχει δύο ἐπιφανείας, τὴν ἔσω — πρὸς τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς — καὶ τὴν ἔξω, πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου. Σπου-

Τὸ ἀνθρώπινον οὖς

δαίτερος εἶναι ὁ ρόλος τῆς ἔξω ἐπιφανείας, διότι αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χωνίου διὰ τοῦ ὁποίου διαχετεύονται οἱ ἤχοι.

Ὡς ἤδη γνωρίζομεν, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἀνθρώπινου ὠτός δὲν εἶνε λεία, ὡς συμβαίνει εἰς τὰ ὠτα ἄλλων θηλαστικῶν. Δικαίως θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἡ φύσις, προικίζουσα ἡμᾶς μὲ τὸ αἰσθητήριον τῆς ἀκοῆς, ἐφρόντισεν ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐξωτερικὴν μας παράστασιν, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο δι' οἰκονομίαν χώρου καὶ διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνεται τὸ πλαίσιον τοῦ προσώπου μας μὲ «τεράστιες αὐτάρεις». Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε καὶ νὰ ἔχομεν μειονεκτικὰ πτερύγια, μὴ δυνάμενα νὰ ἀγρεύσουν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν ἀκτίνα

Εἰς ποίαν ἡλικίαν γίνεσθε διασημοί

Ἀπὸ μίαν πρόσφατον στατιστικὴν προκύπτει ὅτι τὰ μεγαλύτερα ἔργα τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως ἐγράφησαν ὅταν οἱ συγγραφεῖς τῶν εὐρίσκοντο εἰς ἡλικίαν μεταξὺ 40 — 50 ἐτῶν. Αἱ μεγαλύτεραι ἐφευρέσεις ἐγένον ἀπὸ σοφοῦς ποῦ ἦσαν κατὰ μέσον ὄρον ἡλικίας ἄνω τῶν 45 ἐτῶν.

Ἀπὸ τὴν στατιστικὴν αὐτὴν μαθητῶν ἐπίσης ὅτι — κατὰ μέσον ὄρον πάντοτε — οἱ ἐξερευνηταὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ γίνονται διάσημοι εἰς τὰ 47 τῶν χρόνιων, οἱ ἱατροὶ καὶ πολιτικοὶ εἰς τὰ 52, οἱ μαθηματικοὶ καὶ οἱ εὐθυμογράφοι εἰς τὰ 56, οἱ ἱστορικοὶ εἰς τὰ 57, οἱ νομικοὶ εἰς τὰ 58,

τοὺς ἤχους. Τὰ πράγματα λοιπὸν ἐξοικονομήθησαν κατὰ τὸν πλέον ἐπιτυχῆ τρόπον. Εἰς τὸ σύνολόν του τὸ πτερύγιον καταλαμβάνει μικρὸν ὄγκον, σχετικῶς μὲ τὴν μεγάλην ἐπιφάνειαν ποῦ παρουσιάζει τὸ κοιλώμα τοῦ ἐξαρτήματος αὐτοῦ. Μέσα εἰς τὸν μικρὸν ἐκείνον χῶρον, ἡ ἐπιφάνεια ἐπαστρέφεται λόγω τῶν πτυχῶν ποῦ ἔχουν τὰ πτερύγια μας. Ἀλλὰ καὶ πλὴν τῆς ἐπαστρέσεως τῆς ἐπιφανείας, αἱ πτυχῆ αὐταὶ συντελοῦν θαυμασίως εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῆς «ἀκουστικῆς» καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀνηχησέων, ὡς γίνεται εἰς καλῶς κτισμένην αἰθούσαν μουσικῶν συναυλιῶν ἢ θεάτρου, ὅπου πρέπει νὰ εἶνε ἄψογος ἡ ἀκουστική. Καὶ τώρα ποῦ γνωρίζομεν τὸν ρόλον τῶν πτυχῶν αὐτῶν, δὲν θάλαπτε διόλου νὰ μάθωμεν καὶ τὰ δνόματα τῶν. Διότι δὲν πρόκειται περὶ τυχαίων «εἰσλακωμάτων», ἀλλὰ ἔχουν τὴν θέσιν τῆς ἡ κάθε μία καὶ τὸν ἰδιαιτέρον ρόλον τῆς. Ἐκ τῶν ἑξῶ λοιπὸν πρὸς τὰ ἔσω τοῦ ὅλου κοιλώματος, ἔχομεν τὴν μεγάλην πτυχὴν τὴν καλουμένην «ἐλίκαν». Ἀκολουθεῖ ἡ «ἀνθέλις», μεταξὺ δὲ τῶν δύο ὑπάρχει τὸ λεγόμενον «σκάφος» ἢ «σκαφοειδὴς κοιλότης». Ἀλλὰ πτυχῆ εἶνε ὁ «τράγος» καὶ ὁ «ἀντίτραγος», μεταξὺ δὲ αὐτῶν μεσολαβεῖ ἡ «μεσοτραγίος ἐντομή». Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς δόλης κοιλότητος τοῦ πτερυγίου, ἡ «κόγχη» διαίρεται εἰς τὴν «κύμβην» ἢ «ἐκέμβον» καὶ εἰς τὴν κοιλότητα τῆς κόγχης ἡ ὅποια ἄγει πρὸς τὸν ἀκουστικὸν πόρον.

Ἐπὶ τῆς ἔσω πάλιν ἐπιφανείας (τῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς) διακρίνομεν ἀντὶ κοιλώματος, ἐπάρματα, ὁμῶνυμα πρὸς τὰ κοιλώματα, ἐφόσον ἄλλως τε αὐτὰ δὲν εἶνε παρὰ ἡ φυσικὴ ἐπισθία ὄψις τῶν κοιλώματων. Καὶ τώρα ὡς ἀκολουθήσωμεν τὴν πορείαν τοῦ ἤχου ποῦ περιουλέετο τὸ πτερύγιόν μας. Τὰ ἡχητικὰ κύματα, ἀπὸ τὸ «χωνί» τοῦ πτερυγίου εἰσχωροῦν εἰς δεύτερον τμήμα τοῦ ἔξω ὠτός, εἰς τὸν λεγόμενον «ἔξω ἀκουστικὸν πόρον», ὁ ὁποῖος παίζει ρόλον πορθμοῦ, τρόπον τινά, καὶ ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν κοιλότητα τῆς κόγχης μέχρι τοῦ τυμπάνου, εἶνε δὲ μήκους 24 περίπου χιλιοστομέτρων ἐπὶ τελείῳ ἀνθρώπῳ. Ἐκ τῶν 24 αὐτῶν χιλιοστομέτρων, τὰ 8 συνίστανται ἀπὸ χόνδρινον ἰστόν καὶ ἀποτελοῦν τὴν χονδρίνην μοῖραν, τὰ δὲ ἄλλα 16 ἔξ ὁστείνου ἰστού καὶ ἀποτελοῦν τὴν ὁστεὴν μοῖραν. Εἰς τὴν χονδρίνην μοῖραν τὸ δέσμα εἶνε παχὺ καὶ τριχωτόν, τοῦτο δὲ διὰ λόγους ἀμυντικούς τοῦ ὁργάνου καὶ διὰ νὰ συγκρατοῦνται τὰ μικρὰ ξένα σώματα (κοκορτὸς κτλ.), ἀπὸ τὰς τρίχας, αἱ ὁποῖαι ἐμποδίζουν τὸ πέρασμα εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ ὠτός. Τῆς ὁστεῖνης μοῖρας τὸ δέσμα εἶνε λεπτόν καὶ ἄτριχον, ἀλλὰ ἀποτελεῖ καὶ αὐτὸ τὴν δευτέραν ζώνην ἀμύνσεως, ἐφόσον εἶνε προικισμένη ἢ μοῖρα αὐτὴ ὅπως καὶ ἡ προηγούμενη μὲ κυψελιδοποιούς ἀδένας.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια,

ΤΟ ΛΙΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Εγνωρίσαμεν ήδη από τα προηγούμενα, ότι έκαστον ανατομικόν στοιχείον του ζωικού οργανισμού, παραλαμβάνει από το θρεπτικόν περιβάλλον τας απαραίτητους προς συντήρησιν και ανάπτυξιν του ουσίας. Έν μιᾷ λέξει, το κάθε ανατομικόν στοιχείον, το κάθε κύτταρον ἐργάζεται ἐν πρώτοις πρὸς ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν καὶ ὕψελος. Ἀλλὰ, ὡς εἶδομεν, τὰ μικρὰ ἐκείνα ἐργαστήρια πού ἀποτελοῦν τὸν ὁργανισμόν μας δὲν εἶνε ὅλα... ἐγωϊστικά καὶ δὲν διαθέτουν τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας των δι' ἀποκλειστικὴν τῶν καὶ μόνον χρῆσιν. Αὐτά, ὡς θὰ ἐνθυμήται ὁ ἀναγνώστης, τὰ ἐξακριβωμένα εἶνε... ἀλτρουϊστικά στοιχεῖα τοῦ ὁργανισμοῦ μας. Καὶ τοῦτο διότι διαθέτουν τὰ προϊόντα των ὡς παρακαταθήκην καὶ ἀπόθεμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἀντλήσῃ ἡ ὅλη ὁργανικὴ κοινότης τοῦ σώματός μας, ἐν δεδομένη στιγμή καὶ εἰς περιπτώσιν ἀνεπαρκείας ἢ ἐλαττώσεως θρεπτικῶν οὐσιῶν, ἀμέσως ἐρχομένων ἀπὸ τὸ θρεπτικόν περιβάλλον.

Μένει τώρα νὰ γνωρίσωμεν ποῖαι εἶναι αἱ ἀποθεματικαὶ αὐταὶ ὕλαι αἱ παραγόμεναι ἀπὸ τὰ «ἀλτρουϊστικά» ἐργαστήρια τοῦ ὁργανισμοῦ μας, πού καὶ πῶς ἐναποθηκεύονται εἰς τὰς κινήτας «ἀποθήκας», τὰς ὁποίας φέρομεν πάντοτε μεθ' ἡμῶν καὶ πῶς τέλος γίνονται ἡ κατανάλωσις ἀπὸ τὰς παρακαταθήκας αὐτάς. Αὐτὸ δὲ πού ἰσχύει διὰ τὸν ἄνθρωπον ἰσχύει ἀπαραλλάκτως δι' ὅλα τὰ θηλαστικά, κατ' ἀνάλογον δι' ὅλα τὰ σπονδυλοφόρα καὶ, τηρουμένων πάντοτε τῶν ἰδίων συνθηκῶν, συντελεῖται ἐπίσης καθ' ὅριμα μέρων καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀσπόνδυλα.

Ἀφορᾷ δηλαδὴ ἀμεσώτατα τὸ ὅλον ζωικόν βασίλειον,

Τὸ ὕλικόν αὐτὸ παρακαταθήκης ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς διαφοροὺς οὐσίας, ἀπαραιτήτους διὰ τὴν θρέψιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὁργανισμοῦ, ὅταν διακόπτεται ἡ συνήθης λειτουργία τῆς θρέψεως. Αἱ τρεῖς αὐταὶ οὐσίαι εἶνε: α) Τὸ λίπος, β) τὸ γλυκογόνον καὶ γ) τὸ δέξυγονον.

Ἄς κάμωμεν τώρα τὴν στενωτέραν γνωριμίαν μας μετὰ μίαν ἀπὸ τὰς οὐσίας αὐτάς καὶ ἄς γνωρίσωμεν τὸν θρεπτικόν ρόλον τῆς.

α) Τὸ λίπος. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐπικρατοῦς θρέψεως, διασπᾶται ἡ ἰσορροπία ἢ, ἂν θέλωμεν καλύτερον, ἡ ἰσοφύεισις μετὰ τὸ ἀφομοιωσέως καὶ ἀναφομοιωσέως. Δηλαδή, εἰς τὸ ἀδιάκοπον αὐτὸ «δοῦναι» καὶ «λαβεῖν» πού κάμνει ὁ ὁργανισμός μας μετὰ τὸν ἐξωτερικόν κόσμον, παραλαμβάνων τὰς ἀφελίμους οὐσίας καὶ ἀπορρίπτων τὰς ἀχρήστους, εἰς περιπτώσιν λοιπὸν καλῆς θρέψεως, τὸ ἐνεργητικὸν μας κεφάλαιον ἢ, ἂν θέλετε, τὰ εἰσπραττόμενα, ὑπερτεροῦν τῶν ἐξόδων μας. Καὶ μένει πλεόνασμα, τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀπόθεμά μας. Μία μορφή τοῦ ἀποθέματος αὐτοῦ, γνωστὴ εἰς ὅλους μας εἶνε τὸ λίπος. Τὸ λίπος αὐτὸ διαμοιράζεται εἰς τὸ πρωτόπλασμα ὁρισμένων κυττάρων, καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν, εἰς τὰ κύτταρα τοῦ συνεκτικοῦ ἰστού, ὅποτε σχηματίζε-

ται ὁ στεατώδης ἰστός ὑπὸ τὸ δέρμα, εἰς τὸ μέγα ἐπίπλοον (τὴν κοινῶς λεγομένην «ποδιά», τὴν καλύπτουσαν τὰ ἔντερα), περίε τῶν σπλάγχων καὶ ἐν τοσούτων, μετὰ τῶν μυῶν κτλ. Τὸν στεατώδη αὐτὸν ἰστόν καλοῦμεν κοινῶς «ἐξύγκια». Πόθεν προέρχεται οὗτος;

Τὸ λίπος προέρχεται πρὸ πάντων ἀπὸ τοὺς ὑδατάνθρακας τῶν θρεπτικῶν μας οὐσιῶν, δηλαδή ἀπὸ τὰ ἀμυλῶδη καὶ τὰ σάκχαρα, τὰ ὁποῖα καταναλίσκουμεν κανονικῶς. Αὐτὸ ἔχει ἀποδειχθῇ διὰ πλείστον πειραμάτων. Μία ἱσχυρὴ χήνα, λ.χ., ὑποβαλλομένη εἰς ἀποκλειστικὴν διαίταν ἀλεύρου ἐξ ἀρα-ἐσσίτου, αὐξάνει τάχιστα εἰς ἄβαρος μέχρι 2500 γραμμαρίων. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρόσθετον βάρος, τοῦλάχιστον τὰ 2 κιλά εἶνε λίπος, ὡς ἐμφαίνεται ἐὰν σφάζωμεν τὴν χήνα. Αὐτὸ δὲ συνετέλεσθη εἰς ἡλικίαν διὰστήμα μὴ ὑπερβαίνον τὰς πέντε ἑβδομάδας. Τὸ ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ πειράματος συμπέρασμα εἶνε ὅτι οἱ ὑδατάνθρακες τοῦ ἀλεύρου ἐθρεψαν ἐν πρώτοις ὅσον ἐπρεπε τὸν ὁργανισμόν, τὸ δὲ περισσεύμα τῶν, ἀντὶ τὰ ἀπορριπθῆναι, ὡς θὰ συνέβαινε μετὰ ἄλλας οὐσίας, ἐκρατήθη μέσα εἰς τὸν ὁργανισμόν, μετετλήθη εἰς λίπος καὶ ἐναποθηκεύθη διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον ἐλλείψεως τροφῆς, τὴν ὁποῖαν θὰ ἀναπληρώσῃ.

Πραγματικῶς, τὸ ἀντίθετον πείραμα — τὸ νὰ ἀφῶμεν δηλαδὴ τὴν παχεῖαν χήνα μας νηστικήν — ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ὁργανισμός ἀντλᾷ ἀπὸ τὰ ἀποθέματα τοῦ λίπους, δὲν διακόπτεται ἡ λειτουργία τῆς θρέψεως καὶ τὸ ζῶον ἀντέχει μέχρι σχεδὸν πλήρους ἐξάντλησέως τοῦ ἀποθέματος. Ἐν τῷ μεταξύ, ὡς εὐκόλως κατανοοῦμεν, ἡ χήνα μας χάνει βάρος καὶ, ἐὰν ἐνέλει τὴν ἀφῶσιν μετὰ ψοφῆσιν, θὰ ἴδωμεν ὅτι εἶνε κατὰ τοιοῦτον, ὅτι δὲν ἔχει λίπη.

Τὸ ἀπόθεμα λοιπὸν τοῦ λίπους ἐξοδεύεται εὐθὺς ὡς ὁ ὁργανισμός περιέλ-

Η ΧΑΡΤΟΠΟΪΑ ΕΝ ΤΟΝΚΙΝΩ

Εἰς τὸ Τονκίνον τῆς Γαλλικῆς Ἰνδονήσας ἐξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζονται εἰς τὴν χαρτοποιίαν μέθοδοι ἐν χρῆσει ἀπὸ πολλῶν αἰώνων. Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ χαρτοῦ χρησιμοποιεῖται ὁ φλοιὸς τοῦ φυτοῦ πάπυρος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ παρασιτετράωρον, τοποθετεῖται ἐντὸς γάλακτος ἀσβέστου, ἐπειτα φουρνίζεται μετὰ κρᾶν πυρὸν ἐπὶ 24 ὥρας καὶ ἀφού καὶ πάλιν πλυθὴν διὰ γάλακτος ἀσβέστου μεταβάλλεται εἰς χαρτοῦσιν καὶ ἐκχύνεται ἐντὸς δεξαμενῆς. Ἀπὸ τὴν ζύμην αὐτὴν ἐξάγονται τὰ φύλλα χαρτοῦ ὡς ἐξῆς: Ἐμβαπτίζεται ἐντὸς τῆς ζύμης ῥάβδος ἐκ ξύλου ἢ βαμβοῦ καὶ ἐπιπλοῦται εἰς τὰ ἐξωτερικά της τοιχώματα λεπτὸν στρώμα χαρτοῦσιν, τὸ ὁποῖον σιδερώμεται καὶ μεταβάλλεται εἰς χάρτην. Ὁ χάρτης τοῦ Τονκίνου ἂν καὶ κατασκευάζεται διὰ πρωτογόνων μέσων, εἶνε ἀρίστης ποιότητος καὶ χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα διὰ διπλώματα, πολυτελεῖς ἐκδόσεις καὶ ἄλλας ἀναλόγους ἐργασίας.

θη εἰς ἀδυναμίαν προμηθείας θρεπτικῶν ὑλῶν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν περιβάλλον. Αὐτὸ συνήθως συμβαίνει κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἀθροενῶν, κατὰ τὰς περιόδους νηστεῶν, διαίτης κτλ.

Ὅλα τὰ φωλεύοντα ζῶα — τὰ ζῶα δηλαδή τὰ ὁποῖα περιπίπτουν εἰς νάρκην κατὰ τὸν χειμῶνα — ἀπὸ τὸν κώνα καὶ τὴν μυῖαν μέχρι τοῦ θφους, ὅλα αὐτὰ ζοῦν κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολυμήνου νάρκης των, ἀπὸ τὰ ἀποθέματα τοῦ λίπους. Διχῶς λίπος, οὐτε... φύλλος, οὐτε ἡ σκίνα, οὐτε κανὲν ἄλλο ζῶον θὰ ἠδύνατο νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τῶσους μῆνας δίχως νὰ τραφῇ ἄλλως πως. Ἡ παρακαταθήκη, ἄλλως τε, αὐτῇ εἰς τὴν προκειμένην περιπτῶσιν, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ συμποσοῦται εἰς τεραστίους ὅγκους. Τὸ ζῶον, ἐν νάρκῃ, λόγῳ τῆς ἀκίνησιν καὶ τῆς ἀναστολῆς ὁρισμένων λειτουργιῶν, καταναλίσκει πολὺ ὀλιγότερον ἀπόθεμα, παρὰ ἐὰν εὐρίσκειτο ἐν κινήσει καὶ ἐργασίᾳ. Ὅπως δὲ ὅμως καὶ ἐὰν ἔχη, κατὰ τὴν ἀφύπνισίν των, τὴν ἄνοιξιν, τὸσόν ὁ φύλλος, ἡ σκίνα καὶ ὅλα τὰ ἄλλα, ἔχουν προφανῶς... «λιγνέψαι», εἰς τὸν ὅσον νὰ μὴ μὲν ἀμφιβολία ὅτι ἡ μὴ διακοπὴς θρέψεως ἐγγινε εἰς βάρος τοῦ λίπους. Κάτι ἄναλογον ἀκριβῶς συμβαίνει μετὰ ἄλλα κατὰ πολὺ μεγαλύτερων διαστάσεων ζῶα, ἅτινα ὁμοῦ λόγῳ τῶν συνθηκῶν τῆς διαβιώσεώς των, εὐρίσκονται συνηθέστατα ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ θρέψιν των, ἡ ὁποία, ἐν τούτοις, δὲν διακόπτεται λόγῳ τῶν μεγάλων ἀποθεμάτων τοῦ στεατώδους ἰστού. Ἐνα ἀπὸ τὰ ζῶα αὐτὰ εἶναι ἡ κάμηλος μετὰ τὰς γνωστὰς «καμπούρας», αἱ ὁποῖαι καὶ σμικρύνονται μέχρις ἐξαφανίσεως μάλλιστα, κατὰ μακρὰς περιόδους νηστείας.

Ἰδοὺ λοιπὸν διατὶ κανεῖς ὁργανισμοὶ δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἐν ζωῇ καὶ ὑγείᾳ ἀνευ ἀποθεμάτων λίπους. Αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των ὅσοι καὶ πρὸ πάντων ὅσοι υποβάλλονται εἰς ἐξωφρενικὴν διαίταν διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν περιττήν «γραμμὴν». Ἡ γραμμὴ διατηρεῖται πολὺ καλύτερον καὶ συμφερώτερον διὰ τὸν ὁργανισμόν δι' ἄλλου μέσου. Διὰ τῆς κινήσεως, διὰ τῆς διαρκοῦς «καύσεως» τοῦ περιττοῦ λίπους, ὅποτε ἐνισχύονται αἱ μυϊκαὶ ἴνες. Εἶνε δὲ τὸσόν λελογισμένη ἡ κατανάλωσις αὐτῆ τοῦ περιττοῦ λίπους, ὅσον περισσότερον ρυθμικῶς εἶνε αἱ κινήσεις μας (γυμναστική, χορὸς, ὅμιλος κτλ., κτλ.).

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, μετὰ τὸ νὰ εἶνε τὸσόν πολῦτιμον τὸ ἀπόθεμα αὐτό, δὲν σημαίνει ὅτι ἔχομεν συμφέρον νὰ ὑπερπληρώμεν τὰς «ἀποθήκας» μας. Διότι τότε περιπίπτομεν εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον, καὶ εἰς κάτι πολὺ χειρότερον μάλιστα. Ἡ ὑπερπληθώρα δὲ μόνον δὲν συντελεῖ εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν παρεμποδίζει. Παρεμποδίζει τὴν «καθαίαν» αὐτοῦ τούτου τοῦ λίπους, ἀκριβῶς ὡς συμβαίνει εἰς μίαν ἐστίαν ὑπερπλήρη καυσίμου ὕλης ἢ καὶ εἰς σωλῆνας τοῦς ὁποῖους ἔχει φράζει ἡ «καπνία».

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ γλυκογόνον.

Τὶ εἶνε ἡ μαργαρίνη Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ. - ΑΠΟ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ὅσα ἐμελετήσαμεν σχετικῶς μετὰ τὰς θιταμίνας καὶ τὸν ρόλον των εἰς τὴν θρέψιν καὶ τὸν ὄλον, εἶνε καιρὸς νὰ γνωρίσωμεν τὴν πρακτικὴν τῶν χρῆσιν, ἡ ἀκριβέστερα τὴν εἰς θιταμίνας ἄλλα καὶ εἰς κυρίως θρεπτικὰς οὐσίας περιεκτικότητα τῶν συνθεστέων εἰδῶν μετὰ τὰ ὁποῖα κατασκευάζομεν καθημερινῶς τὰ σίτια μας.

Θὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ εἶδη ἐκεῖνα περὶ τῶν ὁποῖων ὁ πολὺς κόσμος συγκεχυμένης ὅλως ἔχει ἰδέας καὶ ἐντελῶς πενιχρὰς γνώσεις.

Ἐνα ἀπὸ τὰ εἶδη αὐτὰ εἶνε ἡ μαργαρίνη, τὸ γνωστὸν κατὰ τὰ ἄλλα ἀναπλήρωμα τοῦ θούτυρου. Εἶνε ἐνδιαφέρουσα ἡ ἱστορία τοῦ προϊόντος αὐτοῦ διότι εὐρίσκεται, συνυφασμένη μετὰ τὴν πρακτικὴν τῶν χρῆσιν, τὴν ὡφελιμότητα καὶ τοὺς κινδύνους του.

Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὁ Ναπολέων ὁ Γ' ἐζήτησεν ἀπὸ χημικοῦ τῆς Γαλλίας τὴν ὑπόδειξιν ἐδωδίου λίπους εὐθηνῶν, διατηρησίμου ἡ ταγγίζοντος καὶ προσομοιάζοντος ὅσον τὸ δυνατόν πρὸς τὸ φυσικόν ὡπὸν θούτυρον. Τὸ ἀναπλήρωμα αὐτὸ τὸ ἤθελεν ὁ αὐτοκράτωρ πρὸς χρῆσιν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἵνα ἀντικαταστήσῃ τὸ κωπὸν θούτυρον, «πολυβάλλον» ἀλλὰ καὶ ὑποκειμενὸν εἰς τὰ γάλακτος. Εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτὴν τοῦ Ναπολέοντος, ἀνταπεκρίθη πλήρως ὁ Μὲξ. Μουριέ — ἀποκτῆσας ἀπὸ τότε φήμην — καὶ ὁ ὁποῖος ἐπέτυχεν νὰ κατασκευάσῃ οὐσίαν, τὴν ὁποῖαν ὠνόμασε «μαργαρίνη», (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ «μαργαρός», δηλ. μαρμαίρων). Αὐτὸ τὸ ἐπέτυχεν ὁ Μουριέ, ἐκ τῆς κατεργασίας τῆς ἡδὴ γνωστῆς «ἐλαϊομαργαρίνης». Ἡ ἐλαϊομαργαρίνη αὐτὴ εἶνε θούτυρον καὶ συστατικὸν λίπος, λαμβανόμενον διὰ διηθήσεως ὑπὸ πίεσιν βοείου καὶ προβάτου λίπους, εἰς θερμοκρασίαν 25 βαθμῶν, ὅποτε ἀπομακρύνεται οὕτω μέρος τῆς στεατίνης καὶ τῆς παλμιτίνης, αἱ ὁποῖαι, εἰς τὴν θερμοκρασίαν αὐτὴν παραμένουν στερεαί, καὶ συνεπῶς ἐκκόλως ἀφαιροῦνται. (Παλμιτίνη εἶνε τὸ κύριον συστατικὸν διαφόρων στεάτων, ἀδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ, διαλυτὸν μόνον εἰς τὸν αἰθέρα καὶ τὴν θερμὴν ἀλκοόλην, συνεπῶς δὲ ἀκατάλληλον πρὸς θρέψιν).

Τὴν ἐλαϊομαργαρίνην λοιπὸν ἐκεῖνην, μετὰ τὴν μαλακὴν θούτυρον τῆς συστάσιν μετὰ τὴν εὐχάριστον γεῦσιν τῆς καὶ μετὰ τὸ ὑποκίτρινον χρῶμα ἀνέμιξεν ὁ Μουριέ μετὰ γάλακτος καὶ ὕδατος καὶ ἐπέτυχεν τὸ ζητούμενον προϊόν, τὸ ὁποῖον ἐγένετο εὐχαρίστως δεκτὸν ὅχι μόνον εἰς τὸ ναυτικὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις λόγῳ τῆς εὐθηνῆς τῶν τιμῆς.

Ἐὰν τὰ πράγματα ἔμενον μέχρις αὐτοῦ, ἡ μαργαρίνη θὰ ἀπετέλῃ ἀναπλήρωμα ἐπὶ τῶν θούτυρου, πολὺ μᾶλλον διότι δὲν περιείχεν πολλὰ μειονεκτήματα ἐκεῖνου, τὰ ὁποῖα θὰ ἴδωμεν καὶ δὲν ἐκούραζε τὸν ὁργανισμόν κατὰ τὴν πέψιν. Ἀλλὰ ἡ ἐμπορευματικὴ ἀπληστεία ἐξηκολούθησε νὰ ἀποδοτυρῶν καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἀναπλήρωμα τοῦ θούτυρου, διὰ χρησιμοποίησιν ἐντελῶς ἀπισχναθέντος γάλακτος, ἀντὶ τοῦ πλήρους γαλακτος, τοῦ χρησιμοποιομένου κατ' ἀρχάς. Ὅποτε παύει ἡ μαργαρίνη νὰ περιέχῃ ἀφομοιωσίμα ἱχθυὶ λίπους, πλὴν ἐκεῖνου πού ἐκούραζεν ἀδίκως καὶ ἀσυμφόρως τὸν ὁργανισμόν. Τίθεται λοιπὸν ἐκ νέου πρόβλημα, ἐξευρέσεως τρόπου πρὸς πλουτισμὸν τῆς μαργαρίνης δι' ἀφομοιωσίμου λίπους. Καὶ τότε οἱ Σαμπιτιέ καὶ Σέντερσον ἀνακαλύπτουν τὴν λεγομένην σκληρύνσιν τῶν ἐλαίων, — πρόκειται περὶ ὁδρογνώσεως τοῦ ἐλαίου — καὶ διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς ἐπιτυγχάνουν νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅλα τὰ ἀπορριπτόμενα «δραμόλαδα», τὰ δύσσομα καὶ ἀνεπιθυμητὰ γέυσος ἱχθυόλαδα κλπ. κλπ., τὰ ὁποῖα κατέστησαν... ἀρίστη πρώτη ὕλη διὰ τὴν παραγωγὴν μαργαρίνης. Ὅπως ἀπέκρινεν καὶ πάλιν ἡ μαργαρίνη, ἀφομοιωσίμα λιπαρὰ συστατικά. Ἀκόμη, τὸ «καμουφλάρισμα», ἔφθασεν μέχρι βαθμοῦ τὸν ὡσέως τοῦ χρώματός της διὰ διαφόρων οὐσιῶν, καμένης σακχαρώς, λευκοκρίνης, λεκιθίνης, ἀκόμη δὲ καὶ κρόκου αὐγοῦ.

Τὰ πράγματα ἐπροχώρησαν οὕτω καὶ ἡ μαργαρίνη ἀπέθρηπε περιζήτητον εὐθηνὸν εἶδος θούτυρου, ἐνῶ ταῦτα χρόνως ἡ παραγωγικὴ τῆς θιομηχανία διεξεδίκεται διὰ ἀχρηστὰ ἄλλα ἐλαία, ἀπὸ τὴν... σαπυνοποιεῖται.

Τὸ κακὸν ἦτο ὅτι παρείχετο ἀφει-

σιν κατὰ τὴν πέψιν. Ἀλλὰ ἡ ἐμπορευματικὴ ἀπληστεία ἐξηκολούθησε νὰ ἀποδοτυρῶν καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἀναπλήρωμα τοῦ θούτυρου, διὰ χρησιμοποίησιν ἐντελῶς ἀπισχναθέντος γάλακτος, ἀντὶ τοῦ πλήρους γαλακτος, τοῦ χρησιμοποιομένου κατ' ἀρχάς. Ὅποτε παύει ἡ μαργαρίνη νὰ περιέχῃ ἀφομοιωσίμα ἱχθυὶ λίπους, πλὴν ἐκεῖνου πού ἐκούραζεν ἀδίκως καὶ ἀσυμφόρως τὸν ὁργανισμόν. Τίθεται λοιπὸν ἐκ νέου πρόβλημα, ἐξευρέσεως τρόπου πρὸς πλουτισμὸν τῆς μαργαρίνης δι' ἀφομοιωσίμου λίπους. Καὶ τότε οἱ Σαμπιτιέ καὶ Σέντερσον ἀνακαλύπτουν τὴν λεγομένην σκληρύνσιν τῶν ἐλαίων, — πρόκειται περὶ ὁδρογνώσεως τοῦ ἐλαίου — καὶ διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς ἐπιτυγχάνουν νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅλα τὰ ἀπορριπτόμενα «δραμόλαδα», τὰ δύσσομα καὶ ἀνεπιθυμητὰ γέυσος ἱχθυόλαδα κλπ. κλπ., τὰ ὁποῖα κατέστησαν... ἀρίστη πρώτη ὕλη διὰ τὴν παραγωγὴν μαργαρίνης. Ὅπως ἀπέκρινεν καὶ πάλιν ἡ μαργαρίνη, ἀφομοιωσίμα λιπαρὰ συστατικά. Ἀκόμη, τὸ «καμουφλάρισμα», ἔφθασεν μέχρι βαθμοῦ τὸν ὡσέως τοῦ χρώματός της διὰ διαφόρων οὐσιῶν, καμένης σακχαρώς, λευκοκρίνης, λεκιθίνης, ἀκόμη δὲ καὶ κρόκου αὐγοῦ.

Τὰ πράγματα ἐπροχώρησαν οὕτω καὶ ἡ μαργαρίνη ἀπέθρηπε περιζήτητον εὐθηνὸν εἶδος θούτυρου, ἐνῶ ταῦτα χρόνως ἡ παραγωγικὴ τῆς θιομηχανία διεξεδίκεται διὰ ἀχρηστὰ ἄλλα ἐλαία, ἀπὸ τὴν... σαπυνοποιεῖται.

Τὸ κακὸν ἦτο ὅτι παρείχετο ἀφει-

ΚΩΛΩΝΟΕΙΔΗ ΧΑΛΥΒΑΙΝΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἡ παθητικὴ ἀεράμυνα ἔχει ἐπιτελέσει σημαντικὰς προόδους. Πλήθος καταφυγίων ἔχει ἰδρυθῇ εἰς 3-4 τὰς πόλεις καὶ γενικῶς εἰς οὐδεμίαν ἄλλην χώραν τοῦ κόσμου ἔχουν ληφθῇ τῶσόν ἀποτελεσματικὰ μέτρα διὰ τοὺς ἀεράμους. Τὰ μέτρα ἐκτείνονται καὶ εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἀστυνομικῶν καὶ γενομένων τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀεράμυνας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς ὥρας τῶν βουδωδισμῶν εἶνε ἐπὶ τοσοῦτον νὰ εὐρίσκειται ἐντὸς τῶν καταφυγίων, φρουροῦν ὁρισμένας ἐπικρατοῦς θέσεις. Διὰ τοὺς τελευταίους αὐτοὺς ἔχουν κατασκευασθῇ μεγάλα κωδωνοειδῆ καταφύγια εὐχερῶς μετασπινόμενα καὶ δυνάμενα νὰ τοποθετηθῶν ὁποῦδήποτε. Τὰ καταφύγια αὐτὰ εἶνε διὰ δύο ἄτομα, τὰ μικρότερα καὶ διὰ τέσσαρα τὰ μεγαλύτερα, παρουσιάζουν δὲ ἀρίστην ἀντοχὴν ὅπως ἀπεδείχθη κατὰ τοὺς γενομένους πειραματισμούς. Κατ' αὐτὰς ἐποπεθετήθησαν κάτωθεν τοίχων ἐκ πλίνθων ὅστις ἀντινίσχθη τετὰ καταφύγια, μόλις δὲ ὁ τοίχος κατέρρευσε, οἱ ἐντὸς τῶν κωδωνῶν ἐξῆλθον σώοι. Ὁ τοίχος ἀπετελέσθη ἐκ πλίνθων βάρος 40.000 τόνων. Οἱ κωδωνοεῖς εἶνε περιβλεπτοί, φέρον δὲ μόνον δύο ὁπὰς διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν συμβαινόντων γίγν.

δὲς ἡ μαργαρίνη εἰς παιδία. Καὶ παρατηρήθη τότε, ὅτι, ἐνῶ εἰς ἐνηλίκους δὲν φέρει διαταραχὰς, τὸ ἀντίθετον ὅλως συμβαίνει εἰς τοὺς παιδικούς ὁργανισμούς, τῶν ὁποῖων ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν αὐξάνει τὸ βάρος καὶ οἷτινες δὲν παρουσιάζουν σημεῖα παχύνσεως.

Τὸ πρόβλημα ἔμεινεν ἄλυτον ἐπὶ καὶ ὁρὸν, διότι ἔλειπον αἱ προϋποθέσεις τῆς λύσεώς του. Δὲν ἦσαν γνωσταὶ αἱ θιταμίναι καὶ κανεῖς δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ πού ἔπρεπε νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἀνεπαρκεία τῆς μαργαρίνης.

Ὅταν ὅμως, ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς πρώτης δεκαετίας τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἤρχισεν ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἐρευνα τῶν θιταμινῶν, τότε ἠρευνήθη καὶ ἡ «μαργαρίνη», ἡ ὁποία ἀπεδείχθη ἐντελῶς ἐστερμένη θιταμινῶν, πλὴν μοναδικῆς ἐξαιρέσεως, εἰς περιπτώσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν περιείχεν κρόκον αὐγοῦ πρὸς χρῶσιν. Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἐξεκίνησαν αἱ προσπάθειαι πρὸς πλουτισμὸν τῆς μαργαρίνης, ἐπετεύχθη δὲ ὅντως ἐν τινι μέτρῳ ὁ πλουτισμός αὐτός, διὰ τῆς προσθήκης κρόκου. Ἡ οὕτω παρασκευαζομένη μαργαρίνη δὲν θὰ ἦτο ἀπορριπτέα ὑπὸ τὸν ὅρον πάντοτε ὅπως ἡ προσθήκη τοῦ κρόκου γίνεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ μὴ νεκροῦνται αἱ θιταμίναι, ὡς συμβαίνει λόγῳ χάριν εἰς τὴν ὁμελέτην, τὰ αὐτὰ «στὸ σαγάνι», τὰ θρασυτὰ αὐτὰ κλπ. — μέσα ὅλα αὐτὰ διὰ τῶν ὁποῖων ἐπιτυγχάνομεν ἀσφαλέστατα νὰ σκοτώνωμεν τὸ αὐγὸ πού πρόκειται νὰ φάγωμεν.

Ἀλλὰ, καὶ ἐδῶ πάλιν ἡ ἀσυνειδησία ἐνήργησεν. Ἀντὶ τοῦ κρόκου αὐγοῦ, οἱ κατασκευασταὶ προετοίμασαν τὸν «σαφράν», μὴ περιέχοντα οὐδὲ ἱχθυὶ θιταμινῶν. Τέλος, διάφοροι χημικοὶ ἐπέτυχον τὸν πλουτισμὸν εἰς θιταμίνας, διὰ διαφόρων τεχνικῶν μέσων, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον δυνάμενον νὰ ἐλεγχθῶσιν. Ὅπως ἔχουν σήμερον τὰ πράγματα σχετικῶς μετὰ τὴν μαργαρίνην. Βεβαίως ἡ μαργαρίνη, δὲν εἶναι... δηλητήριον, ἀκόμη δὲ, ὡς εἴπομεν, δὲν περιεῖχε ὁρισμένα μειονεκτήματα τοῦ θούτυρου. Πάντως ὅμως δὲν εἶνε θούτυρον καὶ μάλιστα θούτυρον ἄγνόν. Ἐν τούτοις, προκειμένου περὶ ἐλαεινοῦ ἡ ταγγισμένου θούτυρου, μυρίας φορές προτιμώτερον εἶναι ἡ μαργαρίνη. Τὴν πλουτιζομένην οἱ ἴδιοι ἐν ἀνάγκῃ εἰς θιταμίνας, προσθέτοντες κρόκους αὐγῶν. Προτιμώτερον μάλιστα εἶνε νὰ τρώγεται ὡμῇ, διὰ νὰ διατηρήσῃ τὰς θιταμίνας τοῦ κρόκου. Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ «ἰδέα» ὅτι τρώγομεν μαργαρίνην κλπ. ἄς μὴ μᾶς ἀπασχολῇ. Ἐχομεν ἤδη ὁ καθεὶς μας, φάγη... τόνους μαργαρίνης, δίχως νὰ τὸ γνωρίζωμεν. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ θὰ λυτρωθῶμεν τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡμεῖς οἱ «Ἑλληνες» θὰ μάθωμεν νὰ τρώγωμεν, ὅμῳ τὸ θαυμάσιον ἑλληνικὸν μας λάδι.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ θούτυρον.

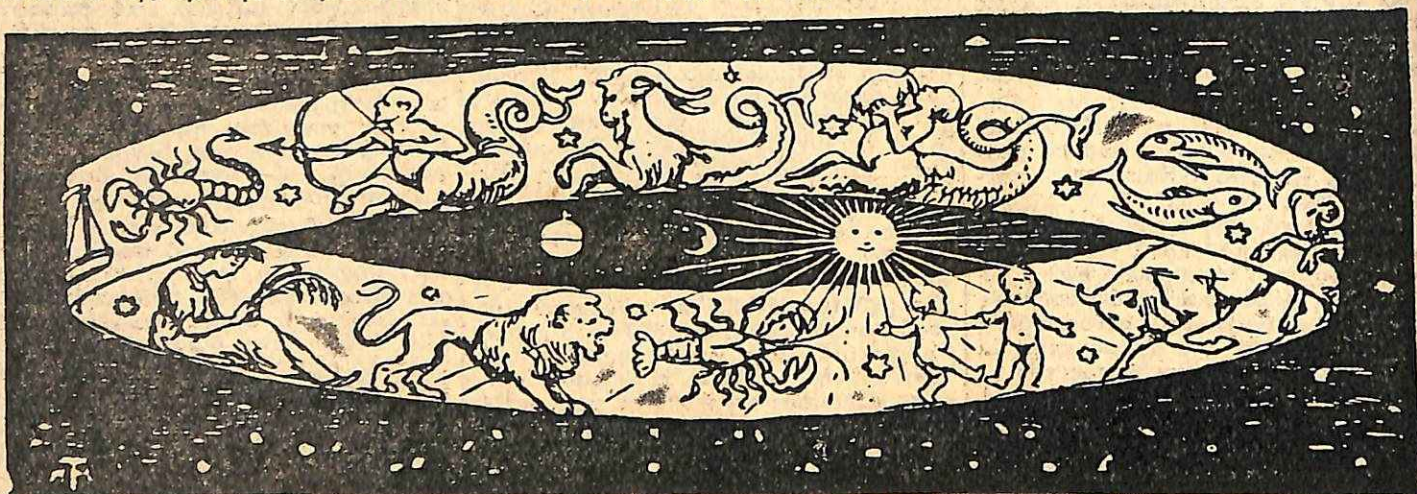
Τι είναι ο Ζωδιακός κύκλος;

Όπως είναι γνωστόν η Γη εκτελεί μέσα εις τὸ διάστημα δύο κυρίως κινήσεις, μίαν περὶ τὸν ἄξονά της καὶ ἑτέραν περὶ τὸν ἥλιον. Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐκ τῶν κινήσεων αὐτῶν πραγματοποιεῖ ἐντὸς ἐνὸς εἰκοσιτετραώρου, τὴν δὲ δευτέραν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους.

Συνέπεια τῆς πρώτης κινήσεως εἶνε

εἶνε ὅτι ὁ ἥλιος ἀναλόγως τῶν μετακινήσεων τῆς γῆς προβάλλεται εἰς διάφορον ἐκάστοτε θέσιν τοῦ οὐρανοῦ, φαίνεται δηλαδὴ διαγράφων ἐντὸς τοῦ στερεώματος μέγαν κύκλον. Ὁ κύκλος αὗτος δὲν ταυτίζεται πρὸς τὸν οὐράνιον ἰσημερινόν, ἀλλὰ τέμνει αὐτὸν λοξῶς. Τοῦτο συμβαίνει διότι ὁ ἄξων περιστροφῆς τῆς γῆς δὲν εἶνε

αὐτῆς θὰ ἦτο νὰ μὴν ὑπάρχῃ οὐδαμῶς τῆς Γῆς διάκρισις τῶν ἐποχῶν. Ἡ κανονικὴ περιστροφή θὰ εἶχεν ἐπίσης ὡς ἀποτέλεσμα νὰ μὴν γίνεταί ὡς σήμερον ἡ κυκλοφορία τῶν ἀνέμων καὶ νὰ μὴν πίπτουν ὡς σήμερον αἱ βροχαί. Πάντως ἀπὸ ἀστρονομικῆς ἀπόψεως ὁ ἥλιος φαίνεται διαγράφων ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐν τῷ οὐρανῷ πλήρη κύκλον

Παράσταση τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου μετὰ τὰ σύμβολα τῶν ζωδίων ἐπ' αὐτοῦ.

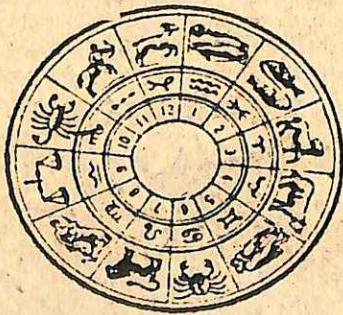
ὅτι ὁ ἥλιος φαίνεται κινούμενος εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ διαγράφων ἐντὸς ἐνὸς εἰκοσιτετραώρου πλήρη κύκλον περὶ τὴν Γῆν. Λέγομεν δὲ φαίνεται, διότι εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν κινεῖται ὁ ἥλιος, ἀλλ' ἡ Γῆ.

Ἐπειδὴ ὁμως ἡμεῖς οἱ εὐρισκόμενοι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς δὲν ἀισθανόμεθα τὴν τοιαύτην κίνησιν, βλέπομεν τὸν ἥλιον μεταβάλλοντα διαρκῶς θέσιν ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητά παραμένει οὗτος σχεδὸν ἀκίνητος.

Διὰ νὰ κατανοήσωμεν πῶς συμβαίνει τοῦτο, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν τὸ χονδροειδὲς παράδειγμα τοῦ σιδηροδρόμου, τοῦ ὁποῦ οἱ ἐπιβάται ἔχουν συχνὰ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι παραμένουν σταθεροὶ εἰς τὴν θέσιν των καὶ μετακινεῖται τὸ ἀκίνητον εἰς τὴν πραγματικότητα περιβάλλον. Εἰδικῶς διὰ τὸν ἥλιον πρέπει νὰ τοισθῇ ὅτι παραμένει σχεδὸν ἀκίνητος ἐντὸς τοῦ στερεώματος, ἀποτελῶν τὸ κέντρον τοῦ ἡλιακοῦ πλανητικοῦ συστήματος, περὶ τὸ ὁποῖον περιστρέφονται ὅλοι οἱ πλανῆται συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Γῆς. Λέγομεν δὲ σχεδὸν ἀκίνητος διότι εἰς τὴν πραγματικότητά κινεῖται καὶ αὗτος, ἀλλὰ μαζὶ μετὰ τὸν ὅλον πλανητικὸν σύστημα μεταβάλλον θέσιν ἐντὸς τοῦ στερεώματος. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ τοιαύτη κίνησις εἶνε συνολικὴ, δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς σχέσεως τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ Γῆ πλὴν τῆς περὶ τὸν ἄξονά της περιστροφῆς ἐπιτελεῖ καὶ δευτέραν κίνησιν, τὴν περὶ τὸν ἥλιον πραγματοποιουμένην ἐντὸς ἐνὸς ἔτους. Διαγράφει δηλαδὴ εἰς 365 περίπου ἡμέρας μέγαν ἑλλειψοειδῆ κύκλον περὶ τὸν ἄστρον τῆς ἡμέρας. Συνέπεια τῆς κινήσεως αὐτῆς

κάθετος ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον τῆς περιφορᾶς, ἀλλὰ κεκλιμένος. Ἄν ὁ ἄξων ἦτο κάθετος, τότε ὁ ἥλιος θὰ ἐφαίνετο διαγράφων καθήμενῶς τὴν τροχίαν τοῦ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ἰσημερινοῦ, κατ' ὅλας δὲ τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους θὰ εἶχομεν εἰς ὅλα τὰ γεωγραφικὰ

Σύμβολα τῶν ζωδίων ἐπὶ παλαιᾷ παραστάσεως

πλάτη ἰσημερινῶν δηλαδὴ ἡμέραν 12 ὥρων καὶ νύκτα δώδεκα.

Ἄμεσος συνέπεια τῆς καταστάσεως

τέμνοντα λοξῶς τὸν οὐράνιον ἰσημερινόν.

Κατὰ τὰ στάδια αὐτὰ τῆς μετακινήσεως τοῦ τοῦ ἄστρον τῆς ἡμέρας διέσχεταί διὰ δώδεκα ἀστερισμῶν, οἱ ὁποῖοι καλοῦνται ζωδία. Ὁ διαγραφόμενος κύκλος καλεῖται Ζωδιακός. Ἐκαστὸν ζωδίων λογίζεται ἔχον ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ μήκος 30 μοιρῶν, δηλαδὴ ἴσον πρὸς τὸ ἐν δωδέκατον τοῦ κύκλου (ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, διαιρεῖται εἰς 360 μοίρας). Οἱ ζωδιακοὶ ἀστερισμοὶ εἶνε κατὰ σειρὰν οἱ ἑξῆς: Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύς, Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης. Οἱ ἀνωτέρω ἀστερισμοὶ δὲν ἔχουν ὅλοι τὸ αὐτὸ πλάτος, ἀλλὰ ἄλλοι εἶνε μεγαλύτεροι καὶ ἄλλοι μικρότεροι. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐντεῦθεν δυσκολίας οἱ ἀστρονόμοι ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαϊότητος διήρεσαν τὴν ζωδιακὴν ζώνην εἰς ἰσομήκη τμήματα ἐκ 30 μοιρῶν ἑκάστον, θεωρήσαντες τοὺς ζωδιακοὺς ἀστερισμοὺς ὡς ἰσομήκεις. Συνεπεία τούτου, ὁ ἥλιος λογίζεται διατρέχων

(Συνέχεια εἰς τὴν Σελίδα 343)

Ζώδια	Ἡμερομηνία εἰσόδου ἡλίου	Ἀστερισμοὶ	Ἡμερομηνία εἰσόδου ἡλίου
Αἰγόκερως	Δεκ. 22	Τοξότης	Δεκ. 17
Ὑδροχόος	Ἰαν. 21	Αἰγόκερως	Ἰαν. 19
Ἰχθύς	Φεβρ. 19	Ὑδροχόος	Φεβρ. 15
Κριός	Μαρτ. 20	Ἰχθύς	Μαρτ. 12
Ταῦρος	Ἀπριλ. 20	Κριός	Ἀπριλ. 20
Δίδυμοι	Μαῖου 21	Ταῦρος	Μαῖου 13
Καρκίνος	Ἰουν. 21	Δίδυμοι	Ἰουν. 21
Λέων	Ἰουλ. 23	Καρκίνος	Ἰουλ. 20
Παρθένος	Αὐγ. 23	Λέων	Αὐγ. 10
Ζυγός	Σεπτ. 23	Παρθένος	Σεπτ. 16
Σκορπιός	Ὀκτωβρ. 23	Ζυγός	Ὀκτωβρ. 30
Τοξότης	Νοεμβρ. 22	Σκορπιός	Νοεμβρ. 23
Αἰγόκερως	Δεκ. 22	Τοξότης	Δεκ. 17

Η ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ

Ἡ τριανταφυλλία ἡ ροδὴ, ποὺ μᾶς δίδει τὸ θαυμάσιον ἄνθος τῆς τοῦ ῥόδου εἶνε θάμνος ἀειθαλῆς ἡ κλήμα ἀναρριχητικὸν καὶ ἀνήκει εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν ροδοειδῶν. Ἡ τριανταφυλλία εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἀνέκαθεν ἐκαλλιεργεῖτο ὡς διακοσμητικὸν φυτὸν ἢ διὰ τὸ αἰθέριον ἔλαιον τῶν ἀνθέων τῆς, διὰ τοῦ ὁποῦ κατασκευάζονται ἀρώματα καὶ ἀρωματισμένα ποτὰ.

Οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο τὸ τριαντάφυλλον ὡς σύμβολον διαφόρων θεοτήτων.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν τὸ τριαντάφυλλον ἦτο κατ' ἀρχὰς λευκὸν καὶ κατόπιν ἐγένετο ἐρυθρὸν διότι ἐδάφη μετὰ τὸ αἷμα τῆς Ἀφροδίτης ἢ ὁποῖα, ἐνῶ ἔτρεχε διὰ τὴν σῶσιν τὸν Ἀδωνί, ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἀρεως, ἐπάτησε μίαν ἀκωνιτοειδὴ τριανταφυλλίαν καὶ ἐδάφη τὰ ἄνθη μετὰ τὸ αἷμα τῆς.

Οἱ χριστιανοὶ ἐχρησιμοποιοῦν τὸ ῥόδον ὡς σύμβολον τῆς ἀγνότητος.

Τὸ τριαντάφυλλον, λόγῳ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀπαλῶν χρωματισμῶν του ἀποτελεῖ ἀπὸ ἀνέκαθεν καὶ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τὸ ἀγαπητότερον ἄνθος, χρησιμοποιοῦνται δὲ τόσοι εἰς τὰ χαρμόσυνα ὡς καὶ εἰς τὰ θλιβερά γεγονότα ὡς διακοσμητικόν.

Ἀπὸ τὰ 800 περίπου εἶδη καὶ ποικιλίας αἱ ὁποῖαι καλλιεργοῦνται εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἰς τὸν τόπον μας ὑπάρχουν περὶ τὰ 50 εἶδη καὶ ποικιλίας.

Ἡ τριανταφυλλία καλλιεργεῖται εἰς παντὸς εἶδους καὶ συστάσεως ἐδάφη, ἀλλὰ καλύτερα εὐδοκίμει εἰς ἐδαφος λεπτόν καὶ καλὰ λιπαρόν.

Τὸ μέρος ὅπου πρόκειται νὰ φυτευθῇ τριανταφυλλία πρέπει νὰ κοπρίζεται μετὰ 15—20 χιλιόγραμμα κόπρου κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον. Μετὰ μερικὰς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ κοπρίσματος σκάβεται τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ραντίζεται εἰς κάθε τετραγωνικὸν μέτρον 60 γραμμάρια υπερφωσφορικοῦ νατρίου καὶ 10 γραμμάρια μαγνησίας.

Οἱ τριανταφυλλίδες πρέπει νὰ φυτεύονται ἐνῶς κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ καλύτερα κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου ἢ τὸν Νοέμβριον, ὅποτε εὐδοκίμουν καλύτερα. Εἰς μέρη ὅχι πολὺ ψυχρὰ ὅπου δὲν ὑπάρχουν παγωνιᾶς φυτεύονται καὶ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Ἄν οἱ τριανταφυλλίδες ἔχουν μικρὸν ἀνάστημα πρέπει νὰ φυτεύονται εἰς ἀπόστασιν 35—45 ἐκατοστομέτρων ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην, ἂν ὁμως ἔχουν μέγα ἀνάστημα τότε τὸ μετὰ τῶν διάστημα πρέπει νὰ εἶναι τοῦλάχιστον 60 ἐκατοστομέτρα. Πρέπει νὰ σκεπάζετε ὀλόκληρον τὴν ρίζαν μετὰ χώμα καὶ κατόπιν νὰ ελγχετε ἀπ' ἐπάνω ὀλίγη κοπριά καὶ προτοῦ τὴν σκεπάζετε τελείως μετὰ χώμα νὰ τὴν ποτίζετε.

Διὰ τὴν στερέωσιν τῆς τριανταφυλλίδας νὰ μεταχειρίζεσθε καλάμια γιὰτι πολλὰς φορές τὰ ῥόδα προβάλλονται ἀπὸ διάφορα παράσιτα τὰ ὁποῖα καταστρέφουν καὶ τὸ φυτὸν.

Ἄν τὰ φυτὰ ἀκόμη εἶναι μικρὰ καὶ πρὶν παγωνιά, πρέπει νὰ σκεπάζονται ἀπ'

ἐπάνω μετὰ ψάθες. Κατὰ τὸν Μάιον, σκάβεται τὸ χώμα γύρω ἀπὸ τὴν τριανταφυλλίαν καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον κλαδεύεται. Κατὰ τὸ κλάδεμα πρέπει πάντοτε νὰ κόπτονται τὰ καχεκτικά κλαδιά καὶ νὰ διατηρῶνται τὰ γερά.

Οἱ τριανταφυλλίδες πολλαπλασιάζονται μετὰ ἐμβολιασμὸν (μπόλι, ἢ κέντρισμα), μετὰ

πει ὁ νεαρὸς αὐτὸς κλάδος νὰ ἔχη 3—4 ὀφθαλμοὺς.

Ἡ τριανταφυλλία προσβάλλεται ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας αἱ ὁποῖαι ὀφείλονται εἰς ζωικά ἢ φυτικά παράσιτα. Γνωστότερον ἀπὸ τὰ ζωικά παράσιτα εἶναι ἡ ἀκρίς ἢ πρᾶσινη, κοινῶς μελίγρᾳ. Τὸ μικρὸν τοῦτο ἔντομον προσβάλλει, κατὰ προ-

μοσχεύματα καὶ σπανιότερον μετὰ ὀφθόν. Ὁ συνήθετος τρόπος πολλαπλασιασμοῦ τῶν τριανταφυλλίδων εἶναι ὁ ἐμβολιασμός, ὁ ὁποῖος δίδει καὶ τὰ ἀσφαλέστερα καὶ καλύτερα ἀποτελέσματα.

Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη ἐμβολιασμοῦ, ἀλλὰ διὰ ἀνθοφίλους ἐρασιτέχνους συνιστάται ὁ ἐνοφθαλμισμός (μπόλιασμα μετὰ μάτι). Αὐτοῦ τοῦ εἶδους ὁ ἐμβολιασμός γίνεται κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ θερέου, δηλαδὴ μόλις φυτῶνουν τὰ μάτια ἢ κατὰ τὸ τέλος Σεπτεμβρίου, τὴν ἐποχὴν ὅπου ἀδρανοῦν τὰ μάτια, ὅτε εἶναι καὶ ἡ καταλληλότερα ἐποχὴ διότι ὁ ὀφθαλμὸς ὁποῖος θὰ τοποθετηθῇ εἰς τὴν τριανταφυλλίαν θὰ μείνῃ ἀδρανὴς μέχρι τῆς ἀνοίξεως, ὅποτε ἀμέσως ἀναπτύσσεται μετὰ τὴν καλοκαιρίαν καὶ δίδει ἕνα κλάδον μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ὀφθαλμοὺς. Κατὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν μετὰ μοσχεύματα ἐκλέγεται νεαρὸς κλάδος ἀνθισμένος ἢ ποὺ ἔχει ἥδη ἀνθήσει καὶ κατὰ τὸν Αὐγούστου ἢ Σεπτεμβρίου ἀποκόπτεται ἀπὸ τὸ μητρικὸν φυτὸν κυτῶν καὶ φυτεύεται τὸ ἄκρον του μόνον πρέπει νὰ ἐξέχη ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς τρία ἕως τέσσαρα ἐκατοστομέτρα. Πάντως πρὶ-

τίμησιν, τὰ φύλλα τῆς. Προληπτικὸν φάρμακον κατὰ τοῦ ἐντόμου αὐτοῦ εἶναι τὸ ράντισμα μετὰ διάλυσιν λιζόλης (15 γραμμάρια λιζόλης εἰς 300 δράμια νεροῦ). Ἐάν ὁμως ἔχη ἤδη προσβληθῇ ἡ τριανταφυλλία, τότε ραντίζεται μετὰ τὴν ἐξῆς διάλυσιν: 300 δράμια νεροῦ βροχῆς, 10 γραμμάρια πράσινο σαποῦνι, 10 γραμμάρια κοινὸ οινόπνευμα καὶ 10 γραμμάρια φορμολίν.

Ἄλλο ἔντομον τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὰ φύλλα τῆς τριανταφυλλίδας εἶναι ὁ ἀνώμαλος τῆς ἀμπέλου, ὁ ὁποῖος καταπολεμεῖται μετὰ τὴν ἐξῆς διάλυσιν: 300 δράμια νεροῦ, 20 γραμμάρια μαύρο σαποῦνι, 10 γραμμάρια ἀνθρακικὴ ποτάσα, 10 γραμμάρια κοινὸ οινόπνευμα καὶ 5 γραμμάρια πετρελαιοῦ.

Ἀπὸ τὰ φυτικά παράσιτα συνήθως προσβάλλει τὴν τριανταφυλλίαν τὸ ὄιδιον τὸ ὁποῖον προκαλεῖ τὴν ἀσθενεῖαν λεύκη τῆς τριανταφυλλίδας. Ἀποτελεσματικὸν φάρμακον εἶναι ὁ ραντισμός μετὰ τὴν ἐξῆς διάλυσιν: 80 ὀκάδες νεροῦ, 3 χιλιόγραμμα ἡπαρ θείου καὶ 0,3 χιλιόγραμμα μέλασσα.

ΓΡΑΜΜΕΝΟ ΜΕ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ

Η πρώτη σπύθα της άναστάσεως του ελληνικού γένους από τον προαιώνιον ζυγόν άναψε εις τὰ παράλια του Δούναβους.

Μία χούφτα Έλλήνων, υπό την άρχηγίαν του Άλεξάνδρου Υψηλάντου, ενός πατριώτου ρωμαντικού, ο οποίος έσκέπετο με την καρδίαν παρά με τον νοῦν τον ήκολούθει και τίς 27ην Φεβρουαρίου 1821 μία προκήρυξις φέρουσα την ύπογραφήν του έκάλει τούς Έλληνες νά σηκωθούν διά την άπελευθέρωσιν των.

Εις τὰς Παραδουνάβειους χώρας υπήρχον κατά την εποχήν εκείνην πολλοί Έπτανήσιοι. Εις την προκήρυξιν λοιπόν του Υψηλάντου έσπευσαν νά καταταχθούν εις το στράτευμά του πολλοί εξ αυτών και άλλοι εκ των εύρισκομένων εις την Κωνσταντινούπολιν. Άτυχως δέν υπάρχει πλήρης λεπτομερής Ιστορία του άγώνος των Ιερολοχιτών και έτσι δέν γνωρίζομεν λεπτομερώς τον αριθμόν και τὰ δνόματα όλων των Έπτανησίων αυτών. Πάντως είνε γνωστόν ότι ήσαν τόσσοι πολλοί ώστε ν' αποτελέσουν ένα ξεχωριστόν «Έπτανησιακόν σώμα», άρχηγός του οποίου διωρίσθη ο Ιωακείμης Βασιλείος Καραβίας. Εις τὸ σώμα τούτο έδόθη ή έντολή όπως κτυπήσιν τούς Τούρκους τούς εύρισκόμενους εις τὸ Γαλάτσι. Κατά τον Ιστορικόν Π. Χιώτην τὸ σώμα είχε

δύο μόνον τηλεβόλα. Έν τούτοις οί γενναίοι Έπτανήσιοι ένίκησαν τον έχρὸν εις μάχην κατά την οποίαν έφονεύθησαν 160 έχθροί. Μετά ταῦτα τὸ «Έπτανησιακόν σώμα» αποτελούμενον από τριακοσίους άνδρας, καθυθύνθη εις Φοζάνην, όπου είχαν συγκεντρωθῇ και άλλοι Έπτανήσιοι προερχόμενοι από την Οδησσόν και άλλα μέρη. Μεταξύ αυτών ήσαν και οί Ζακύνθιοι Νικόλαος Κατάνης και Γεώργιος Άβραμιώτης, άδελφός του Ιατροῦ Άβραμιώτου, ο οποίος έδρασε εις τὰς Άθήνας των οποίων εις δρόμος φέρει τὸ όνομά του.

Εις τὸ Γαλάτσι ἀφ' ετέρου συνεκροτήθη στολίσκος από πλοία άνήκοντα κατά τὸ πλείστον εις Έπτανησίους υπό τὰς διαταγὰς του Κεφαλληνίου Ανδρέου Σφαέλου. Ταυτόχροτως εις τὸ Γαλάτσι είχε σχηματισθῇ άλλο σώμα Ιερολοχιτών, εις τὸ οποίον μετείχε και ο Ζακύνθιος Σπυρίδων Δαλιόστρος.

Αί πολεμικαί επιχειρήσεις εις τὸ Γαλάτσι απέτυχον. Μετά την άλωσιν της πόλεως υπό των Τούρκων, ο Υψηλάντης, διά νά φέρη αντιπερισπασμόν, απέστειλε τον Καραβίαν με τὸ σώμα του εις τὸ Βουκουρέστι. Έκεῖθεν, επανελθὼν ο Καραβίας, συνεννόηθη με τὸν ήρωϊκόν Όλύμπιον Γεώργιον νά καταλάβῃ με τούς Έπτανησίους τὸ Δραγατσάνι. Δυστυχῶς ή επι-

χείρησις έγινε χωρίς κανέν στρατηγικόν σχέδιον. Καμμία συνεννόησις και κοινή ένέργεια δέν υπήρχε μεταξύ των διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων, επομένως δέν είνε άξιον άπορίας πὼς ή επιχείρησις κατέληξε εις τραγικὴν ήτταν, παρά τὸν άτομικὸν ήρωϊσμόν και την αὐτοθυσίαν των πολεμιστῶν.

Μετά την άποτυχίαν αὐτήν ο Άθαν. Καρπενησιώτης, ένας από τούς άρχηγούς του άγώνος, απέφασκε νά καταλάβῃ και όχυρώσῃ τὸ Σκουλένι. Εις μάχην ο Κατακουζηνός του υπέδεικνε τὸ παράτολμον τὸ επιχειρήματός. Ο Καρπενησιώτης, με τὸν οποίον συνέπραττε και τὸ σώμα των Έπτανησίων, δέν ήθέλησε ν' άκούσῃ τὰς φρονίμους συμβουλὰς. Η μέθῃ του πατριωτισμοῦ τούς έτύφλωσε.

Ο Ιστορικὸς Ι. Φιλήμων άφηγεῖται ότι προτοῦ άρχίσῃ ή μάχη έγινε μία συγκινητικὴ σκηνή. Ο Ζακύνθιος Σπυρίδων Δαλιόστρος, ο Κεφαλλην Μαγκλέρης και ο Λευκάδιος Άπόστολος Σταύρακας ώρκίσθησαν επί του Ιεροῦ Εὐαγγελίου νά χύσουν μέχρι τελευταίας ρανίδος τὸ αἷμά των. Επειτα, μεταλαβόντες των άχράντων μυστηρίων και ήρεμοι και εύχαριστημένοι, έτρεξαν εις την μάχην.

Οί Τούρκοι δέν άφῃκαν τὸ Σκουλένι νά μείνῃ εις χείρας των Έλλήνων και άγριοι επηκολούθησε άγών. Οί τρεῖς άνωτέρω ήρωες έκαμαν εφίπποι έξοδον και παρά την αριθμητικῶς άνωτέραν τουρκικὴν δύναμιν έκαμαν αληθινὰ θαύματα άνδρείας. Άλλ' ο άτομικὸς ήρωϊσμός δέν ήδύνατο νά μεταβάλῃ την πραγματικὴν κατάστασιν. Οί Έλληνες δέν ήτο δυνατόν νά κρατηθούν εις τὸ Σκουλένι. Η ήττα ήτο καταστροφικὴ, παρά τὸν υπεράνθρωπον ήρωϊσμόν των. Τὰ λείψανα της άτυχούς στρατιάς διεσάρησαν ανά την χώραν, οί δέ Έπτανήσιοι υπό την άρχηγίαν του Γεωργίου Τυπάλδου Κοζάκη, εκ των πρωτευόντων ανωργατῶν του Υψηλάντη, ήλθον εις την Ελλάδα, όπου είχε ήδη έκραγῇ ή επανάστασις.

Ο Γάλλος Ιστορικὸς Πουκεβίλ εις την θαυμασίαν του Ιστορίαν της Έλληνικής Έπαναστάσεως άφηγεῖται τὸν ήρωϊκὸν θάνατον του Ζακυνθίου πολεμιστοῦ Σπυρίδωνος Δαλιόστρου.

Κατὰ την μάχην έπληρώθη θανάσιμως από έχθρικὴν σφαίραν. Άντελήφθη ότι δέν ήτο δυνατόν νά σωθῇ. Έν τούτοις, δέν χάνει την ψυχραιμίαν του. Σχίζει έν ακουρέλι από τὸ υποκάμισόν του και δένει προχείρως τὸ τραῦμα του. Άλλ' επειδὴ τὸ αἷμα έξηκολούθει νά τρέχῃ, ο ήρως γράφει με τὸ αἷμα του έπιστολήν πρὸς την μητέρα του διά νά την συγχαρῇ διότι έχασε τὸν υιὸν της μαχόμενον διά την άπελευθέρωσιν της πατρίδος του. Τὸ τέλος της έπιστολῆς έσήμανε και τὸ τέλος της ζωῆς του.

Με τέτοιους ήρωας κατωρθώθη ή άπελευθέρωσις της πατρίδος μας, με τέτοια παλληκάρια άνεστήθη ή Ελλάδα.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

LOUIS PELLETIER

Πρόσδετος άξία και κέρδη

Εις τὸ προηγούμενον σημείωμα διετυπώθη ως γενικὸν συμπέρασμα ότι μόνον τὸ βιομηχανικὸν κεφάλαιον παράγει άξίαν, ενώ ὅλοι αἱ ἄλλαι μορφαί κεφαλαίων (τραπεζικόν, δανειστικόν, έμπορικόν, συγκοινωνιακόν), λαμβάνον ένα μέρος, σημαντικὸν ή μικρότερον, από τὰς παραγομένας υπό τὸ βιομηχανικὸν κεφάλαιον άξίας.

Διὰ νά παραχθῇ, γενικῶς, μία άξία απαιτεῖται νά καταβληθῇ εργασία. Φορεῖς της εργασίας είνε οί εργάται, οἱτινες, εργαζόμενοι εις ένα κλάδον της παραγωγῆς, επί παραδείγματι εις ένα εργοστάσιον κλωστοϋφαντουργίας, παράγουν άξίαν υπό την μορφήν ύφασμάτων. Κάθε έμπόρευμα περιέχει ένα ὀρισμένον αριθμόν ὥρων έργας. Άλλά και ή εργασία αὐτῇ καθ' εαυτήν, είνε και αὐτῇ ένα έμπόρευμα, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα έμπορεύματα. Έχει τὰς αὐτὰς ιδιότητας με εκείνα, δηλαδή, άξίαν χρήσεως και ανταλλακτικὴν άξίαν. Η άξία της χρήσεως έγκειται εις τὸ ότι ή δύναμις την ὅποιαν έχει κάθε εργάτης, δύναται, μέσω ὀρισμένων μεθόδων, συστημάτων και μηχανῶν, νά χρησιμοποιηθῇ και νά δημιουργήσῃ χρήσιμον άποτέλεσμα.

Η ανταλλακτικὴ άξία έγκειται εις τὸ γεγονός ότι πρὸς ἀναλήρωσιν της χρειάζεται ή τροφή, ή κατοικία, ή άνάπαυσις, ή ψυχαγωγία, και γενικῶς αἱ διάφοροι άτομικαί απαιτήσεις, αἱ ὁποῖαι δύναται νά ικανοποιηθούν μόνον διὰ τοῦ χρήματος. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν έκαστος εργάτης λαμβάνει εις ανταλλαγὴν της εργατικῆς του δυνάμεως, την ὅποιαν παρέχει πρὸς τὸν έπιχειρηματίαν κλωστοϋφαντουργὸν ή πρὸς ολονδήποτε άλλον βιομηχανὸν ὀρισμένον ποσὸν ήμερομισθίου. Γνωστόν είνε ότι κατὰ την λειτουργίαν της παραγωγῆς, προκύπτει πρόσθετος ή επί πλέον άξία εκ της ὁποίας προέρχονται τὰ κέρδη και τὸ βιομηχανικὸν, αλλά και των ὑπ' αὐτοῦ εκχωρουμένων ή εξ αὐτοῦ άποσπώμενων κερδῶν εις τὰς ἄλλας μορφὰς κεφαλαίων. Έάν δέν υπήρχεν αὐτή, ή πρόσθετος ή επί πλέον άξία, κέρδη θά ήτο αδύνατον νά πραγματοποιηθούν. Διότι, εφόσον ένα έμπόρευμα θά έπωλεῖται εις την πραγματικὴν άξίαν του, δέν θά υπήρχε κέρδος τοῦ βιομηχανίου. Ένα έμπόρευμα περιέχει εργασίαν ὡς πρώτην ὕλην, εργασίαν ὡς μηχανὰς και παραγωγικά μέσα, έργα ὡς παραγωγικὴν ένέργειαν. Άν ὅλα αὐτὰ είχαν πληρωθῇ με τὸ σύνολον της άξίας, την ὅποιαν αντιπροσωπεύει ή περιεχομένη εις τὰ διάφορα έμπορεύματα (πρώται ὕλαι, εγκαταστάσεις κλπ.) εργασία, οί επιχειρηματίαι βιομηχανοὶ οὐδέν κέρδος θά απέκομιζον. Δεδομένου όμως ότι καθ' έν έμπόρευμα εκ των άναφερθέντων — αὐτὸ ίσχυει δι' ὅλα τὰ έμπορεύματα — περιέχει την πρόσθετον ή επί πλέον άξίαν, αὐτὸ ακριβῶς τὸ γεγονός δημιουργεῖ την δυνατότητα της πραγματοποίησης κερδῶν.

Υπὸ τούς ὅρους αὐτούς, μόνον ή παραγωγικὴ λειτουργία, την ὅποιαν άσκει τὸ βιομηχανικὸν κεφάλαιον, δημιουργεῖ άξίαν, αἱ ὁποῖαι ένέχουν την πρόσθετον ή επί πλέον άξίαν. Αἱ ἄλλαι μορφαί κεφαλαίου δέν δημιουργοῦν άξίαν, αλλά διαμοιράζονται με τὸ βιομηχανικὸν κεφάλαιον την παραγομένην πρόσθετον ή επί πλέον άξίαν.

Η τάσις σήμεραν τοῦ βιομηχανικοῦ κεφαλαίου είνε ὅπως τοῦτο κατὰ τὸ δυνατόν περιορίσῃ τὰς πρὸς ἄλλας μορφὰς κεφαλαίου εκχωρήσεις του εκ της προσθέτου άξίας. Πρὸς τοῦτο ἀναλαμβάνει και την έμπορίαν και την μεταφορὰν των έμπορευμάτων.

Η άπομένουσα διὰ τὸ βιομηχανικὸν κεφάλαιον πρόσθετος άξία εμφανίζεται εις κάθε βιομηχανικὴν επιχείρησιν ὡς καθαρόν. Τὸ κέρδος αὐτὸ εκφράζεται εις ποσοτὸν επί τοῖς εκατόν. Η τάσις είνε, ὅπως τὸ ποσοστὸν αὐτὸ δι' ὅλους τούς κλάδους της παραγωγῆς, είνε ίσον. Άν συμβῇ εις μίαν ὀρισμένην περίοδον τὸ ποσοστὸν τοῦ κέρδους εις ένα κλάδον της βιομηχανίας νά είνε ὕψηλόν και μεγαλύτερον τοῦ ὑπάρχοντος εις τούς ἄλλους κλάδους, ή έξίσωσις θά γίνῃ διά της εισροῆς κεφαλαίων εις τὸν κλάδον αὐτὸν της εθνικῆς οἰκονομίας, ὅστις ἀποδίδει τὸ ὕψηλόν ποσοστὸν κέρδους και διὰ της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων ή της επέκτάσεως των παλαιῶν. Τοῦτο σημαίνει ότι ή παραγωγή τοῦ κλάδου αὐτοῦ, εφόσον πρόκειται περί βιομηχανικοῦ κλάδου, θά αὐξηθῇ ή, εφόσον πρόκειται περί συγκοινωνίας ή έμπορίου, θά τεθῶν εις κυκλοφορίαν νέα συγκοινωνιακά μέσα και θά δημιουργηθῶν νέα καταστήματα έμπορικά.

Εφόσον πρόκειται περί τραπεζικοῦ κεφαλαίου, θά δημιουργηθῶν και νέα Τράπεζαι, της μορφῆς ακριβῶς εκείνης, ή ὁποία παρέχει τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν κέρδους.

Τὸ πράγμα είνε εύκολον νά γίνῃ ἀντιληπτόν, διότι εις την Ελλάδα κατὰ τὰ τελευταία έτη ἔχομεν την κλασικὴν του ἀπόδειξιν. Μετὰ τὸ 1931, λόγω των συναλλαγματικῶν και έμπορικῶν περιορισμῶν, τὰ κέρδη των ὀφισταμένων τότε βιομηχανιῶν ήσαν αρκετὰ σημαντικά. Τοῦτου ένεκεν ετοποθετήθησαν σημαντικά κεφάλαια εις την βιομηχανίαν — ὕπολογίζεται ότι ταῦτα ὑπερέβησαν τὰ 10 δισεκατομμύρια δρχ. Ένὸς κατὰ τὸ 1931 ελειτουργοῦν δύο μόνον κλωστοϋφαντουργεῖαι, σήμεραν εργαζονται ὑπὲρ τὰ 15 και τὰ άρχικῶς ὑπάρχοντα επέξτεινον τὰς εγκαταστάσεις των. Αὐτὸ ίσχυει δι' ὅλοκληρον την βιομηχανίαν της χώρας.

Άλλά ὑπάρχει και μία ἄλλη ἀκόμη τυπικὴ ἀπόδειξις, ή άνέγερσις πολυκατοικιῶν. Τὸ ποσοστὸν τοῦ εἰσοδήματος, κατ' άρχὰς ήτο αρκετὰ ὕψηλόν, ὑπερέβαινε τὸ 10 %. Τοῦτου ένεκα παρετηρήθη ἀθρόα τοποθέτησις κεφαλαίων πρὸς κατασκευὴν τοῦ εἰδους αὐτοῦ των οἰκιῶν. Τὸ άποτέλεσμα ήτο ότι ἀνηγέρθη μέγας αριθμὸς πολυκατοικιῶν, τὰ ἐνοίκια εμειώθησαν ή τὸ ἐτήσιον εισόδημα εκ της οἰ-

κίας ηλαττώθη, λόγω τοῦ ότι ὀρισμένα διαμερίσματα παρέμεινον ἐφ' ὀρισμένον χρόνον κενά. Οὕτω τὸ ἐτήσιον ποσοστὸν κέρδους εμειώθη και ἔφθασε εις τὸ ἐπίπεδον τοῦ ὁποῖον ἀποδίδουν και οί ἄλλοι κλάδοι της εθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ νά μειωθῇ τὸ ποσοστὸν τοῦ κέρδους δέν απαιτεῖται ἀπαραιτήτως νά μειωθῶν αἱ τιμαὶ και τὰ εισοδήματα εξ οἰκοδομῶν ή αἱ προμήθειαι των Τραπεζῶν. Άρκεῖ τὰ τοποθετηθέντα κεφάλαια νά είνε μεγαλύτερα. Δηλαδή εἴν ένα μηχανήμα ήγοράσῃ ἄλλοτε ἀντὶ μικροτέρας τιμῆς και σήμεραν αγοράζεται με μεγαλύτεραν. Τὸ ἴδιον ίσχύει και διὰ τὰς οἰκίας, διὰ τὰς ὁποίας ἄλλοτε εξωδεδετο ἄλφα ποσὸν και σήμεραν θῆτα. Η αύξησης της τιμῆς δέν ὀφείλεται πάντοτε εις τούς παραγωγούς, αλλά και εις τούς μεσολαβούστας. Την τυπικὴν πάλιν ἀπόδειξιν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ την εχομεν εις την Ελλάδα, όπου χάρις εις τὰ κληρικὰ αἱ τιμαὶ των διαφόρων μηχανημάτων, διὰ των ὁποίων εγένοντο αἱ νέαι εγκαταστάσεις και αἱ συμπληρώσεις και επέκτάσεις των πρὸς τερὸν ὑφισταμένων εκόσισαν εις τούς βιομηχανούς μας περισσότερον.

Τὸ κέρδος εξαρτᾶται τελικῶς εκ των ὑπαρχουσῶν εις την αγοράν τιμῶν, ἀναλόγως δὲ αὐτὸν αὐξάνεται ή μειοῦται τὸ ποσὸν της προσθέτου ή επί πλέον άξίας. Εφόσον αἱ τιμαὶ εχοῦν πέσει εις καταστροφικά επίπεδα — και αὐτὸ συμβαίνει εις περιόδους κρίσεως — είνε προφανές ότι ο ὄγκος της πραγματοποιημένης υπό μορφήν χρημάτων προσθέτου ή επί πλέον άξίας θά είνε μικρός. Συνεπῶς τὰ κέρδη, ἂν ὑπάρχουν, θά είνε ελάχιστα. Εἰς περίοδον οἰκονομικῆς ευημερίας ο ὄγκος της προσθέτου άξίας θά είνε μεγαλύτερος, δεδομένου ότι αἱ τιμαὶ είνε αρκετὰ ὕψηλα και κάπως τὰ κέρδη θά μεγαλύνονται.

Οὕτω εξηγεῖται διὰ ποῖον λόγον σημεῖονται χρεωκοπίαι, ή ὑπαρξεις των ὁποίων ἄλλως θά ήτο αδύνατον. Κατὰ την διάρκειαν μιᾶς πολεμικῆς περιόδου ο ὄγκος της προσθέτου αὐτῆς άξίας είνε πάντοτε μεγαλύτερος, ανεξαρτήτως ἂν ὀπὸ τοῦ Κράτους επεβλήθῃ έλεγχος επί των τιμῶν (διατιμήσεις κλπ.), διότι λόγω της συνολικῆς προσπάθειας την ὅποιαν καταβάλλει τὸ Κράτος πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου, έντείνει την παραγωγήν διὰ της αύξήσεως τοῦ χρόνου εργασίας ἀφ' ενός και των νομισματικῶν διακυμάνσεων ἀφ' ετέρου. Τὸ ότι τὸ Κράτος φορολογεῖ διὰ μεγάλων ποσοστῶν τὰ πραγματοποιούμενα εκ τοῦ πολέμου κέρδη, αὐτὸ σημαίνει ότι τοῦτο λαμβάνει μεγαλύτερον, έν σχέσει με την εἰρηνικὴν περίοδον, ποσοστὸν εκ της προσθέτου άξίας. Άλλά αὐτὸ ἐπίσης σημαίνει, ότι οί επιχειρηματίαι ἀνεξαρτήτως ἂν επιβραχύνουν την ζωὴν τοῦ παραγωγικοῦ των μηχανισμού, ἀποκομίζουν κατ' άρχήν και αὐτοὶ μεγαλύτερα κέρδη.

Οὕτω εξηγεῖται διὰ ποῖον λόγον σημεῖονται χρεωκοπίαι, ή ὑπαρξεις των ὁποίων ἄλλως θά ήτο αδύνατον. Κατὰ την διάρκειαν μιᾶς πολεμικῆς περιόδου ο ὄγκος της προσθέτου αὐτῆς άξίας είνε πάντοτε μεγαλύτερος, ανεξαρτήτως ἂν ὀπὸ τοῦ Κράτους επεβλήθῃ έλεγχος επί των τιμῶν (διατιμήσεις κλπ.), διότι λόγω της συνολικῆς προσπάθειας την ὅποιαν καταβάλλει τὸ Κράτος πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου, έντείνει την παραγωγήν διὰ της αύξήσεως τοῦ χρόνου εργασίας ἀφ' ενός και των νομισματικῶν διακυμάνσεων ἀφ' ετέρου. Τὸ ότι τὸ Κράτος φορολογεῖ διὰ μεγάλων ποσοστῶν τὰ πραγματοποιούμενα εκ τοῦ πολέμου κέρδη, αὐτὸ σημαίνει ότι τοῦτο λαμβάνει μεγαλύτερον, έν σχέσει με την εἰρηνικὴν περίοδον, ποσοστὸν εκ της προσθέτου άξίας. Άλλά αὐτὸ ἐπίσης σημαίνει, ότι οί επιχειρηματίαι ἀνεξαρτήτως ἂν επιβραχύνουν την ζωὴν τοῦ παραγωγικοῦ των μηχανισμού, ἀποκομίζουν κατ' άρχήν και αὐτοὶ μεγαλύτερα κέρδη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ

Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

(Συνέχεια εκ της Σελίδος 317)

δοξον, ή παρουσία του άποστήματος είνε μία απόδειξις ότι ο άσθενής θά θεραπευθῇ. Ο νωσὸν θεραπεύεται ένόςμω τὸ ἀπόστημα του περιέχει πύον, άσθενεῖ δὲ ἐν νέου εἴν διὰ τοῦ ενός ή τοῦ άλλου τρόπου σταμάτησις ή έμπύσις. Πιθανῶς τὸ γεγονός αὐτὸ νά αντίκειται εις τὰς άρχὰς της άσπυκτικής χειρουργικῆς και της θεωρητικῆς παθολογίας, αλλά έτσι είναι.

Η επιτυχία της άρχαίας αὐτῆς θεραπευτικῆς μεθόδου, έγκειται εις τὸ ότι ή φλόγωσις και ο πυρετός, αντιπροσωπεύουν, κατ' έξοχήν, τούς πλέον άποτελεσματικούς τρόπους άμύνης τοῦ ὀργανισμοῦ κατὰ μιᾶς εισβολῆς μικροβίων. Άντὶ νά προσπαθήσῃ κανεῖς νά την σταματήσῃ, πρέπει, τούναντίον, νά την ὑποβοηθήσῃ. Δι' αὐτὸν άκριβῶς τὸν λόγον, είνε χρησιμὸς ή καυτηρίασις. Αἱ βαθεῖαι αὐταὶ καυτηριάσεις προκαλοῦν μίαν γερὰν αντίδρασιν τοῦ ὀργανισμοῦ, αντίδρασιν ίσχυροτάτην, ἄλλ' εύεργετικήν, ή ὁποία καθίσταται ίκανὴ νά νικηράσῃ τὴν δράσιν των μικροβίων και νά διαλύσῃ τὰ σπέρματα που εισέβαλαν εις τὸν ὀργανισμόν.

Όπως και εις την περίπτωσιν των Ιαπωνικῶν μεθόδων καυτηρίασεως, εκεῖνα που θεραπεύει είνε ή φλόγωσις, δηλαδή μία ίσχυρὰ προσβολή ενός μέρους τοῦ ὀργανισμοῦ.

Και ακριβῶς, εις τὸ σημεῖον αὐτό, αἱ ἰδαί του Γερμανοῦ καθηγητοῦ Μπίερε, προσεγγίζουν πρὸς εκείνας που ὑποστηρίζει ο μέγας Γάλλος χειρουργὸς Λαζάρ. Ος γνωστόν, ο έν λόγω έπιστήμων, κατέδεικν ότι εἴν ὁ έμβολιασμός των ὀρ-

γάνων καθίσταται εύεργετικός, τούτο ὀφείλεται κυρίως εις αὐτὴν καὶ πολλὸ ὀλιγώτερον εις την φύσιν τοῦ έμβολιαζομένου ὀργάνου.

Η έγχείρησις τοῦ έμβολιασμοῦ, ὅπως και κάθε έγχείρησις επιφέρει μίαν τοπικὴν φλόγωσιν. Η φλόγωσις αὐτῇ προκαλεῖ εις τὸ σύνολον τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ έγχειρισθέντος, την αντίδρασιν εκείνην που έχει τὸςόν έπωφελεῖ άποτέλεσματα.

Γεγονὸς παρόμοιος, ἄλλ' έν τούτοις, ἄληθές διὰ τὰς πλείους, τούλάχιστον, των περιπτώσεων: Τὸ έγχειρητικὸν μέρος τοῦ έμβολιασμοῦ, δίχως τὸν έμβολιασμόν, δηλαδή ή τομή τοῦ δέρματος, ή προετοιμασία τοῦ θύλακος, ἄλλὰ δίχως την τοποθέτησιν τοῦ ένοφθαλμιζομένου ὀργάνου, αὐτὸ και μόνον ἀρκεῖ διὰ νά φέρῃ ἄγαθὰ άποτέλεσματα. Δέν είναι ἀνάγκη νά άνεῴρῃ κανεῖς, μετὰ πολυδάπανους ζυγνήσεις ἀδένεας χυματίζῃδων διὰ νά προκαλέσῃ ἄν ανάνεωσιν, ἄλλὰ ἀρκεῖ νά προβῇ ἁπλῶς εις την έγχείρισιν, άνευ τοῦ έμβολιασμοῦ.

Οὐδέν καινὸν ὑπὸ τὸν ήλιον! ελέγεν ο Έκκλῆσιαστής. Ίσως! Η σύγχρονος όμως έπιστήμη, παρέχει εις τὰς παναρχαίας αὐτὰς θεραπευτικὰς μεθόδους, μίαν νέαν εξήγησιν, που δέν είχε δοθῇ ποτέ. Η θεωρία της θεραπευτικῆς τοπικῆς φλογώσεως καίτοι έχει άρχαιὰν την καταγωγήν, είναι πρόσφατος. Τὸσον πρόσφατος μάλιστα, ὥστε ελάχιστοι ἀκόμη πολιτισμένοι άσθενεῖς έδοκίμασαν τὰ εύεργετικά άποτέλεσματα της ποικτικῆς εφαρμογῆς της.

LOUIS PELLETIER

ΡΑΚΙΝΑΣ

(Συνέχεια εκ της Σελίδος 329)

Ο Ρακίνας δεν ζήτησε να δώση την ακρίβεια του περιβάλλοντος, την ηθογραφική αλήθεια δηλαδή, αλλά την έσωτερική αλήθεια, την ψυχολογική ακρίβεια, και σ' αυτό άνεδείχθη μοναδικός.

Άλλως τε ο Ρακίνας είχε τόσο μελετήσει τους Έλληνες, ώστε είχε αβύ νατον να άγνοούσε τα ήθη τους. Τα ήθη όμως αυτά στην Αύλη του Λουδοβίκου θα έζέιναν, θα έθεωρούντο άγρια και ίσως μάλιστα και... άσεμνα. Ήταν άναγκασμένος λοιπόν να κάμει στους συγχρόνους του την έκχώρησι αυτή, όχι άπλως για να τους κατακεύση, αλλά κυρίως έπειδή έπίστευε ότι το ούσιαστικόν περιεχόμενον ενός έργου δεν βρίσκεται στην εξωτερική αναπαράστασι των ήθων, αλλά στην έσωτερική αλήθεια των χαρακτήρων.

Ένας ποιητής όμως που είχε τόσο γνωρίσει την ανθρώπινη άδυναμία δεν μπορούσε να άγνοη πως ο άνθρωπος δεν έχει ποτέ την τελευταία λέξη. Είνε έρμαιοι των παθών του. Άλλα και όταν αυτό δεν συμβαίνει υπάρχει ένας άλλος συντελεστής, ανεξάρτητος κάθε ανθρώπινης ένεργείας, που συχνά έμπεμθαίνει.

Ήδη στην «Ανδρομάχη» η λύσις προέρχεται από την δευτερεύουσα ένεργεια και είνε μόν η λογική συνέπεια του χαρακτήρος της Ερμιόνης, αλλά για την Άνδρομαχη, της οποίας η τύχη άποτελεί την ούσία του έργου είνε τόσο άπρόβλεπτη, ώστε καταντá μοιραία.

Το έξωτερικό και άόρατο αυτό στοιχείο, ή σκοτεινή και άναπόφευκτος μοίρα, που ρυθμίζει την ζωή μας, έμφανίζεται έντονωτέρα στα δύο τελευταία του έργα, την Φαίδρα και την Άθελία που θεωρούνται και τα καλύτερά του, είνε δε άσφαλώς άπόρροια της πίστεως των Ιανсениστών, που τον άνέθρεψαν στο πεπρωμένο.

Η Φαίδρα, ή άθωά άμαρτωλή, όπως την ώνόμασαν, μάταια άγωνίζεται να άπαλλαγί από τον άνομον έρωτα που άκαταμάχητος την κυρίευσε. Είς μίαν την προσπάθειά να περισώση τουλάχιστον την άξιοπρέπειά της. Μιά άνώτερη δύναμις την σπρώχνει. Στην Άθελία είνε έξ ίσου έκδηλη ή έπέμβασις της μοίρας, άφού μάλιστα το πρώτον κίνητρον της δράσεως είνε ένα όνειρο και χωρίς το όνειρο αυτό ο λαθάνων άνταγωνισμός δεν θα έεσπούσε.

Έτσι στα τελευταία του έργα ο Ρακίνας θάνατι στο ύπερταό δραματικό άντίκρυσμα του ανθρώπου με τη μοίρα του. Δεν πρόκειται πιά για τον άνταγωνισμό δυο ανθρώπων, για τη σύγκρουσι δυο παθών για τον έσωτερικό σπαραγμό μιας ψυχής. Ο άνθρωπος μετριέται με τον άόρατο αόθεντι της ζωής και από το μέτρημα αυτό θγαίνουν συντετριμμένοι οι ήρωες του Ρακίνας, μαζί τους συντρίβεται όλη ή ανθρώπινη άδύνατη φύσις.

Γι' αυτό, παρ' όλα τα μειονεκτήματα που μπορεί να παρουσιάξη το θέατρο του Γάλλου τραγωδού, χάρις στο βαθύτερο άντίκρυσμα της ανθρώπινης φύσεως, που το έργο του περιέχει, χάρις στην αλήθεια και το βάθος του, είμεθα υποχρεωμένοι να του δώσωμε μία θέσι ξεχωριστή άνάμεσα στους τόσους ποιητάς της σκηνης.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

μουν όρθιος και άκάλυπτος, το ζών, δεν με άντελήφθη. Μόνον όταν με προσέπερασε και έκαμα μίαν άπότομη κίνησι διά να σκοπεύσω, ό τάπιρος διείδε τον κίνδυνον και άρχισε να τρέχη. Έξ άντιθέτου έχει πολλή άνεπιτημένη την όσφρησιν. Όταν ό κυνηγός έχει περάση ένα μονοπάτι κατά την διάρκειαν της ήμέρας, άκόμη και την έπομένη, ό τάπιρος θα το άντιλήφθη. Τότε θα σταματήσει διατακτικός, θα μυρίση δεξιά και άριστερά και θα άλλάξη άποτόμως κατεύθυνσιν, φροντίζοντας να άπομακρυνή όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Όταν ό άνεμος φυσά προς την διεύθυνσίν του, δεν πλησιάζει ποτέ τόν άνθρώπον, του όποιου την παρουσίαν όσφραίνεται έξ άποστάσεως έκατόν τουλάχιστον μέτρων.

Όταν τους κυνηγά κανείς με ειδικώς έξηκολμηνα σκυλιά, τρέχουν εις ευθείαν γραμμήν, διά μέσου όλων των έμποδιών, προς το νερό που τους χρησιμοποιεί ως καταφύγιον. Εάν οι δώκατα σταματήσουν εις την όχθην, ό τάπιρος περνά πολυμύωντας το ποτάμι και συνεχίζει το τρέξιμό του από την άλλην όχθην. Η Ικανότης του εις την κολύμβησιν είνε θαυμαστή. Όταν το νερό είνε βαθύ, ήμπορει να πάρη μία βουτιά έως πενήντα μέτρων προτού βγί στην έπιφάνεια διά να άναπνεύση. Αν τον πλησιάση κανείς την στιγμήν μένει μίαν στιγμήν, δεν διατάζει να πάρη μία νέα βουτιά, διά να άναδυθί ύστερ' από λίγο μακριά από τον κίνδυνον. Εάν τα σκυλιά, είνε επίμονα και ριχθούν και αυτά στο νερό, ό τάπιρος προσπαθεί να τα κουράση, παρασύροντάς τα προς τα σημεία όπου το ρεύμα είνε ισχυρότερο, και όταν τον κυλώσουν τα άπειλεί, προσπαθώντας να τα κωστήση. Τα μεγάλα νύχια της όπλης του, είνε ικανά να καταφέρουν σοβαρά τραύματα. Συχνά έπιζητεί να δαγκώση τους άντιπάλους του και τα ισχυρά του δόντια, —δόντια παχυδέρμου— συντρίβουν κυριολεκτικώς και κομματιάζουν την σάρκα. Ο τάπιρος λοιπόν δεν είνε επικίνδυνος διά τον άνθρωπον, αλλά είνε έάφοδος διά τους σκύλους.

Πολλοί κυνηγοί με διεβεβαίωσαν ότι ό τάπιρος, έπιτίθεται, κάπου - κάπου κατά των κατασηκνώσεων. Η θέα της φωτιάς, κατά τους Ισχυρισμούς και των έρυθροδέρμων, τον άξαιοώνει και τότε έφορμά σάν τρελλός και ήπορει έτσι να ποδοπατήση ανθρώπους. Δεν ήμάρδεα ποτέ να έξακριβώσω την αλήθειαν των Ισχυρισμών αυτών, και ούτε ήκουσα σχετικώς συγκεκριμένας μαρτυρίας, μολοντί ό Τζάκ και εγώ διεμείναμεν κατ' επανάληψιν και έπί μακρόν διάστημα, εις περιοχές, όπου οι τάπιροι άφθονούν.

Το καρτέρι του ταπίρου, στήνεται, κατά τας περιστάσεις, είτε έπί στερεού έδάφους, είτε έπί πυρόγας, εις όλίγων μέτρων άπόστασιν από του σημείου, όπου τήν διαβάσεως ταπίρον δεικνύουν ότι τα ζώα έρχονται εις το σημείον εκείνο να ξεδιψάσουν... Είς τας περιοχάς όπου ό τάπιρος λόγω του έντατικου κυνηγιού, είνε πολύ άγριος κατασκευάζουν ένα είδος εταίρας μεταξύ των χονδρών κλάδων δύο δένδρων, εις άπόστασιν όλίγων μέτρων από της έπιφανείας του έδάφους. Ποτέ ό τάπιρος, όπως άλλωστε γενικώς όλα τα μαστοφόρα, δεν κυτάζει προς τον άέρα. Το καρτέρι όμως αυτό πρέπει να έτοιμασθί πριν από πολλές μέρες, και πρέπει ό κυνηγός όταν θα πάη να παραφυλάξη να μονοπάτια και τα παράσματα του ζώου. Αν δεν λάβη αυτήν την προφύλαξιν, το καρτέρι θα άποτύχη, και θα άναμένη ματαιώς. Είπαμε ήδη πόσον όξεία και ευαίσθητος είνε ή όσφρησις του ταπίρου.

Εάν πυροβολήση κανείς το ζών ενφύ

εύρίσκεται εις το νερό, και το πετύχη θα το χάση άσφαλώς. Διότι πληγωμένο κολυβά άκόμη ταχύτερα και με άποτομες βουτιές προς την άντίθετον όχθην, όταν δε σκοτωθή βουλιάζει σάν το μολύδι. Το ρεύμα τότε παρασύρει το πτώμα, το όποιον κατατρώνεται από τα μεγάλα σαρκοβόρα ψάρια.

Η άντοχή του ταπίρου εις τα τραύματα είνε καταπληκτική. Όταν λ.χ. εις τον Άνω Όρενόπον έτυχε να πληγώσω ένα ταπίρον ενφ έγλυφε την άλμυράν γήν, διότι πρέπει να σημειώθη ότι το παχύδερμον αυτό τρώγει όταν βρή εις άπιστεύτους ποσότητας το όρνικόν άλάτι. Καίτοι έκτύπησα το ζών κατάκαρδα, το είδα να τρέχη προς το ποτάμι που άπείχε περί τα πέντε μέτρα, όπου και ήρχισε να κολυβά. Έπληθξα εγκρίως στην περόνα για να του φράξω τον δρόμο, και, βράδυ καθώς ήταν, άναψα το ήλεκτρικό φον φανόρι και το κατηύθηνα προς τον ταπίρον. Το ζών, τυφλωμένο από τας φωτεινάς ακτίνας, κατηύθη στην προς το μέρος μας. Μόνον εις άπόστασιν ενός μέτρου από του πλουαρίου μας άντελήφθη την παρουσίαν μας από τας φωνάς και τας κινήσεις των έρυθροδέρμων κωπλητών. Έστράφη τότε, και έπί είκοσι μέτρα ήκολούθησε το ρεύμα, έπειτα δε έλοδοδούμισε προς την όχθην. Έπερίμενα να πατήση εις στερεόν έδαφος διά να πυροβολήσω εκ νέου, αλλά δυστυχώς έδοούλαξε ξαφνικά, σάν πέτρα. Ήτο νεκρόν. Με τη βοήθεια ενός καμακιού και μιας άπώχης το έφέραμε κοντά στην όχθη και την έπομένην το άνασύραμε. Όταν το εκόψαμε, το πρώτο, διαπιστώσαμε πως ή σφαίρα της παραμπίνας είχε διαπεράσει την καρδιά και τους πνεύμονας.

Ένας άλλος τάπιρος που έτυροβόλησα καθώς έβασκε κοντά εις το ποτάμι, μολοντί ή σφαίρα τον είχε βρή στο μάτι και εισέχωρησε εις το κρανίον του, έτρεξε δέκα πέντε μέτρα, προτού πέση. Μίαν άλλην φοράν, παρακολουθήσαμε έναν ταπίρον, που διέσχίζε ένα ποταμόν. Την στιγμήν που έπλησίαζε προς την όχθην, ό Τζάκ έτυροβόλησε. Η σφαίρα, άστοχίσασα, εύρηκε το ζών εις τον αυχένα.

Έκαμε ένα μεγάλο σάλτο και εκεί που περιμέναμε να το ιδούμε να πέφτη, το ζών άρχισε να τρέχη. Μιά πτυχή του έδάφους ύψους δύο περίπου μέτρων, έφραζε τον δρόμον του προς το δάσος. Βοηθούμενον, άσφαλώς, από τα χαμολάδα, παρά το γεγονός ότι το χρώμα έφειγε κατά από τα πόδια του, κατώρθωσε να σκαρφαλώσση και να υπερπηδήση το έμπόδιον. Έτρεξαμε πίσω από τον πληγωμένον ταπίρον και εις μίαν στιγμήν ήκούσαμε τον γδούπον της πτώσεως του. Κατά μήκος της διαδρομής, μικρά λίμναι αίματος, έδειχναν τα σημεία όπου ό τάπιρος είχε για λίγα λεπτά σταματήση. Τον εύρηκαμε τέλος έαπλωμένον χάμω, έτοιμον να σηκωθί και να συνεχισή το τρέξιμό. Είχε κάμη 200 περίπου μέτρα, παρ' όλον ότι ή σφαίρα είχε διατρήσει τον πνεύμόν του. Ίσως ή προσπάθειά του να δρασκελίση το ύψωμα να τον εκούρασε τόσο γρήγορα.

Κατ' επανάληψιν, μάς συνέβη να χάσωμε ταπίρους που είχαμε τραυματίση την νύκτα. Το πρώτο, όταν έβγαίναμε εις άναζητήσιν των, παρακολουθούσαμε τα ίχνη του αίματος που έτρεχε από την πληγήν, και τα όποια μάς ώδηγούσαν συνήθως πολυ μακριά, στην όχθη κάποιου ποταμού, όπου το ζών είχε ριφθί και κατά συνέπειαν ήταν πλέον για μας χαμένο.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ ΣΑΣ

— ΟΙ ΚΟΤΤΟΨΕΙΡΕΣ

Είνε εύκολο να καταλάβετε μία κόττα που βασανίζεται από τις ψείρες, γιατί θα την δήτε να ζαρώνη, να μην έχει όρεξι για φαγι και να τοιμπάη διαρκώς τα πτερά της. Μοναδικό κι άποτελεσματικό φάρμακο για τις κοττοψείρες είνε το πύρεθρο, που θρίσκεται σ' όλα τα φαρμακεία. Άγοράσετε δυο - τρεις δραχμές πύρεθρο και μ' ένα μικρό φυσερο, το ίδιο που μεταχειρίζεσθε για τα έντομοκτόνα φάρμακα, άνασηκώσετε καλά τα πτερά της και ραντίσετε τα.

— ΤΟ ΑΛΑΤΙ

Μέσα στο συνηθισμένο φαγι που δίνετε στις κόττες σας, άνακατεύετε κάπου - κάπου και μία - δυο πούχτες άλάτι, που προφυλάσσει τα πουλερικά από πολλές άρρώστειες.

— ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΧΑΙΝΕΤΕ ΤΟΥΣ ΓΑΛΟΥΣ ΣΑΣ

Πριν άρχισετε να παχαίνετε τεχνητάς τους γάλους σας, δίνετε τους περισσότερο φαγι. Ύστερα από λίγες μέρες υπερτροφίας τους κλείνετε σε σκοτεινό μέρος, του όποιου το πάτωμα το έχειτε στρωμένο με ξερό άχυρο και τους τρέφετε δυο φορές την ήμέρα και ώρισμένες ώρες, δίδοντάς τους κάθε μέρα και περισσότερη τροφή.

Το τεχνητό πάχυμα γίνεται μ' ένα χωνί του όποιου τοποθετούν το κάτω στενό μέρος στο λαίμο του γάλου ή της κόττας κι' απ' επάνω ρίχνουν καλαμπόκι ή πίτουρο ζυμωμένο με χλιαρό νερό, κι' όταν γεμίση ή γκούδα τους τους δίνουν να πιουν λίγο νερό χλιαρό το όποιον άνακατεύουν με λίγο άλάτι.

— ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΤΤΕΣ

Αν ό καιρός είνε κρύος, μά ξερός, μπορείτε ν' αφήσετε τις κόττες σας να θγαίνουν λίγο έξω στον περίβολο του κοττετισιού, μά αν κάνει κρύο ή έχει ριξει χιόνι, τότε τις κρατάτε κλειστές μέσα στο κοττέτι, γιατί όταν κρυώσουν τα πόδια τους σταμάτουν να γεννούν.

Αυτοί που έχουν κλωσσομηχανή μπορούν να θάλουν και κατ' αυτόν τον μήνα (Νοέμβριο) αυγά για κλώσσημα.

Γενικώς τον χειμώνα οι κόττες γεννούν λιγότερα αυγά και οι πετεινοί είνε λιγότερο γόνιμοι. Γι' αυτό αν θέλετε να έχετε γόνιμα αυγά να βάζετε λίγες κόττες σε κάθε πετεινό.

— ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΣΑΣ

Προσέχετε από αυτό το μήνα τις τροφές των κουνελιών σας. Αυτή την εποχή μη τους δίνετε ούτε καρόττα ούτε κοκκινογούλια. Τα κοκκινογούλια ιδίως είνε πολύ επικίνδυνα γιατί περιέχουν πολύ νερό που προξενεί έντερικες διαταραχές.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ

ΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

— Κάτι που πρέπει να ξέρετε

Ο καθαρισμός των ένδυμάτων και των ύφασμάτων γενικώς χρειάζεται ώρισμένα άντιδραστήρια, τα όποια εύκολα μπορείτε να θρήτε εις όλα τα φαρμακεία.

Για να καθαρίσετε ένα οποιοδήποτε ύφασμα θαμβάκερο, μάλλινο, μεταξωτό κτλ. είνε ανάγκη πρώτα απ' όλα να ξέρετε από ποιάν ουσίαν λερωθήκε το ύφασμά σας κι' έπειτα να θρήτε την κατάλληλην ούσία που θα το καθαρίσετε χωρίς να σας καίη, να σας άποχρωματισθί ή να σας καταστραφί τελείως το ύφασμα. Τα άσπρόρρουχα και τα ύφασματα λεκιάζουν συνήθως από τον ιδρώτα, από την προσβολήν διαφόρων λιπαρών ουσιών που έπίσης προέρχονται από το ανθρώπινο σώμα.

Τα τραπεζομάνηλα, τα πανικά που χρησιμοποιούνται για την κουζίνα λεκιάζουν συνήθως από τα διάφορα λίπη, το κρασί, τον καφέν, την ζάχαριν και τα φρούτα.

Τα ρούχα λεκιάζουν συνήθως από τις διάφορες λιπαρές ούσιες, τις λαδομπογιές, τα χρώματα της ζωγραφικής, την λάσπη και πολλές άλλες αιώσιες.

Κυρίως τα 95 % των λεκέδων των ρούχων προέρχονται από τα λίπη, για αυτό θα έξετάσωμε πρώτα τις ιδιότητες των λιπαρών σωμάτων, οι όποιες διεισδύουν εις όλα τα ύφασματα, τα πορρωδών άγγεα και τα πηλίνα άγγεα. Σχεδόν όλα αι λιπαρά ούσιαι είνε αδιάλυτοι και εις το ζεστό ακόμα νερό.

Το θερμόν οινόπνευμα διαλύει έν μέρει τας λιπαράς ούσιαις.

Ο αίθρη διαλύει περισσότερον αυτές καθώς έπίσης και ή βενζίνη και το πετρέλαιον.

Τα άλκάλια, δηλαδή ή ποτάσσα και ή σόδα, ή άμμωνία, το όξειδιον του μολύβδου, το όξειδιον του ψευδαργύρου ένονύται με τα λιπαρά σώματα και σαπωνοποιούνται.

Τα λιπαρά σώματα διαλύονται εις διάλυσι άνθρακικής σόδας χωρίς να σαπωνοποιηθούν.

Έπίσης αι λιπαρά ούσιαι άλλοιούνται υπό την έπίδρασιν του όξυγόνου της άτμοσφαιρας, σκληραίνουν και δυσκολώτερα καθαρίζονται.

Καλύτερον μέσον καθαρισμού των λιπαρών ουσιών είνε ή βενζίνη.

Τα άλκάλια ένονύται με τις λιπαρές ούσιες, σαπωνοποιούνται, όποτε και διαλύονται με το νερό. Τα άλκάλια πρέπει να χρησιμοποιούνται εις μικράς δόσεις διότι άλλως δεν μεταβάλλουν μόνον το χρωματισμό, αλλά καταστρέφουν και αυτό το ίδιο το ύφασμα.

Τα άσπρόρρουχα μπορείτε να τα σαπωνώσετε κατ' αρχάς κι' ύστερα να προσθέσετε και άλκαλι και έπειτα τα ξεβγάξετε με μπόλικο καθαρό νερό για να φύγη το σαπούνι. Πλύσιμο με μπόλικο νερό δεν έπιδέχονται ούτε τα μάλλινα ούτε τα μεταξωτά ύφασματα έπειδή μεταβάλλουν το χρώμα τους τα μεταξωτά και τα μάλλινα μαζεύουν.

ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΣΑΣ

— Πώς να κολλάτε τα γυαλικά σας, τις πορσελάνες και τα φαγιάνες σας

Ύπαρχουν πολλοί τρόποι για να κολλάτε τα διάφορα από γυαλί, πορσελάνη ή φαγιάνς άντικείμενά σας, εκ των όποιων κυριώτεροι είνε:

1) Βράζετε σε νερό ένα κομμάτι άσπρο γυαλί και ύστερα το βουτάτε άμέσως σε κρύο νερό, κατόπιν το κοπανάτε για να γίνη λεπτό σάν σκόνη και τέλος το άνακατεύετε με άσπράδι αυγού για να σχηματισθί είδος πολτού. Άλείθετε μ' αυτά τον πολτό τις άκρες του σπασμένου άντικείμενου που πρόκειται να κολλήσετε. Το κολλημένο άντικείμενο μπορείτε να το μεταχειρισθίτε άμέσως, είνε στερεότατο.

2) Διαλύετε σε χλιαρό νερό ποτάσσα, κοπανίζετε έλαφρόπετρα και άνακατεύετε για να σχηματισθί μαλακή μάζα σάν ζύμη. Είς την σχηματισθείσαν ζύμην προστίθεται κατά σταγόνας ένυδρον πυριτικόν όξύ. Με αυτό το μίγμα κολλάτε κυρίως τα σπασμένα φαγιάνς, μάρμαρα, αλαβάστρινα σκεύη καθώς και τα χάλκινα τοιαύτα.

— Κόλλα για γραφεία

Παίρνετε 100 γραμμάρια άραβική γόμα, σκόνη, την διαλύετε σε άνάλογο χλιαρό νερό και στο μίγμα προσθέτετε και 30 γραμμάρια ζάχαρι ψιλή, τ' άνακατεύετε καλά και την μεταχειρίζεσθε.

Έπίσης για το γραφείο σας μπορείτε να μεταχειρισθίτε και άλλο είδος κόλλας που φτιάχνετε διαλύοντας 300 γραμμάρια δεξτρίνης σε 300 δράμια νερό. Έτσι έχετε μία δυνατή κόλλα διαφανή.

— Κόλλα που άντέχει στην ύγρασία

Παίρνετε το άσπράδι τ' αυγού και το άνακατεύετε με λίγο νερό (το μισό απ' ό,τι το άσπράδι), αλείθετε τα δύο μέρη του σπασμένου άντικείμενου, τα πλέετε οφικτά και περνάτε απ' επάνω ένα καυτό σίδερο του σιδερώματος.

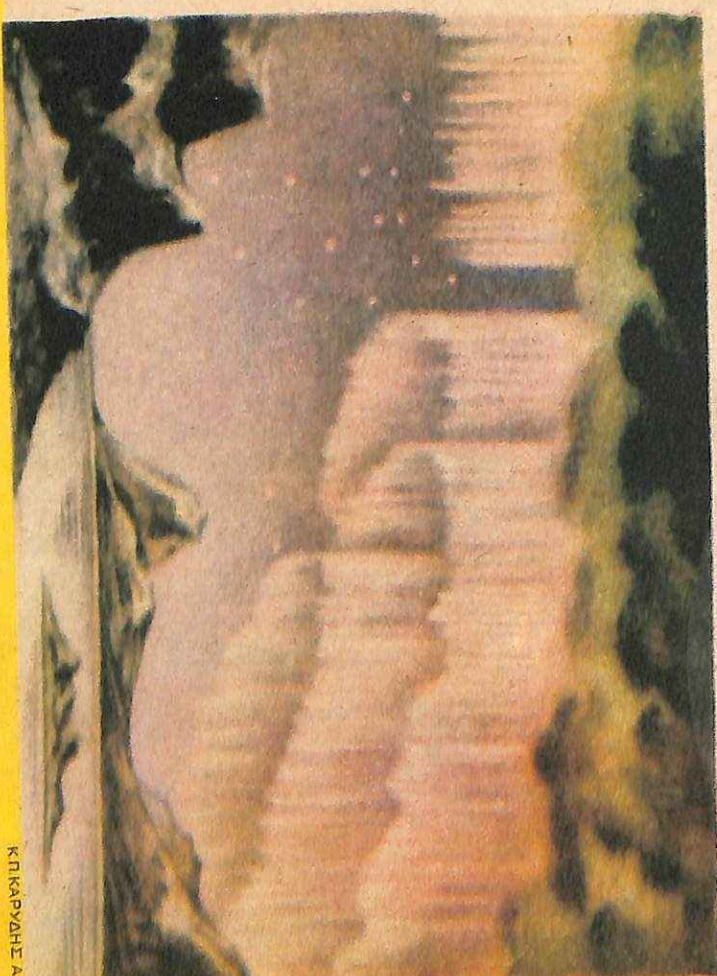
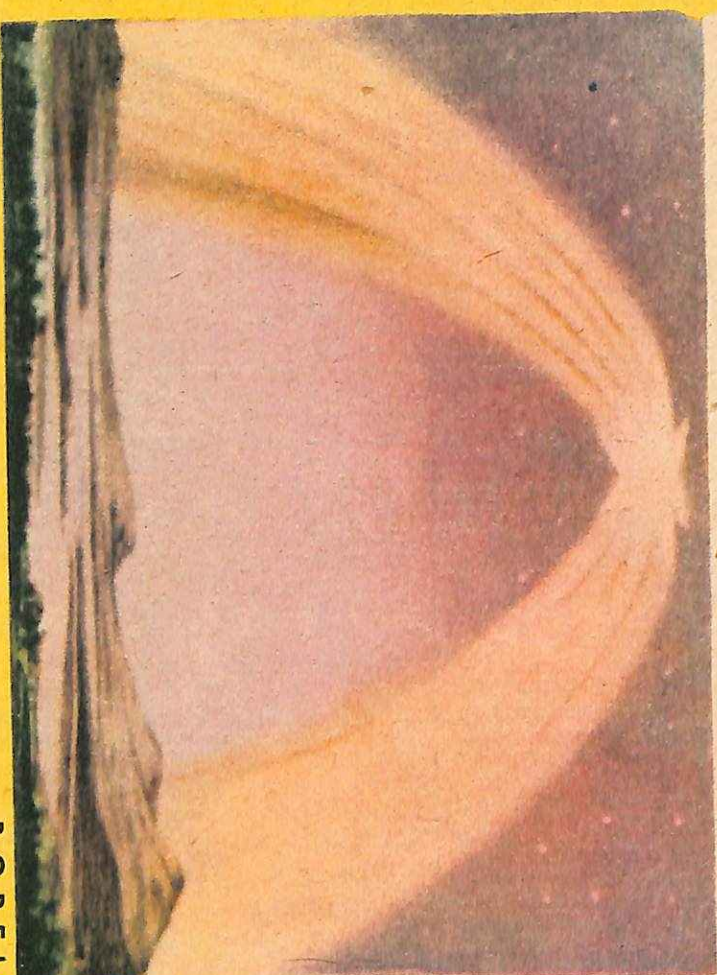
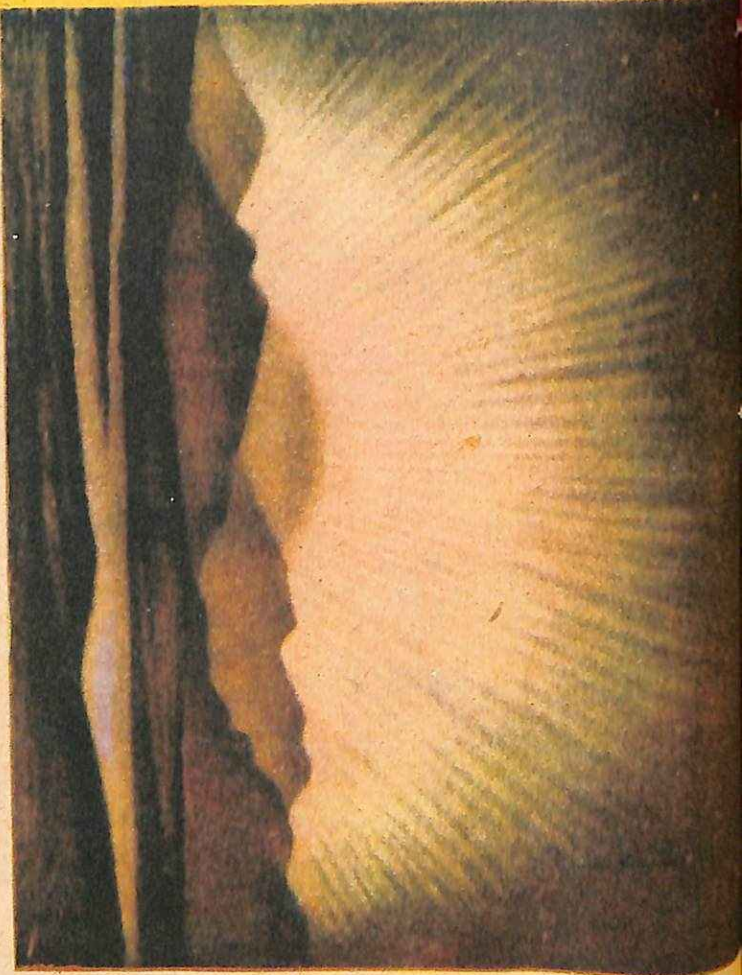
Μερικαί χρήσεις

της γλυκερίνης

Η γλυκερίνη εύρίσκεται εις όλα τα λιπαρά σώματα και παράγεται κατά μεγάλας ποσότητας εις τα κηροπλαστεία.

Η γλυκερίνη ποικιλοτρόπως χρησιμοποιείται. Είς την οικιακήν ιατρικήν ένδείκνυται ως δροσιστικόν και άνακουφιστικόν φάρμακον, αλλά πρέπει να είνε χημικώς καθαρά και άπηλλαγμένη από τα διάφορα όξέα. Χρησιμοποιείται κυρίως διά τα έπιπόλεια άδερματικά νοσήματα το σκάσιμο των χειρών τις άμυχές κτλ., για το μαλάκωμα των μαλλιών άντί μπιργιαντινης, για τα έπιπόλεια έγκαύματα κτλ.

Είς την βιομηχανίαν ή γλυκερίνη χρησιμοποιείται για την δύλυσι των χρωμάτων της αηλίνης, την κατεργασία των δερμάτων, την παρασκευήν της μελάνης κόπιας κτλ.

Β. ΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ

1) Βόρειον σέλας ακτινωτόν, συνήθους μορφῆς ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν τῇ Νοτίᾳ Σκανοινουσίᾳ. 2) Βόρειον σέλας τοξοειδὲς καὶ νηματοειδὲς παρατηρηθὲν ἀπὸ τὰς Ἑβρίδας νήσους τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1874. 3) Βόρειον σέλας ἀψιδοειδὲς παρατηρηθὲν ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1870. 4) Βόρειον σέλας πτυχωτὸν παρατηρηθὲν ἐν Γροιλανδίᾳ τὴν 6 Ἰανουαρίου 1861.